

VLERESIMI I NDIKIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL (VNMS)

PER RRUGEN

QAFË THORË - THETH - NDËRLYSAJ

DRAFT

Qershor, 2018

1.	HYRJE.....	5
1.1.	TE PERGJITHSHME.....	5
1.2.	KONTEKSTI I PROJEKTIT TE REHABILITIMIT TE RRUGEVE LIDHESE LOKALE DHE RAJONALE... 6	6
1.2.1.	Aktoret kryesore te projektit	7
1.2.1.	Komponentet e projektit	7
1.3.	KUADRI I MENAXHIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL PER PROJEKTIN LRCP.....	7
1.1.	KRITERET RREGULLATORE MJEDISORE DHE SOCIALE	8
1.1.1.	LIGJI PER MBROJTJEN E MJEDISIT	8
1.1.2.	LIGJI PER ZONAT E MBROJTURA	9
1.1.3.	LIGJI PER VLERESIMIN E NDIKIMIT NE MJEDIS	9
1.1.4.	Ligje dhe rregullore në fushën e trashëgimisë kulturore.....	12
1.1.5.	Legjislacioni i Shëndetit dhe Sigurisë në Punë	14
2.	PERSHKRIMI I PROJEKTIT	15
2.1.	Pershkrimi i rruges ekzituese	15
2.2.	GJELOGJIA DHE GJEOMORFOLOGJIA.....	36
2.2.1.	STUDIMET NE TERREN	39
2.3.	AKTIVITETET E PARASHIKUARA	40
2.3.1.	Nderhyrja rehabilituese	40
2.3.2.	Geometry Design	40
2.3.3.	Vezhgimi i materialit te ndertimit.....	45
2.3.4.	Seksionet homogjene dhe strategjia e rehabilitimit të trotuareve	45
2.3.5.	Muret mbajtese	46
2.3.6.	Strukturat e propozuara të kullimit	48
3.	PERSHKRIMI I MJEDISIT EKZISTUES.....	48
3.1.	Gjeo-monumentet	49
3.2.	Hidromonumentet	49
3.3.	Mjedisi biologjik	52
3.3.1.	Flora	52
3.3.2.	Fauna.....	54
3.3.3.	Ndikimi në Habitat dhe Biodiversitet dhe Masat Zbutëse gjatë ndërtimit.....	55
3.3.4.	Ndikimet ne habitatet dhe biodiversitetin dhe masat zbutese gjate funksionimit	58
3.3.5.	Ndikimet në burimet natyrore	59
3.4.	HIDROLOGJIA, PRANIA E UJERAVE SIPERFAQESORE NE DHE PRANE ZONES SE PROJEKTIT . 59	59

3.4.1.	Ndikimet gjate fazes se ndertimit per hidrologjine, ujerat siperfaqesore dhe nentokesore	60
3.4.2.	Masat e lehtesimit per hidrologjine, siperfaqet dhe ujerat nentokesore	60
3.5.	TRASHEGIMIA KULTURORE DHE PEISAZHI.....	62
3.5.1.	ARKEOLOGJIA DHE TRASHEGIMIA KULTURORE.....	62
3.5.2.	PEISAZHI DHE VIZUALITETI.....	62
3.5.3.	Masat Lehtesuese per Terrenin dhe Peizazhi	63
3.6.	KLIMA.....	64
3.7.	RELIEVI, GJEOMORFOLOGJIA, GJELOGJIA DHE TOKAT.....	65
3.7.1.	STRUKTURAT GJEOLOGJIKE.....	66
3.7.2.	Ndikimi i ndertimit mbi tokat.....	67
3.8.	MJEDISI NJEREZOR	68
3.8.1.	CILESIA E AJRIT	68
3.8.2.	Ndikimet gjate fazes se ndertimit	69
3.8.3.	Masat zbutëse për cilësinë e ajrit	69
3.8.4.	Konkluzionet, rekomandimet dhe ndikimet e mbetura	70
3.9.	ZHURMAT.....	71
3.9.1.	Ndikimi i zhurmës gjatë fazës së ndërtimit dhe masave të përshtatshme zbutëse	73
3.10.	KOMUNITETI LOKAL DHE SOCIAL-EKONOMIA	75
3.10.1.	Popullsia.....	75
3.10.2.	Ndikimi në Bashkësinë Lokale dhe Socio-Ekonomike dhe Masat Zbutëse gjatë ndërtimit	77
3.11.	Trafiku Dhe Siguria ne Rruge.....	79
4.	REKOMANDIME TE PERGJITHSHME.....	81
4.1.	REKOMANDIME PER TERRENIN DHE PEISAZHIN.....	81
4.2.	Rekomandime per tokat	81
4.3.	Rekomandime per ujerat nentokesore dhe siperfaqesore.....	82
4.3.1.	Faza e ndertimit	82
4.3.2.	Faza e funksionimit	83
4.4.	REKOMANDIME PER CILESINE E AJRIT	83
4.5.	REKOMANDIME PER ZHURMAT	84
4.6.	REKOMANDIME SOCIAL-EKONOMIKE.....	85
4.7.	REKOMANDIME PER SIGURINE E TRAFIKUT	85
5.	PLANI I MENAXHIMIT SOCIAL DHE MJEDISOR	86
5.1.	MASA TE PERGJITHSHME.....	86

6.	Organizimi i punes per zbatimin e nenprojektit	91
6.1.	Forcimi i kapaciteteve per zbatimin e VNMS dhe PMMS	92
6.2.	Raportimi dhe monitorimi	92
6.3.	Informimi dhe prezantimi ne publik	93
6.4.	Mekanizmi i ankimimit.....	93
7.	Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social.....	95
	Pjesa B: Plani i monitorimit mjedisor dhe social.....	111

1. HYRJE

1.1. TE PERGJITHSHME

Shqipëria mbetet një nga vendet më pak të zhvilluara të Evropës dhe po përballlet me sfidën e zhvillimit të infrastrukturës së transportit. Një shkallë e gjerë investimesh filloi vetëm nga fundi i viteve 90'. Lëvizjet kaotike të popullsisë sollën mbingarkesë në shërbimin ekzistues publik dhe në infrastrukture. Në këtë kontekst, në Shqipëri janë zbatuar e vijojnë të zbatohen një program më i gjërë për përmirësimin dhe zgjerimin e infrastrukturës së transportit në vend, gjë e cila përfshin një numër të madh projektesh ndërtimi si në korridorin Veri-Jug ashtu dhe në atë Lindje-Perëndim.

Pozita Gjeografike e Shqipërisë e bënë atë një korridor potencial për trafikun transit në zonën e Ballkanit. Mbrojtja e mjedisit në Shqipëri është sanksionuar me të parin institucion shtetëror për mbrojtjen e mjedisit, me Komitetin për Ruajtjen dhe Mbrojtjen e Mjedisit, pranë Këshillit të Ministrave.

Në vitin 1992, ky institucion u bashkua me Ministrinë e Shëndetësisë, duke krijuar Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes së Mjedisit dhe vitin 1998 u krijua Agjencia Kombëtare e Mjedisit dhe në vitin 2001 Ministrinë e Mjedisit

Në vitin 2005, kjo ministri u fuqizua më tej, duke u shndërruar në Ministri të Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujrave (MMPAU). Në vitin 2013 MMPAU u riemertua perseri MM ne varesi te te ciles eshte edhe Agjencia Kombetare e Mjedisit.

Parimet bazë të politikës për mbrojtjen e mjedisit u sanksionuan për herë të parë në ligjin "Për mbrojtjen e mjedisit" (1993), të amenduar në vitin 1998 dhe së fundi në vitin 2008. Në vitin 2011 u aprovua Ligji

Nr. 10431 "Per mbrojtjen e mjedisit" date 09/06/2011.

Në vitin 1998, u miratua gjithashtu Kushtetuta e re e Republikës së Shqipërisë. Neni 59 i saj thekson se në kuadër të kompetencave kushtetuese dhe mjeteve në dispozicion dhe në mënyrë që të realizojë iniciativën dhe përgjegjësitë private, shteti synon të sigurojë një mjedis ekologjikisht të shëndetshëm për brezat e sotëm dhe të ardhshëm si dhe përdorimin racional të pyjeve, ujrave, kullotave dhe burimeve të tjera natyrore në bazë të parimit të Zhvillimit të Qëndrueshëm.

MM në bazë të ligjit për mbrojtjen e mjedisit, harton dhe zbaton politikën e qeverisë për mbrojtjen e mjedisit, harton projekt – akte ligjore e nënligjore në funksion të menaxhimit të qëndrueshëm të mjedisit, bashkërendon aktivitetet e institucioneve të linjës për çështje të mjedisit, organizon dhe koordinon punën për monitorimin e mjedisit, përgatit projekt – marrëveshjet ndërkombëtare apo bilaterale për mbrojtjen e mjedisit, përgatit Raportin dyvjeçar "Për Gjendjen e Mjedisit", shqyrton dhe jep lejet mjedisore për aktivitetet e ndryshme ekonomike, nxit informimin, ndërgjegjësimin dhe tërheqjen e publikut në diskutime të rëndësishme për mjedisin, etj. Një rëndësi e vecantë i kushtohet përafrimit të legjisllacionit mjedisor me atë të Bashkimit Europian dhe zbatimit të standardeve mjedisore.

Ky studim merr parasysh të gjitha kerkesat e Akteve Ligjore Mjedisore ne Shqiperi

1.2. KONTEKSTI I PROJEKTIT TE REHABILITIMIT TE RRUGEVE LIDHESE LOKALE DHE RAJONALE

Gjatësia e përgjithshme e rrjetit rrugor në Shqipëri, arrin në rreth 15.000 km. Rrjeti përfshin 3,412 km rrugë nacionale që administrohen nga Ministria e Punëve Publike dhe Transportit (MPPT) dhe menaxhohen drejtpërdrejtë nga Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve (DPRr), dhe rreth 12.000 km rrugë lokale. Rrjeti i rrugëve lokale përfshin:

- (i) 4,411 km rrugë rajonale, të cilat sigurojnë ndërlidhje rurale me rëndësi rajonale dhe administrohen dhe mirëmbahen nga departamentet rajonale të rrugëve në këshillat e qarqeve, në varësi të Ministrisë së Brendshme (MB),
- (ii) 4980km rrugë komunale, duke përfshirë rrugët me akses privat, të cilat sigurojnë ndërlidhje rurale me rëndësi komunale dhe administrohen dhe mirëmbahen nga departamentet e rrugëve të komunave përkatëse, përsëri sipas MB-ja, dhe
- (iii) 2,500 km rrugë urbane apo bashkiake, të administruara dhe mirëmbahen nga departamentet e rrugëve komunale, gjithashtu në kuadër të MB-së. Problemet me të cilat po përballlet rrjeti i rrugëve lokale janë të rëndësishme, pak rrugë janë të shtruar, burimet të kufizuara për mirëmbajtjen ka qenë të pamjaftueshme, si rezultat 90 përqind e rrjetit është raportuar të jetë në gjendje të keqe apo shumë të dobët.

Autoritetet shqiptare e pranojnë rëndësinë e këtyre çështjeve, si dhe rëndësinë e sektorit për zbatimin e varfërisë dhe zhvillimin ekonomik: Në 2006, autoritetet vendosën një task force, i kryesuar nga Ministri i Punëve Publike dhe Transportit për të vepruar si një Komiteti drejtues për një program për të asfaltuar një pjesë të konsiderueshme të rrjetit dhe për të përmirësuar menaxhimin dhe financimin e rrjetit.

Programi i është lidhur me rehabilitimin e 1500 km rrugë (lokale ose të mesme) në të gjithë Shqipërinë. Për rehabilitimin, punimet do të përbëjnë ndërtimin e një bazë të re dhe sigurimin e një sipërfaqe asfalt të ri.

Rruga fillon në fundin e rruges së re Boge – QafëThore. Rruga Qafthore - ka një gjatësi totale prej 16+025 km, në lartësi 1650 m dhe rruga Theth -Nderlyasaj ka një gjatësi totale prej 6+960km, në lartësi 490m. Kjo rrugë kalon përmes maleve në zone pyjore, që rrethojnë rrugën.

Lartësi variojnë nga 490m (Nderlyasaj), 700m (fshati Theth) deri në 1700m.(Qafë-Thorë). Ka shumë gur gëlqerorë si në muret e shkëmbinjve, përgjatë shtresave të trotuarëve. Rruga ecen neper mal me nje hap seksioni gërmim/mbushje.

Nga km. 0+000 te km. 16+025(theth) dhe km 6+960 (nderlyasaj) rruga nuk kalon në zona të banuara dhe disa struktura ekzistuese (mure etj.) janë në anën e djathtë të rrugës.

1.2.1. Aktoret kryesore te projektit

Investimet e kryera nga FSHZH kane qene ne perputhje me legjislacionin mjedisor shqiptar dhe politikat e donatoreve, perfshire politikat e ruajtjes mjedisore dhe sociale te Bankes Boterore, EBRD/EIB, KfW, CEB, OFID, etj.

Aktoret kyc te projektit te Rehabilitimit te Rrugeve Lidhese Lokale dhe Rajonale pritet te jene bashkite partnere ne rolin e Njesive te Qeverisjes Vendore dhe perfituesit, si dhe institucionet qeveritare dhe ministrite e lidhura me investimet e projekti, si Ministria e Infrastruktures, Bujqesise dhe Zhvillimit Rural, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Agjencia Kombetare e Zonave te Mbrojtura, Ministria e Kultures, etj.

FSHZH ka nje Njese Mjedisore dhe Sociale, qe perfshin pergjegjesin e njesise, dy eksperte sociale dhe 3 mjedisore. Staf i eshte trainuar nga Banka Boterore per politikat mjedisore dhe sociale.

1.2.1. Komponentet e projektit

LRCP do te fokusohet ne rolin e rrugeve te permiresuara ne permiresimin e perfitimeve ekonomike, vecanerisht ne sektorin e bujqesise dhe turizmit, te dy sektore te rendesishem ne Shqiperi.

1.3. KUADRI I MENAXHIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL PER PROJEKTIN LRCP

Për qëllimet e Projektit për Lidhjen e Rrugëve Rajonale dhe Lokale është përgatitur Dokumenti i Kornizës së Menaxhimit Mjedisor dhe Social (ESMF). Qëllimi kryesor i ESMF-së është të jetë një mjet për të siguruar që nënprojektet e infrastrukturës të zbatuara përmes projektit përputhen me ligjet, rregulloret dhe praktikën ekzistuese në Shqipëri, si dhe me Politikën dhe Procedurat Operacionale të Bankës Botërore për Vlerësimin e Mjedisit (EA), Habitatet Natyrore, Rivendosja e Detyrueshme dhe Trashëgimia Kulturore, që rreziku mjedisor dhe social për nënprojektet të minimizohet kështu që nuk do të ketë një ndikim të qëndrueshëm negativ në popullatën e vendit, as në mjedisin natyror apo pronat e kulturës apo historisë së veçantë vlera. ESMF përcakton procedurat për shqyrtimin mjedisor të nënprojekteve, duke përcaktuar kualifikimin, klasifikimin, EA-të përkatëse të detyrueshme, të drejtat dhe detyrimet e palëve të interesit të menjëhershme.

Monitorimi mjedisor kryhet nga FSHZH në një fazë të hershme të procedurave të rishikimit të nënprojektit për të përcaktuar kategorinë e duhur të rrezikut mjedisor për nënprojektet e propozuara dhe mund të kërkojë kontraktimin e ekspertizës së jashtme. Pas shqyrtimit,

rekomandohet një Vlerësim Mjedisor (VNM) në përputhje me klasifikimin mjedisor të nën-huamarrësit / nënprojektit. VNM është pjesë e kontratës së Projektimit me FSHZH (huamarrës / agjenci zbatuese), e përgatitur nga FSHZH ose konsulente të FSHZH, në koordinim me përfituesin (njësia e vetëqeverisjes lokale -NVL). Kur dizajni të përfundojë, përfituesi aplikon për një leje mjedisore dhe paguan tarifën, bazuar në Marrëveshjen e nënshkruar të Investimeve me FSHZH. Ligji për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis Nr. 10 440, datë 7 korrik 2011, kërkon përgatitjen e VNM paraprake për llojet e punimeve që parashikon projekti. Kjo VNM do të dorëzohet për një miratim të MIE seqë ky projekt nuk kërkon leje mjedisore, por vetëm një miratim të VNM paraprake. Në fund të procedurës së aplikimit, nëse VNM është e kënaqshme për MIE, një autorizim/aprovim mjedisor miratohet.

Zbatimi i Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Social (PMMS) do të monitorohet nga ekipi i FSHZH.

Pas miratimit nga WB të VNM dhe nën-projektit të përfshihet si një investim brenda RLRCP dhe konsultimeve publike të VNM, por përpara publikimit të Njoftimit të Ofertës, do të nënshkruhet një Marrëveshje Investimi me përfituesin e nënprojektit. VNM dhe / ose PMMS është pjesë përbërëse e dokumentacionit të nën-projektit dhe kontraktimit. Miratimi i MIE nga VNM duhet të lëshohet para fillimit të punimeve

Legjislacioni kombëtar i mjedisit, përmes ligjit të Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor Nr. 10 440, të datës 7 korrik 2011, kërkon VNM paraprake për këtë lloj projekti (rehabilitimi i rrugëve). Në varësi të llojit të VNM të kërkuar, përfituesi do të paguajë tarifën për leje mjedisi / autorizim në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit / Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, si dhe të aplikojë për marrjen e lejes mjedisore. Leja mjedisore duhet të lëshohet para punimeve nënshkrimit të kontratës. Çdo modifikim / përmirësim i kërkuar nga autoriteti lejues, do të jetë përgjegjësi e kontraktorit të projektimit për të reflektuar.

1.1. KRITERET RREGULLATORE MJEDISORE DHE SOCIALE

1.1.1. LIGJI PËR MBROJTJEN E MJEDISIT

Kuadri ligjor në fushën e mjedisit kryesohet nga ligji "Për Mbrojtjen e Mjedisit Nr. 10431, datë 09.06.2011 . Ky ligj përcakton parimet, kërkesat, përgjegjësitë, rregullat dhe procedurat për të siguruar një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit duke përdorur Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis si një instrument për mbrojtjen e mjedisit duke identifikuar dhe vlerësuar efektet e mundshme direkte dhe indirekte dhe parandalimin e tyre.

Ligji mundëson politika kombëtare dhe lokale për mbrojtjen e mjedisit, kërkesat për përgatitjen e vlerësimit të ndikimeve mjedisore dhe e vlerësimit të strategjisë mjedisore, kërkesat për aprovimin ose lejimin e aktiviteteve që ndikojnë mjedisin, parandalimin dhe reduktimin e ndotjes mjedisore, normat mjedisore dhe standardet, monitorimin dhe kontrollin

e mjedisit, detyrat e institucioneve shtetërore në lidhje me problematikën mjedisore, rolin e publikut, sanksionet dhe penalitetet në rast të shkeljes së ligjit.

1.1.2. LIGJI PER ZONAT E MBROJTURA

Ligji i ri “Per zonat e mbrojtura” Nr. 81/2017, rregullon nominimin, ruajtjen, administrimin, menaxhimin, zhvillimin e qendrueshem te zonave te mbrojtura mjedisore dhe resurset e tyre natyrore dhe biologjike, bazuar ne parimin e zhvillimit te qendrueshem, me qellim permbushjen e funksioneve standard mjedisore, ekonomike, sociale dhe kulturore ne favour te komuniteteve, si dhe percaktimin e roleve dhe pergjegjesive te institucioneve publike dhe enteve juridike private ne mbrojtjen dhe administrimin e qendrueshem te zonave te mbrojtura, permes: identifikimit, perkufizimit dhe zgjerimit te zonave te mbrojtura mjedisore; b) ruajtjes, mbrojtjes, rehabilitimit dhe rekuperimit te ekosistemeve dhe habitateve natyrore, specieve, peisazheve brenda zonave te mbrojtura; c) perdorimi i qendrueshem i zonave te mbrojtura mjedisore duke integruar elementet e tyre ne planifikimin strategjik dhe vendimmarrje.

Agjencia Kombetare e Zonave te Mbrojtura, krijuar me VKM Nr. 102, dt. 04.02.2015, ka per qellim menaxhimin, mbrojtjen, zhvillimin, zgjerimin dhe funksionimin e siperfaqeve te shpallura zona te mbrojtura ne Shqiperi, te cilat sot perbejne rreth 16% te territorit shqiptar. AKZM menaxhon rrjetin e zonave te mbrojtura dhe rrjete te tjera natyrore, si Natura 2000 bazuar ne planet e menaxhimit. AKZM monitoron inventarizimin e flores dhe faunes ne keto zona, si dhe te ardhurat ndaj sherbimeve.

Sistemi i zonave te mbrojtura konsiston kryesisht ne 15 parqe kombetare, disa rezerva natyrore te menaxhuara qe sherbejne si strehe per vlerat me te medha natyrore dhe biodiversitetit ne vend. Ky rrjet i madh po plotesohet me zona te mbrojtura rajonale, te cilat pecaktohen dhe menaxhohen nga autoritetet lokale.

Ne perputhje me ligjin “Per zonat e mbrojtura”, Nr.81/2017, neni 38, paragrafi g, Agjencia Kombetare e Zonave te Mbrojtura “miraton aktivitetet ne zonat e mbrojtura, si pjese e procesit te dhenies se lejes se mjedisit per aktivitetet qe kane ndikime ne mjedis...”.

1.1.3. LIGJI PER VLERESIMIN E NDIKIMIT NE MJEDIS

Ligji i ri për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis Nr. 10 440, datë 7 korrik 2011, përafrohet me Direktivën e Këshillit 85/337 / EEC të 27 qershorit 1985 mbi vlerësimin e efekteve të disa projekteve publike dhe private në mjedis.

Ky ligj ka për qëllim mbrojtjen e mjedisit nëpërmjet parandalimit, zbutjes dhe kompensimit të dëmeve të projekt propozimit i cili mund të shkaktojë efekte negative të rëndësishme

direkte ose indirekte mbi mjedisin për shkak të madhësisë, natyrës ose zonës ku parashikohet të zbatohet.

Ligji për VNM-në përcakton tipin e VNM-së që kërkohet për një projekt para zbatimit. Sipas ligjit parashikohen dy nivele të VNM-së për projektet (i) VNM paraprake dhe (ii) dhe VNM e thelluar.

- VNM-ja paraprake. Kjo formë është për projektet me efekte të mundshme në shkallë më të ulët të parashikuara në Aneksin 2 të ligjit për VNM-në.
- VNM-ja e thelluar. Kjo është për projektet me efekte të rëndësishme, të listuara në aneksin 1 të ligjit si dhe projektet e aneksit 2 për të cilët ministria vlerëson se kanë ndikime të rëndësishme mbi mjedisin (përfshirë aktivitete që do të zhvillohen në zonat e mbrojtura). Procedura e VNM-së së thelluar përfshin debatin publik dhe autoritetet e përfshira në process.
- Sipas legjislacionit të lartpërmendur zbatohen keto rregulla:

Tabela 1: Përmbledhje e kritereve të përzgjedhjes mjedisore dhe sociale të projektit

Lloji i VNM	Kur nevojitet
VNM e thelluar	<p>-Ndërtimi i autostradave dhe rrugëve ekspres (korsive të autostradave për shpejtësi të lartë). Në kuptim të këtij ligji, "rrugë ekspres" është një rrugë që plotëson kushtet e dhëna në përkufizimin e Marrëveshjes Europiane mbi Arteriet Kryesore të Trafikut Ndërkombëtar, 15 nëntor 1975.</p> <p>-Ndërtimi i një rruge të re me katër ose më shumë korsit, ose rregullimi dhe/ose zgjerimi i një rruge ekzistuese, që ka dy apo me pak korsit, në mënyrë që të bëhet me katër ose më shumë korsit, kur rruga e re ose seksioni i rregulluar dhe/ose i zgjeruar i saj do të jetë 10 kilometra ose më shumë në gjatësi të vazhdueshme.</p> <p>Konsultimet me publikun janë të detyrueshme</p>
VNM paraprake	<p>-Ndërtim rrugësh, portesh dhe instalimesh për porte, duke përfshirë dhe portet e peshkimit (projekte që nuk përfshihen në shtojcën I);</p> <p>-Rrugët e përhershme për gara dhe provat e mjeteve motorike</p> <p>Konsultimet me publikun nuk janë të detyruara me ligj</p>

Rruga e propozuar klasifikohet në kategorinë *VNM paraprake* sipas legjislacionit shqiptar dhe projekti nuk kërkon leje mjedisore, por vetëm aprovimin nga BB të VNM paraprake.

Më poshtë renditen ligjet kryesore që lidhen me mbrojtjen dhe vlerësimin e mjedisit:

Ligji Nr. 10119/09 "për planifikimin e territorit", ndryshuar me ligjin Nr. 10258, date 21.04.2010 dhe ligjin Nr. 10315 date 16.09.2010;

Ligji Nr. 9700, date 26.03.2007 "për mbrojtjen e mjedisit nga efektet ndërkufitare";

Ligji Nr. 9478, date 16.02.2006 "për aderimin e Republikës së Shqipërisë në vendimet II/14 dhe III/7, amendamentet e Konventës Espoo për VNM-në në kontekstin ndërkufitar;

Ligji Nr. 8897, date 16.05.2002 "për mbrojtjen e ajrit" ndryshuar me ligjin Nr. 10266, date 15.04.2010;

Ligji Nr. 9424, date 06.10.2005 "për ratifikimin e protokollit të vlerësimit strategjik mjedisor";

Ligji Nr. 9010, date 13.2.2003 "për administrimin mjedisor të mbetjeve të ngurta" ndryshuar me ligjin Nr. 10137, date 11.05.2009.

Ligji Nr. 9115, date 24.07.2003 "për administrimin e ujërave të ndotura" (ndryshuar me ligjin Nr. 10448/11 "Për Lejet Mjedisore")

Ligji Nr. 8906, date 06.06.2002 "për zonat e mbrojtura", ndryshuar me Ligjin Nr. 9868, date 04.02.2008;

Ligji Nr. 10463, date 22.09.2011 "për menaxhimin e integruar të mbetjeve"

Ligji Nr. 9048, date 07.04.2003 "për trashëgiminë kulturore;" ndryshuar me ligjin Nr. 9592, date 27.07.2006;

Ligji Nr. 9882, date 28.02.2008; dhe ligjin Nr. 10137, date 11.05.2009 "për disa ndryshime në legjislacionin në fuqi për licensat, lejet dhe autorizimet në Republikën e Shqipërisë;"

VKM Nr. 676, date 20.12.2002 "për deklarimin e monumenteve të natyrës shqiptare si zona të mbrojtura;"

Ligji Nr. 8756, date 26.03.2001 "për emergjencat civile" ndryshuar me ligjin Nr. 10137, date 11.05.2009 "për disa ndryshime në legjislacionin në fuqi për licensat, lejet dhe autorizimet në Republikën e Shqipërisë;"

Ligji Nr. 8093, date 21.03.1996 "për rezervat ujore" ndryshuar me ligjin Nr. 8375 date 15.07.1998;

Një aprovim i raportit të VNM kërkohet nga Ligji Shqiptar dhe prandaj raportimi periodik duhet të përgatitet nga përfituesi dhe të dorëzohet në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, siç përcaktohet në dokumentin e miratimit

Përveç kuadrit ligjor Shqiptar procesi i VNM-së respekton detyrimet ndërkombëtare të parashikuara nga konventat dhe marrëveshjet e ratifikuara nga Shqipëria.

Tabela e mëposhtme tregon konventat dhe marrëveshjet të cilat janë të lidhura me mjedisin dhe që janë ratifikuar nga Republika e Shqipërisë ndër vite.

Tabela 2. Konventat dhe Marrëveshjet Ndërkombëtare të ratifikuara nga Shqipëria

Emri i konventës
Konventa Ramsar për ligatinat (1971)
Konventa për biodiversitetin (1992)
Konventa e Bernës për Ruajtjen e Jetës së Egër dhe Habiteteve Natyrore në Evropë. (1976)
Konventa e UNESCO për mbrojtjen e Kulturës Botërore dhe Trashëgimisë Kulturore. (2003)
Konventa kuadër e OKB për ndryshimet klimatike (UNFCCC)
Konventa e Aarhus (1998), në vendimmarrje dhe e drejta për t'ju drejtuar gjykatës për çështjet mjedisore
Konventa e Bonn (1979); për ruajtjen e specieve migratore dhe kafshët e egra
Konventa e Barcelonës (1976); për mbrojtjen e Detit të Mesdheut nga ndotja
Protokolli i Kyoto-s
Konventa e UNESCO për ruajtjen e Trashëgimisë Kulturore Jomateriale (2003)
Konventa Espoo: për VNM-në në kontekstin ndërkufitar së bashku me amendimet e protokollit (1991)
Konventa për mbrojtjen e pasurive të trashëgimisë kulturore nënujore (2001)
Konventa për mbrojtjen dhe përdorimin e rrjedhave ujore ndërkufitare dhe Liqeneve Ndërkombëtare
Protokolli i Nagoya
Konventa e Kombeve të Bashkuara mbi Ligjin e Detit
Konventa e Përbashkët për Sigurinë e Menaxhimit të Derivave të Derdhur dhe për Sigurinë e Menaxhimit të Mbetjeve Radioaktive
Protokolli i Kartagjenës mbi Biosigurinë
Konventa e Bazelit
Konventa e Stokholmit mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm
Protokolli mbi Ujin dhe Shëndetin

1.1.4. Ligje dhe rregullore në fushën e trashëgimisë kulturore

Projektet për të gjitha ndërtimet mbi e nëntokë dhe projektet për infrastrukturën inxhinierike në të gjithë vendin bazohen në standarde dhe kërkesat ligjore të akteve në fuqi.

Ligji Nr. 10119/09 "për planifikimin e territorit", ndryshuar me ligjin Nr. 10258, date 21.04.2010 dhe Ligjin Nr. 10315 datë 16.09.2010, është rregullatori kryesor ligjor në Shqipëri që lidhet me planifikimin urban dhe synon të përfshijë kuadrin ligjor të planifikimit urban në një ligj të vetëm.

Ligji 9048 ("Akti për Trashëgiminë Kulturore") i miratuar më 7 prill, 2003 (ndryshuar me ligjin nr 9592, datë 27.07.2006; Ligjin nr 9882, datë 28.02.2008) është kuadri kryesor ligjor që rregullon menaxhimin e pasurive kulturore materiale dhe jomateriale në Shqipëri.

Ligji 9048 përfaqëson përpjekjen e parë për të zgjeruar mbrojtjen ligjore në fushën e trashëgimisë kulturore jomateriale. Këtu përfshihen: kategoritë e trashëgimisë kulturore shqiptare për tu mbrojtur (p.sh. të prekshme, të paprekshme, të luajtshme, të paluajtshme); përkufizime dhe shembuj të trashëgimisë materiale dhe jomateriale; përgjegjësitë e institucioneve përkatëse dhe organeve të pushtetit; dënimet për ata që dëmtojnë trashëgiminë kulturore; dhe procedurat lehtësuese. Neni 4 liston pasuritë e luajtshme dhe të paluajtshme për t'u mbrojtur por nuk kufizohen vetëm në: vendet arkeologjike; struktura historike (duke përfshirë vendet e adhurimit); qytetet dhe lagjet historike; varrezat dhe varre dhe peizazhet historike. Ligji 9048 është ndryshuar me ligjin 9592, datë 2006/07/27. Ndryshimet përfshinin 1) futjen e Komitetit Kombëtar të Trashëgimisë Kombëtare si organ këshillues dhe 2) krijimin e Komitetit Kombëtar për Trashëgiminë Jomateriale (KKTJ). Ligji 9048 u ndryshua përsëri me ligjin nr 9882, datë 28.02.2008. Ndryshimet e vitit 2008 përfshinë nene për rindërtimin e rrjetit të institucioneve të specializuara të trashëgimisë kulturore dhe nene që kanë të bëjnë me krijimin e Këshillit Kombëtar të Arkeologjisë dhe institucioneve të specializuara të tilla si Shërbimi Arkeologjik Shqiptar.

Sipas ligjit, nëse diçka e pazakontë do të gjenden gjatë procesit të gërmimeve, puna duhet të ndalojë menjëherë, urgjentisht duhet të informohen autoritetet lokale, Institutin e Monumenteve të Kulturës dhe Ministrinë e Kulturës. Ata do të dërgojë arkeologë dhe specialistë të fushës në terren për të kontrolluar dhe për të vlerësuar objektet e supozuara arkeologjike dhe punimet do të rifillojnë vetëm pas lejes zyrtare të dhënë nga Instituti i Monumenteve të Kulturës.

Gjithashtu, Shqipëria respekton detyrimet ndërkombëtare të parashikuara nga konventat dhe marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara nga Shqipëria në kuadër të trashëgimisë kulturore.

Tabela . Ligjet e adoptuara pas ratifikimit të konventave ndërkombëtare nga Republika e Shqipërisë

Emri i konventës	Viti i ratifikimit
Ligji nr. 9490, datë 13.03.2006 "Për ratifikimin e Konventës për Ruajtjen e Trashëgimisë Kulturore Jomateriale", Paris 2003	2006
Ligji nr. 9806, datë 17.09.2007 "Për ratifikimin e Konventës Evropiane "Për	2007

mbrojtjen e trashëgimisë arkeologjike"

Ligji Nr 10 027, datë 11.12.2008 "Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën për Mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore Nënujore", Paris 2001

2008

1.1.5. Legjislacioni i Shëndetit dhe Sigurisë në Punë

Shëndeti dhe siguria në punë mbulohen nga legjislacioni kombëtar shqiptar, ligji nr. 10327, dt. 18.2.2019, për "Shëndetin dhe sigurinë në punë". Më poshtë janë të shënuara detyrimet e punëdhënësit dhe punëmarrësit të paraparë me këtë ligj:

Detyrimet e punëdhënësit

Në bazë të marrëveshjes me kontraktorin, punëdhënësi ka disa detyrime të cilat janë në përputhje dhe me ligjin shqiptar. **Neni 6** parashikon **Detyrimet e punëdhënësit** e pëshkruar si më poshtë:

“Punëdhënësi, për sigurimin e mbrojtjes së punëmarrësve në të gjitha aspektet, që lidhen me sigurinë dhe shëndetin në punë, merr masat e nevojshme nëpërmjet:

- a) parandalimit të rreziqeve për aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale
- b) informimit dhe formimit profesional të punëmarrësve e të përfaqësuesve të tyre;
- c) organizimit të mbrojtjes kolektive dhe individuale;
- ç) sigurimit të organizimit të vendit të punës e të mjeteve të nevojshme.

Përvec detyrimeve të përshkruara më sipër punëdhënësi (kontraktori) duhet të marrë dhe detyrime të veçanta:

- a) kryen një vlerësim të rreziqeve për sigurinë dhe shëndetin në punë, të ekspozuar ndaj rreziqeve të veçanta;
- b) përcakton masat mbrojtëse që duhen marrë dhe pajisjet mbrojtëse që do të përdoren;
- c) mban regjistër të aksidenteve në punë
- ç) harton raporte për aksidentet në punë të cilat ia vë në dispozicion autoriteteve përkatëse.

Detyrimet e punëmarrësit

Detyrime të veçanta të punëmarrësit

Punëmarrësi duhet që, në përputhje me formimin e tij, me instruksionet e dhëna nga punëdhënësi dhe me manualet e udhëzimet dhe rregulloret teknike:

- a) të përdorë me korrektësi makineritë, aparaturat, veglat, substancat e rrezikshme, pajisjet e transportit dhe mjetet e tjera;

- b) të përdorë me korrektësi pajisjet mbrojtëse individuale, të vëna në dispozicion të tyre dhe, pas përdorimit, rikthimin e tyre në vendin që është planifikuar ruajtja e tyre e sigurt;
- c) të mos nxjerrë jashtë shërbimit, të ndryshojë ose të zhvendosë arbitrarisht mekanizmat e sigurisë të montuara në makineri, të aparaturave, veglave, impianteve dhe ndërtesave dhe t'i përdorë si duhet këta mekanizma;
- ç) të njoftojë, në mënyrë të menjëhershme, punëdhënësin, punëmarrësin e ngarkuar për çështjet e sigurisë dhe shëndetit në punë dhe përfaqësuesit e punëmarrësve, për çdo situatë pune, për të cilën kanë një motiv të arsyeshëm për ta vlerësuar si rast që paraqet një rrezik të rëndë të menjëhershëm për sigurinë dhe shëndetin, si dhe për çdo defekt të konstatuar në sistemin e mbrojtjes;
- d) të bashkëpunojë me punëdhënësin, punëmarrësin e ngarkuar për çështjet e sigurisë dhe shëndetit në punë dhe përfaqësuesit e punëmarrësve:
- i) deri në kryerjen e të gjitha detyrave ose të kërkesave të përcaktuara nga inspektori i punës, me qëllim që të mbrohet siguria dhe shëndeti i punëmarrësve në punë;
- ii) derisa të jetë e nevojshme për t'i lejuar punëdhënësit të sigurojë që mjedisi dhe kushtet e punës të jenë të sigurta dhe pa rrezik për sigurinë dhe shëndetin, brenda fushës së tyre të veprimtarisë.

Punëdhënësi është i detyruar të njoftojë menjëherë ngjarjet tek:

- a) Inspektorati Shtetëror i Punës;
- b) Instituti i Sigurimeve Shoqërore;
- c) organet e prokurorisë në rastet e aksidenteve fatale ose në të gjitha rastet e tjera të ngjarjeve kur ngjarja konsiderohet vepër penale;
- ç) institucione të tjera, sipas përkufizimeve të rregulluara me ligj të veçantë.

2. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

Sipas kontratës Shtojca A - Përshkrimi i shërbimeve par.§6 Produktet, më poshtë vijon raporti i detajuar i projektimit lidhur me rrugën QafëThorë - Theth - Nderlyrsaj.

2.1. Përshkrimi i rruges ekzistuese

Rruga fillon në fund të një rruge të re të trotuarit Boge - QafeThore në 1650m lartësi. Rruga Qafthore - Theth ka një gjatësi totale prej 16 + 025 km dhe gjerësia e rrugës ekzistuese është 4.2 deri 4.7 m. Rruga Theth -Nderlyrsaj ka një gjatësi totale 6 + 960km, dhe gjerësia e rrugës ekzistuese është 3.5 deri 4.0 m në 490m lartësi.

Kjo rrugë kalon nëpër male dhe zonën pyjore, të cilat rrethojnë rrugën.

Lartësia varion nga rreth 490m (Nderlytaj), 700m (fshati Theth) deri në 1700masl (Qafë-Thorë). Ka shumë gur gëlqerorë si në muret e shkëmbinjve, ashtu edhe në shtresat e trotuarëve. Rruga kalon nëpër mal me një hap te realizuar ne mbushje/germim. Nga Km 0 + 000 për km 16 + 025 (theth) dhe 6 + 960 (nderlytaj) rruga nuk kalon zonat e banuara dhe disa struktura ekzistuese (mure etj.) janë në anën e djathtë të rrugës.

Situata ekzistuese e Qafthore - Theth

Ch. 0+000m

Ch. 0+375m

Ch. 0+685m Solete Ekzistuese

Ch. 0+925m Kthese dopjo ne forme

Ch. 1+075m

Ch. 1+200m

Ch. 1+300m

Ch. 1+365m Cezem

Ch. 1+525m kthese e forte "U"

Ch. 1+650m Mur guri ne anen e djathte dhe rrjedhje ne anen e majte te rruges.

Ch. 2+750 Degezim rruge dytesore

Ch. 2+975m

Ch. 3+577m Fundi i seksionit te pare.

Ch 4+300

Ch 5+100

Ch 5+800

Ch 6+700

Ch 7+575 struktura ekzistuese

Ch 8+125

Ch 8+975

Ch 9+750

Ch 10+300

Ch 10+875

Ch 11+125

Ch 11+600

Ch 12+400 struktura ekzistuese

Ch 12+900

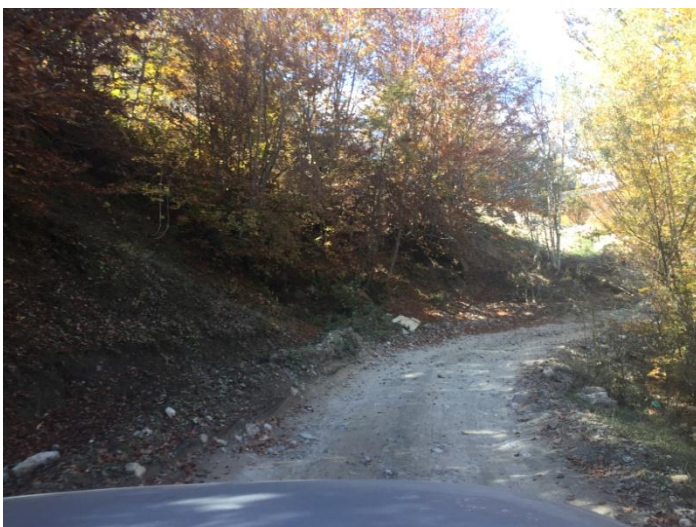
Ch 13+150

Ch 13+650 struktura ekzistuese

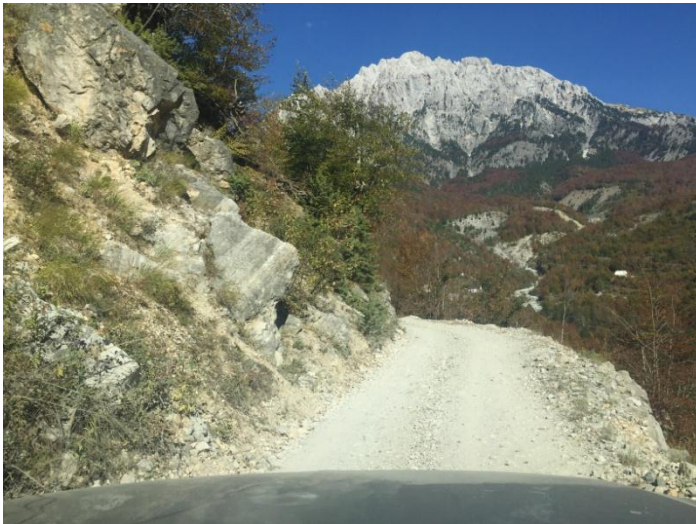
Ch 13+900

Ch 14+075

Ch 14+500

Ch 14+750

Ch 14+925

Ch 14+980

Ch 15+050

Ch 15+150

Ch 15+275

Ch 15+450

Ch 15+800

Ch 15+975

Situata ekzistuese e Theth-Nderlysaj

Ch 0+000 fillimi i rruges

Ch 0+475

Ch 0+600

Ch 1+050

Ch 1+550

Ch 2+100

Ch 2+625

Ch 3+200

Ch 3+200

Ch 4+550

Ch 5+100

Ch 5+800

Ch 5+950

Ch 5+950

Ch 6+960 Fundi I rruges

2.2. GJEOLOGJIA DHE GJEOMORFOLOGJIA

Shqipëria qëndron tërësisht brenda Rripit Orogjenik Alpin; rripin e shkëmbinjve të deformuar dhe lartësuar nga episodet e ndërtimit të malit që formuan Alpet evropiane. Në Shqipëri, rripi përmban sedimente paleozoike dhe shkëmbinj metamorfikë; gurët vullkanikë dhe plutonikë kryesisht të moshës mesozoike; dhe sekuenca të trasha të shkëmbinjve më të rinj sedimentarë. Pjesa veri-lindore e rripit brenda Shqipërisë është e mundshme për minerale, të tilla si metalet e kromit, bakrit, zinkut, nikelit, grupit të arit dhe platinës. Pjesa jug-perëndimore e rripit është e mundshme për rërë e naftës dhe gaz.

Pjesa veriore dhe lindore e Breed Orogenic Alpine në Shqipëri përfshin të përhapura sekuenca ophiolite. Oliolitet e Shqipërisë përfaqësojnë një fletë prej 4 - 8 km të trashë të korës oqeanike që u fut në dhe mbi koren kontinentale ngjitur gjatë një faze kolizive të Orogenit Alpine. Këto ofiolit u vendosën gjatë Jurassic në fund - Kretak i hershëm. Oliolitet janë sekuenca e shkëmbinjve që përfaqësojnë pjatën oqeanike dhe mantelin e sipërm që tani mbizotërojnë shkëmbin e Europës kontinentale të Orogenit para-Alpine.

Ofiolitët e Shqipërisë formojnë dy rripa veri-jug të harkuar:

- Brezin Ophiolite Lindore (EOB) është 20 deri 30 km e gjerë dhe ndodhet afër kufirit lindor të Shqipërisë, që shtrihet nga Maqedonia në jug dhe Kosova në verilindje, në një distancë prej 150 km. Sekuenca EOB është midis 12 dhe 14 km e trashësisë dhe përfshin një sekuençë pothuajse të plotë të ofiolitit.

- Rrypi perëndimor Ophiolite (WOB) është shumë më pak i gjerë se EOB. Ajo shtrihet nga kufiri grek në Shqipërinë e veriut dhe kufirin e Kosovës, në një distancë prej gati 200 km. Gjerësia lindore - perëndimore e WOB varion nga 10 në 15 km. Sekuenca ofiolitike e WOB është më pak e plotë se EOB dhe është më pak se 4 km i trashë.

Në një këndvështrim gjeologjik, Shqipëria i përket sistemit Dinarid (s.l.). Ky sistem zë tërë bregun lindor të detit Adriatik (dhe pjesërisht të detit Jon). Është dega më jugore e rripit të mbuluar alpine. Ndonëse është menduar si pjesë e strukturës së Dinarideve, kodrat malore në jug të vijës Shkodër-Pejë quhen Hellenide.

Linja Shkodër - Pejë, është një linjë tektonike që ndan Dinarifet nga Hellenides dhe luan një rol të rëndësishëm në modelin gjeologjik të Shqipërisë së veriut. Është kufiri jugor (kufiri) i rajonit të Alpeve të Alpeve ("Karst i Lartë").

Vetëm duke konsideruar rajonin e Shqipërisë veriore, linja Shkodër-Pejë ndan stilet e ndryshme gjeologjike dhe tektonike, me karakteristika të ndryshme të mjedisit të depozitimit. Në pjesën veriore të linjës tektonike, në literaturën gjeologjike njihen zonat e mëposhtme strukturore: Zona e Alpeve Shqiptare, Zona Krasta-Cukali dhe Zona e Krujës. Zona e Shkodrës - Pejës kryesisht kemi "Zonën e Mirditës".

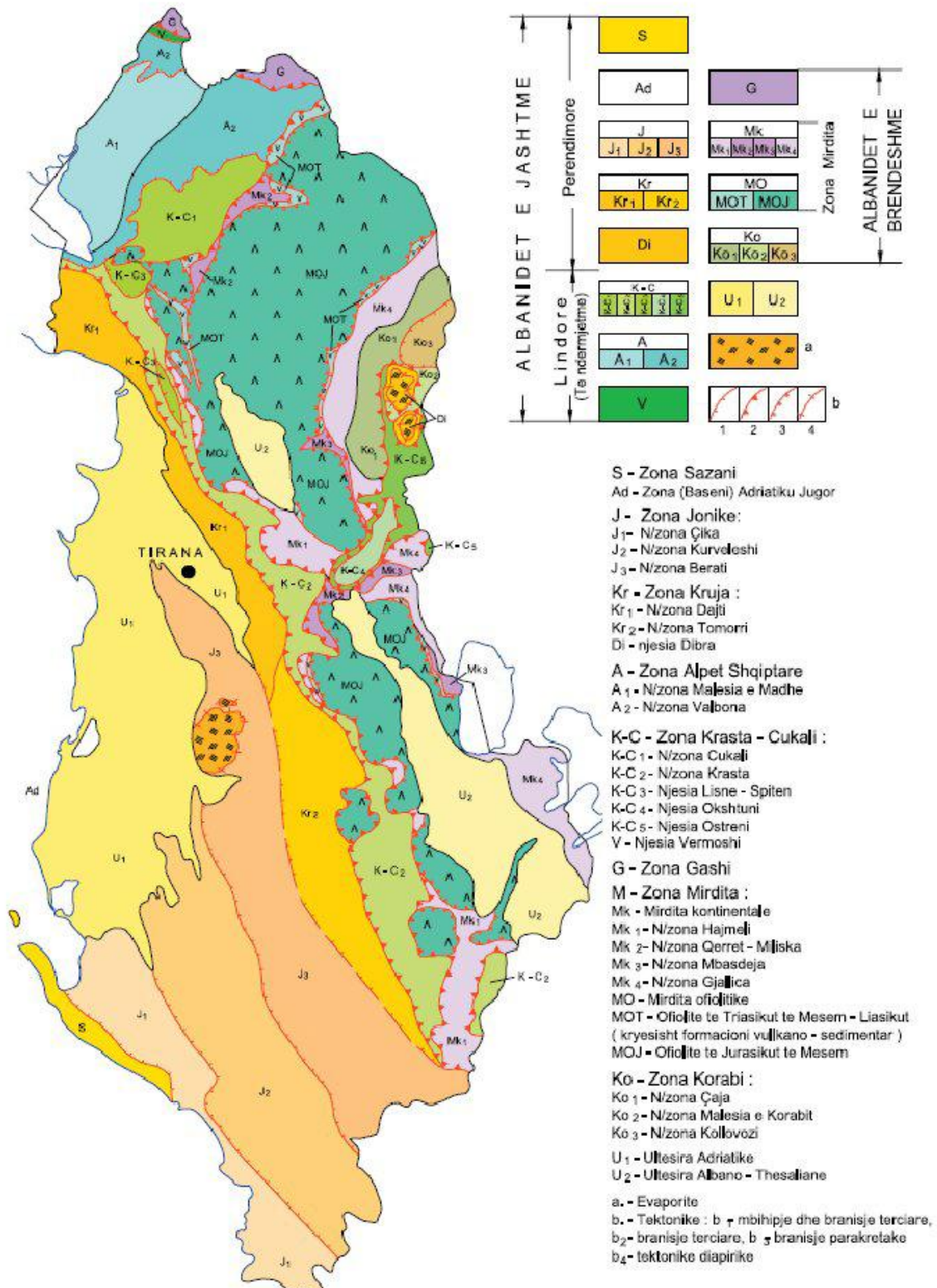

Figura : Zonat strukturore gjeologjike te Shqiperise

Nga një këndvështrim litologjik kemi konglomerate alucene në matricën argjilore me rërë (me elementë që variojnë nga 1 cm deri në 10 cm) duke qëndruar në depozitat që i përkasin njësisve të Trias së Epërme:

gur gëlqeror dhe gëlqeror dolomitik.

Rruga shkon në pjesën e shkurorezimit të shkëmbinjve për pjesën më të madhe të gjatësisë së saj. Vendosija topografike e korridorit të rrugës mund të kategorizohet si malore, lartësia e rrugës së projektit varion nga 490 m në 1685 m.

Gëlqeror i shtresuar

Konglomerat gëlqeror ranor

2.2.1. STUDIMET NE TERREN

Hetimet gjeoteknike në tri seksione të rrugës Qafe Thore - Theth-Nderlysay u kryen në terren. Janë realizuar aktivitetet e mëposhtme në terren:

- Vlerësimi vizual
- Ndarja e gjykimit
- Vlerësimi i materialeve ndërtimore.

Qëllimi i këtij studimi gjeoteknik është të përcaktojë dhe të optimizojë rehabilitimin e trotuarit, duke marrë në konsideratë gjendjen aktuale të rrugëve dhe materialet ndërtimore në dispozicion.

Është kryer studimi i hollësishëm i gjendjes së trotuareve për të vlerësuar mundësitë e:

- Përfshirja e shtresave ekzistuese të trotuarit në trotuarin e ri;
- Ripërpunimi i materialit ekzistues të trotuarit për shtresat e shtresave të ulëta;
- Duke marrë parasysh rindërtimin ku trotuari ekzistues ka dështuar.

2.3. AKTIVITETET E PARASHIKUARA

2.3.1. Nderhyrja rehabilituese

Seksioni nga 0+000 ne 16+025 (Theth) dhe 0+00-6+960 (Nderlysaj)

- Përforcimi i rrugës ekzistuese të pashtuar

Kursi i veshjes ekzistuese, me cilësi të mirë, do të ripërdoret, pas zbukurimit, riformimit dhe zbukurimit, për të vepruar si një platformë pune për ndërtimin e trotuarit dhe kursit të ri të subbase, kursi bazë, kursi lidhës dhe asfalt betoni të veshur me kurs do të jetë me kusht.

Nderhyrjet që duhet të kryhen janë:

- 1 Gërmimi i shpatullave ekzistuese për një thellësi të ndryshueshme.
- 2 Zgjerimi i argjinaturës rrugore deri në nivelin e sundimit.
- 3 Shkarkimi / trotuari ekzistues në thellësi të plotë dhe përhapja e materialit në të gjithë gjerësinë (duke përfshirë zgjerimin), riformimin dhe zbehjen.
- 4 Struktura e re e trotuarit (shih më poshtë) ndërtimi mbi gjerësinë e plotë.

Shtresa natyrore ekzistuese e zhavorrit është 21.6 cm trashësi e një zhavorri të trashë dhe jo të zgjedhur. Ky material ekzistues do të ri-përdoret, për kalimin e formës në të gjithë gjerësinë e plotë dhe kursin e ri të subbase, kursi bazë dhe shtresat e betonit të asfaltit do të vendosen direkt në këtë material si më poshtë.

Pas gërmimit dhe përhapjes së rrjedhës ekzistuese të mbytur (3 m të gjerë) mbi gjerësinë e plotë duke përfshirë zgjerimin e trashësisë ekzistuese të trotuarit ekzistues llogaritet si vijon:

$21,6 \text{ cm} \times (3 \text{ m} / 5 \text{ m}) = 13,0 \text{ cm}$. Kur 5 m është gjerësia e rrugës së re dhe 3 m supozohet të jetë gjerësia ekzistuese duke marrë parasysh një humbje të mundshme të materialit gjatë operacioneve. Kjo shtrese ekzistuese eveshur me thumba do të ri-përdoret, për formën e kalimit përgjatë gjerësisë së plotë, skarifikim dhe kompaktim, për të vepruar si një platformë pune për ndërtimin e trotuarit.

Asnjë pemë nuk parashikohet të pritet.

2.3.2. Geometry Design

Rruga shkon gjatë gjithë gjatësisë së saj në një seksion germim/mbushje. Argjinatura në të majtën e rrugës duhet të pritet gjithmonë, dhe në pjesën më të madhe të seksioneve të projektit kjo ndodh në formacione shkëmbore.

Gjatesia totale e rruges Qafe Thore - Theth - Nderlysaj është **22,985 km**.

Rruga Qafe Thore - Theth ndahet në dy segmente, segmenti i parë ka një gjatësi totale prej $L = 3 + 570\text{m}$. Në propozojmë përmirësimin e gjeometrisë në 4.75m gjerësi asfalti

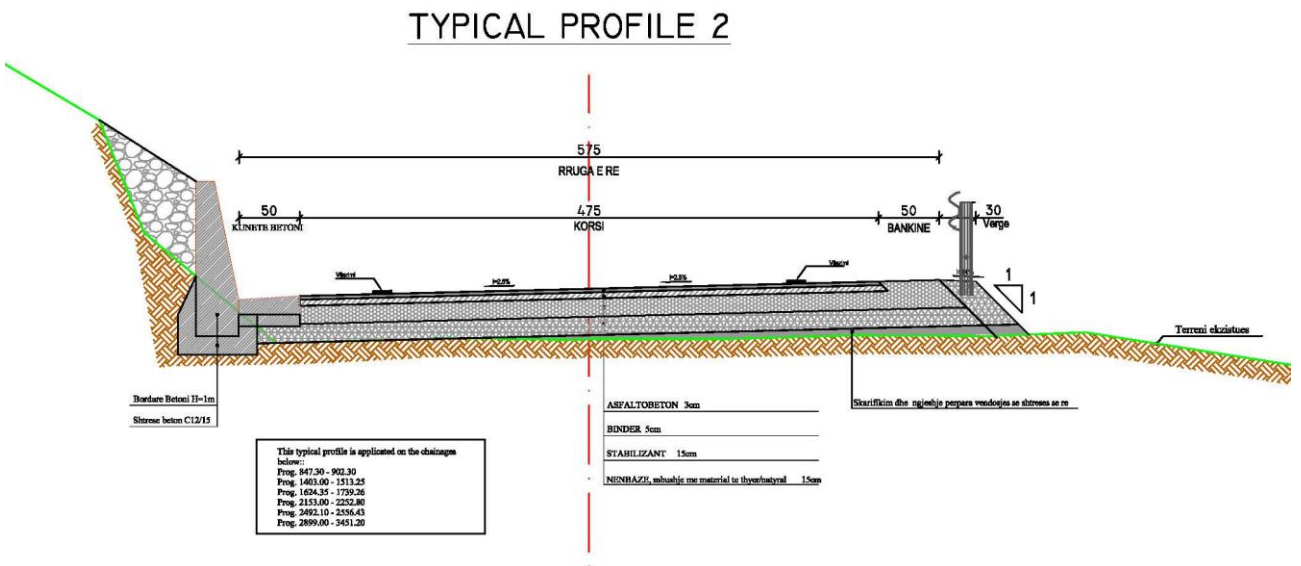
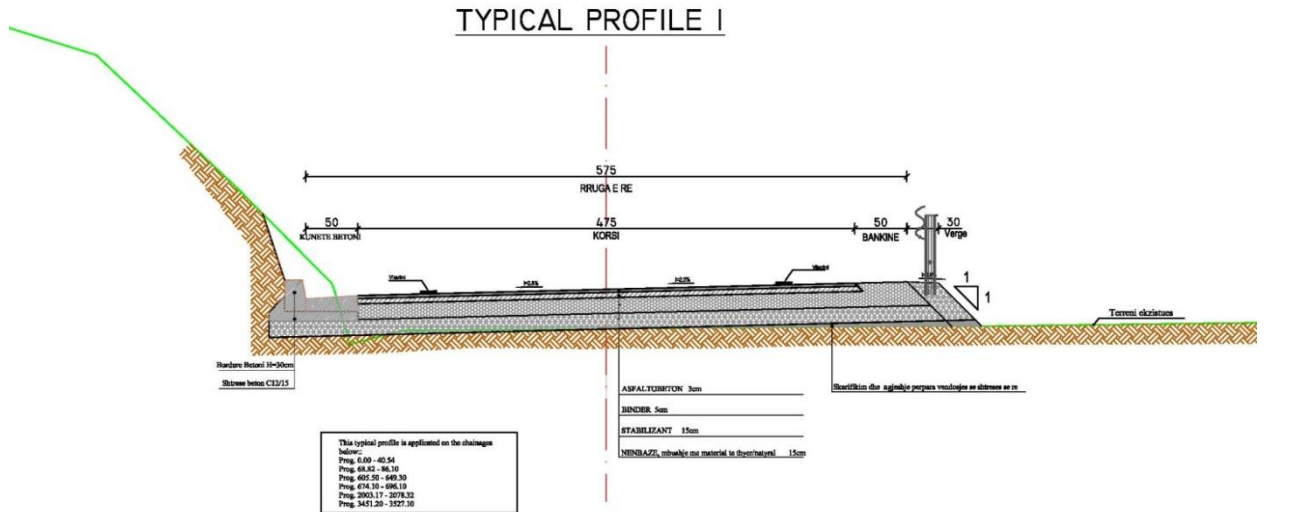
Segmenti i propozuar me një korsin ka këto nenshtresa:

3cm asfalt

5cm binder

15cm baza

15cm nenbaza

Segmenti i dytë që fillon nga 3 + 570 deri në 16 + 025, ne propozojmë përmirësimin e gjeometrisë ekzistuese të rrugës në gjerësinë e asfaltaruar standarde 4m.

Segmenti i propozuar me nje korsi ka keto nenshtresa:

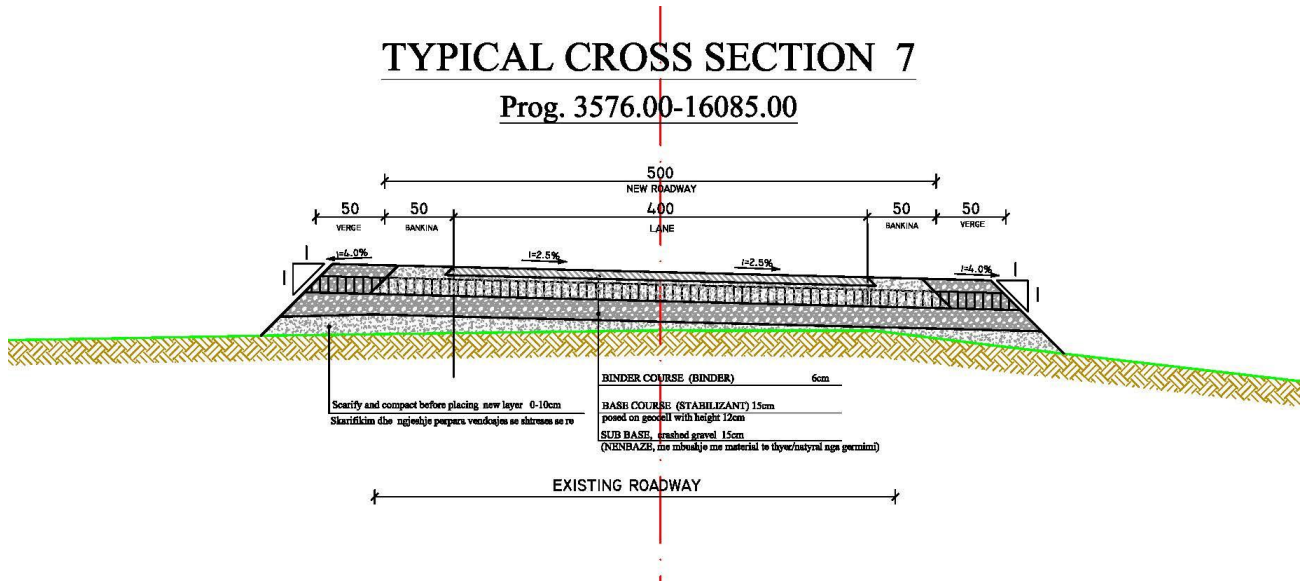
6cm binder

15cm baza vendosur ne geocell me lartesi 12cm

15cm nenbaza

TYPICAL CROSS SECTION 7

Prog. 3576.00-16085.00

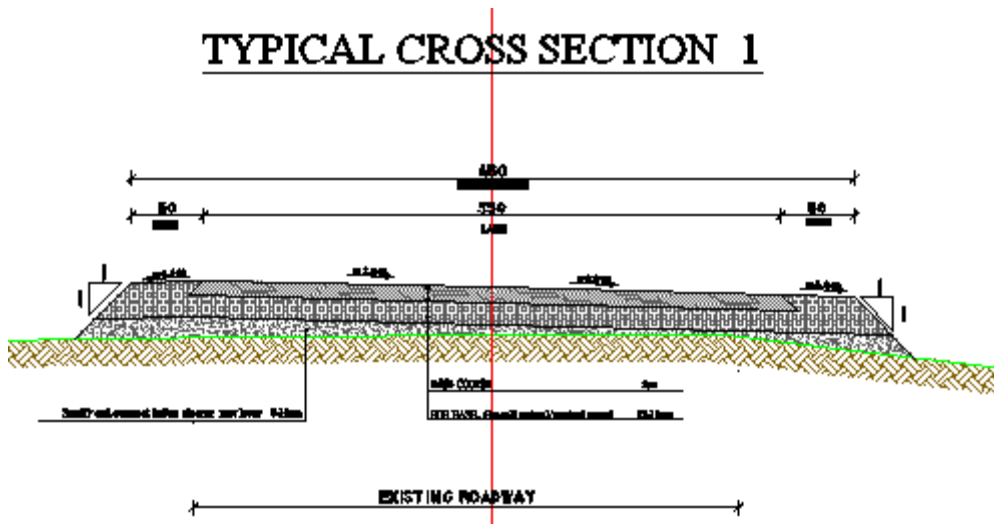
Rruga Theth Nderlytaj fillon nga 0 + 00 deri në 6 + 960, ne propozojmë përmirësimin e gjeometrisë ekzistuese të rrugës në gjerësi 3.5 m me materiale granulare.

Segmenti i propozuar me një korsi ka keto nenshtresa:

5 cm baza

15 cm nenbaza vendosur ne geocell me lartesi 12 cm.

TYPICAL CROSS SECTION 1

Standardet gjeometrike D5 te cilave ju referohemi jepen ne tabelen e meposhtme:

Design Element	Unit	Flat	Rolling	Mountainous	Escarpment	Urban/ Semi-Urban
Design Speed	km/h	70 (D5=60)	60	30	30	50
Min. Stopping Sight Distance	m	110	85	55	55	55
Min. Passing Sight Distance	m	275	225	175	175	175
% Overtaking Opportunity*	%	0*	0*	0*	0*	0*
Min. Horizontal Curve Radius	m	175	125	85	85	85
Transition Curves Required		Yes	Yes	Yes	Yes	No
Max. Gradient (desirable)	%	4	5	7	7	7
Max. Gradient (absolute)	%	6	7	9	9	9
Minimum Gradient	%	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Maximum Superelevation	%	7	7	7	7	4
Crest Vertical Curve	k	31	18	10	10	10
Sag Vertical Curve	k	25	18	12	12	12
Normal Crossfall (Paved)	%	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
Shoulder Crossfall (Paved)	%	4	4	4	4	4
Normal and Shoulder Crossfall (Unpaved)	%	4	4	4	4	4
Right of Way	m	variable	variable	variable	variable	variable

minimizuar ndikimet e mundshme, dhe ne fakt jane propozuar rregullime te vogla te gjeometrise horizontale dhe asaj vertikale, duke permirsuar ndjeshem cilesine e rruges.

Per sa i perket gjeometrise horizontale te rruges, shumica e kthesave ekzistuese jane konsideruar si "jashte standardit" (shih listen e detajuar ne Apendiksin A). Vlera minimale e rrezes per standardin D5 eshte dhe 85m per terren malor/skarpate.

Per shkak te kthesave te vazhdueshme me gjatesi te shkurter atehere mbilartesimi ne kthese eshte bere 7%.

Ne tabelen e meposhtme jane listuar kthesat horizontale me rreze me te madhe se 85m.

Tabele : Lista e disa kthesave horizontale me rreze më të madhe se 85m

<i>Chainage</i>	<i>Radius (m)</i>	<i>Chainage</i>	<i>Radius (m)</i>
0+116.40	100	6+749.00	200
0+264.50	280	7+814.00	305
1+017.35	140	7+957.14	140
1+119.35	160	8+324.56	94
1+790.00	160	9+017.00	85
2+159.00	150	9+153.44	90
2+334.00	220	9+449.00	96

2+534.00	100	9+825.44	120
2+698.45	180	10+017.00	120
2+902.00	90	10+313.00	89
3+233.00	120	10+543.00	180
3+492.00	100	10+684.01	100
3+765.00	200	10+976.00	107
3+932.00	85	11+434.00	90
4+154.00	120	12+511.00	110
4+816.00	130	13+263.00	100
5+069.00	135	14+333.00	120
5+410.00	120	15+609.00	173

Disa ndryshime të vogla të shtrirjes janë dhënë në draftin e projektimit me qëllim të përmirësimit të rrugës ekzistuese që është një rend i kthesave dhe rreshtave shumë të shkurtra. Tabela e mëposhtme tregon të gjithë zhvendosjen horizontale (më shumë se 1.50 metra) të projektit.

Tabele : Lista e disa rishikimeve të vogla horizontale

<i>Progresiva e fillimit</i>	<i>Progresiva e fundit</i>	<i>HS max</i>
0+040.00	0+080.00	1.90
0+125.00		2.00
0+535.00	0+650.00	2.05
0+800.00	0+875.00	2.30
0+950.00		2.20
1+025.00	1+050.00	2.60
1+085.00	1+125.00	3.00
1+175.00	1+200.00	2.30
1+325.00	1+450.00	2.20
1+725.00		2.40
2+036.00	2+055.00	2.20
2+190.00	2+225.00	2.00
2+350.00	2+425.00	2.10
2+650.00	2+675.00	3.50
3+200.00	3+275.00	3.00

<i>Progresiva e fillimit</i>	<i>Progresiva e fundit</i>	<i>HS max</i>
3+500.00	3+550.00	2.60

Për shkak të vijimit të kthesave në distanca të shkurtra, vlera maksimale e lartësisë në kurbë ishte e kufizuar në 5%. Në kushtet e shtrirjes vertikale, gradimet gjatësore janë gati të njëjta me rrugën ekzistuese, siç përshkruhet në seksionin e mësipërm ka shumë nga seksionet standarde .

2.3.3. Vezhgimi i materialit të ndërtimit

Janë identifikuar dhe përshkruar burimet ekzistuese të materialeve të ndërtimit (huazimi i gropave, guroret, bimët dërrmuese, plani i asfaltit betoni etj.) Në afërsi të zonës së projektit.

Gurorja më e afërt ekzistuese është 31.2 km nga Ch. 0 + 000. Ky është një burim konglomerati gëlqeror i mirë për materialin me cilësi të subbase.

Në 17 km nga rruga, pranë Shkodrës, ka disa bimë shkatërrimtare dhe asfalti. Këto bimë përdorin shkëmbin nga guroret gëlqerore dhe ata janë në gjendje të prodhojnë bazë guri të grimtuar, agregat për beton dhe agregat për beton asfalti për kursin e lidhësit dhe kursin e veshjes.

2.3.4. Seksionet homogjene dhe strategjia e rehabilitimit të trotuareve

Siç u tha më lart, rruga është e pashembullt dhe rryma ekzistuese e veshjes së zhavorrit është mjaft e rregullt trashësia dhe cilësia. Duke pasur parasysh uniformitetin e rezultateve të testeve laboratorike dhe strukturën e trotuareve, rruga ekzistuese nuk mund të ndahet në seksione homogjene. Klasa nënshtresa është S6 (CBR> 30) për tërë gjatësinë. Rryma ekzistuese e zhavorrit mund të përfshihet në ndërtimin e trotuarit të ri; ajo do të ri-përdoret, për formë crossfall nëpër gjerësinë e plotë dhe kursi i ri subbase, kurs bazë dhe shtresa asfalt betoni do të ofrohen. Sipas ARRSH "Udhëzimet e Dizajnit të Rrugëve" për një klasë nënligjore S6 dhe një klase të trafikut të projektimit T3 sugjerohet struktura e mëposhtme e trotuarit:

Qafthore- Theth 0+000-3+550
Trashësia e shtresës së materialit

Sigurisht asfaltimi i betonit 30 mm
Betoni i betonit me asfalt 50 mm
Guri i derdhur i bazës 150 mm
Lënda nënbase natyrore / zhavor i grimtuar ndryshon

Qafthore- Theth 3+550-16+025
Trashësia e shtresës së materialit

Betoni i betonit me asfalt 60 mm
Guri bazë i grimcuar në geocell 150 mm
Lëndë bazë Subbase / zhavorr i grimcuar 80 mm

Theth-Nderlysaj 0+000-6+960 **Trashësia e shtresës së materialit**

Guri bazë i grimcuar 50 mm
Subbase kurs material grimcuar në geocell 150 mm

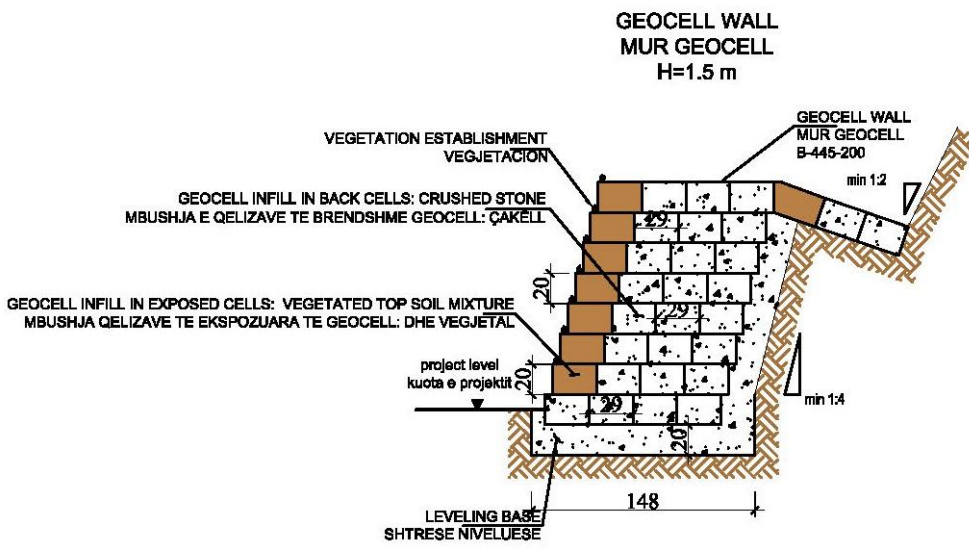
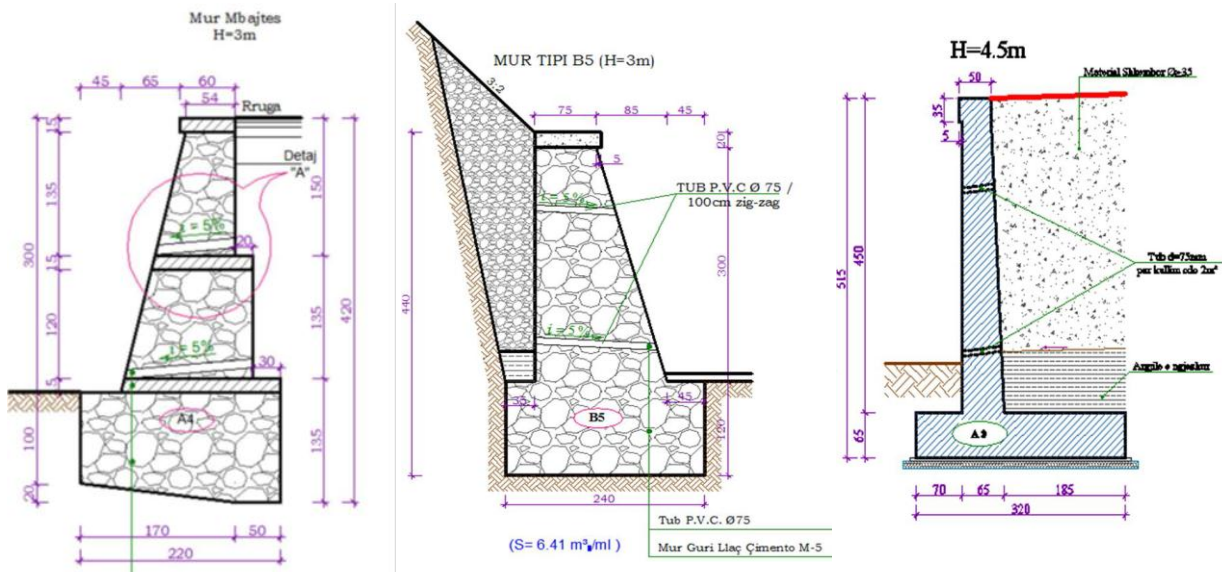
2.3.5. Muret mbajtëse

Gjatë gjithë gjatësisë së rrugës, bazuar në vlerësimin gjeologjik të terrenit, ku shihet e nevojshme, ne kemi përdorur mure guri mbajtës, muret e betonit dhe mbajtja e mureve gjeocel. Këto struktura përdoren për mbrojtjen e rrugës nga rrëshqitjet e tokës dhe shkëmbinjtë që bien në rrugë.

Shumica e seksioneve të projektit janë ndërtuar mbi një gjysmë kreshtë me anën e majtë duke qenë një seksion i prerë dhe ana e djathtë është një seksion i mbushur. Ka pjesë me mure mbajtëse deri në 1.5m lartësi deri në 5m.

These retaining walls are designed to be stone walls with a varying height of 1.5m to 4.5m, especially necessary where the existing walls have lost their function.

Some of the typical sections of these structures that will be used in the realization of this project.

Sipërfaqja tipike e mureve mbajtëse

MURET GABION

Në zona të veçanta parashikohet realizimi i mureve gabion. Ka shumë përdorime për këto njësi modulare dhe përdoren zakonisht për të formuar struktura fleksibël, të depërtueshme dhe monolitike, si muret mbajtëse, shtresat e kanalit, strukturat e kontrollit hidraulik dhe mbrojtjen e erozionit. Ata gjithnjë e më shumë po përdoren në aplikimet arkitektonike.

Në pjesë të veçanta të segmenteve, ne do të propozojmë për ndalimin e shkëmbinjve të bien pengesat e rënies së shkëmbinjve. Funkzioni kryesor i mbrojtjes së rënies së shkëmbinjve është parandalimi dhe kontrolli i shkëmbinjve dhe mbeturinave nga rënia.

Barrierat e shkëmbinjve të bien (ose gardhet e kapur) janë të dizajnuara për të arrestuar / kapur gurët dhe gurët në rënie para se të bien mbi infrastrukturën.

Rrjeta e çelikut është një strukturë lartë çeliku gjeokomponenti kombinuar shkathtësi dhe përfitimet praktike të rrjetë të dyfishtë këthese me ngurtësi të jashtëzakonshme dhe qëndrueshmëri mekanike të kabllave të çelikut të lartë elastik.

Kabllot e çelikut janë të endura në mënyrë të integruar në rrjetë të dyfishtë gjatë prodhimit, duke formuar një njësi të vetme, të lehtë për t'u instaluar.

2.3.6. Strukturat e propozuara të kullimit

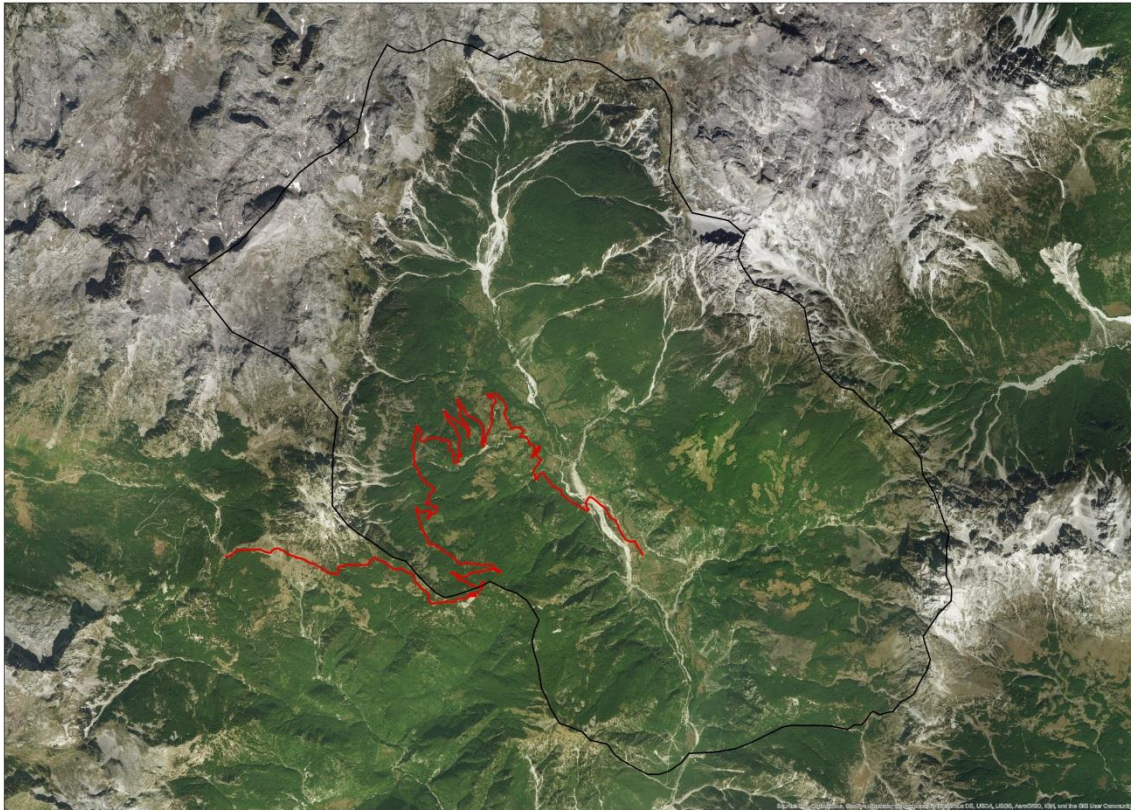
Strukturat e propozuara janë parashikuar sipas pellgut të shkarkimit të projektit dhe jo sipas kapacitetit të rrjedhjes ose funksionimit të strukturave ekzistuese. Shkarkimi i pellgut ujëmbledhës është shpërndarë në mënyrë të barabartë midis kapaciteteve të vetme të strukturave të parashikuara.

Sidoqoftë, meqenëse shpërndarja është jo uniforme, është marrë parasysh një diferencë adekuate sigurie midis shkarkimeve të strukturave dhe kapacitetit të rrjedhjes. Për më tepër, strukturat ekzistuese që paraqesin boshllëqe substanciale janë zëvendësuar me struktura me kapacitet të rrjedhjes më të lartë se sa kërkohet teorikisht.

Pellgjet e ujitjes ku janë parashikuar strukturat kryesore janë projektuar për të lejuar kalimin e plotë të shkarkimit të pellgut. Kapaciteti i rrjedhës është llogaritur duke zbatuar ekuacionin e bilancit të energjisë dhe duke marrë parasysh lartësinë maksimale lart për një operacion të kontrollit të hyrjes.

Diametri minimal i kanalizimit të tubit të propozuar është 1000 mm, diametri minimal i lejuar për kryerjen e punëve të mirëmbajtjes.

3. PERSHKRIMI I MJEDISIT EKZISTUES

Harta e kufirit të zonës së mbrojtur dhe segmentit rrugor

Zona e Thethit, me sipërfaqe 2630 ha, nga të cilat 1680 ha janë pyje dhe pjesa e mbetur është kullota dhe zona shkëmbore, është shpallur Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 96, datë 21.11.1966 "Park Kombëtar" dhe menaxhohet nga Agjencia e Zonave të Mbrojtura.

Pothuajse 10 km nga gjatësia e rrugës "Qafe Thore-Theth" kalon nëpër Parkun Kombëtar të Thethit.

Nga VKM nr. 676, datë 20.12.2002, brenda zonës së Parkut Kombëtar ose në zonat përreth gjenden këto Monumente Natyrore, asnjëra prej të cilave nuk ndodhet pranë projektit të propozuar.

3.1. Gjeo-monumentet

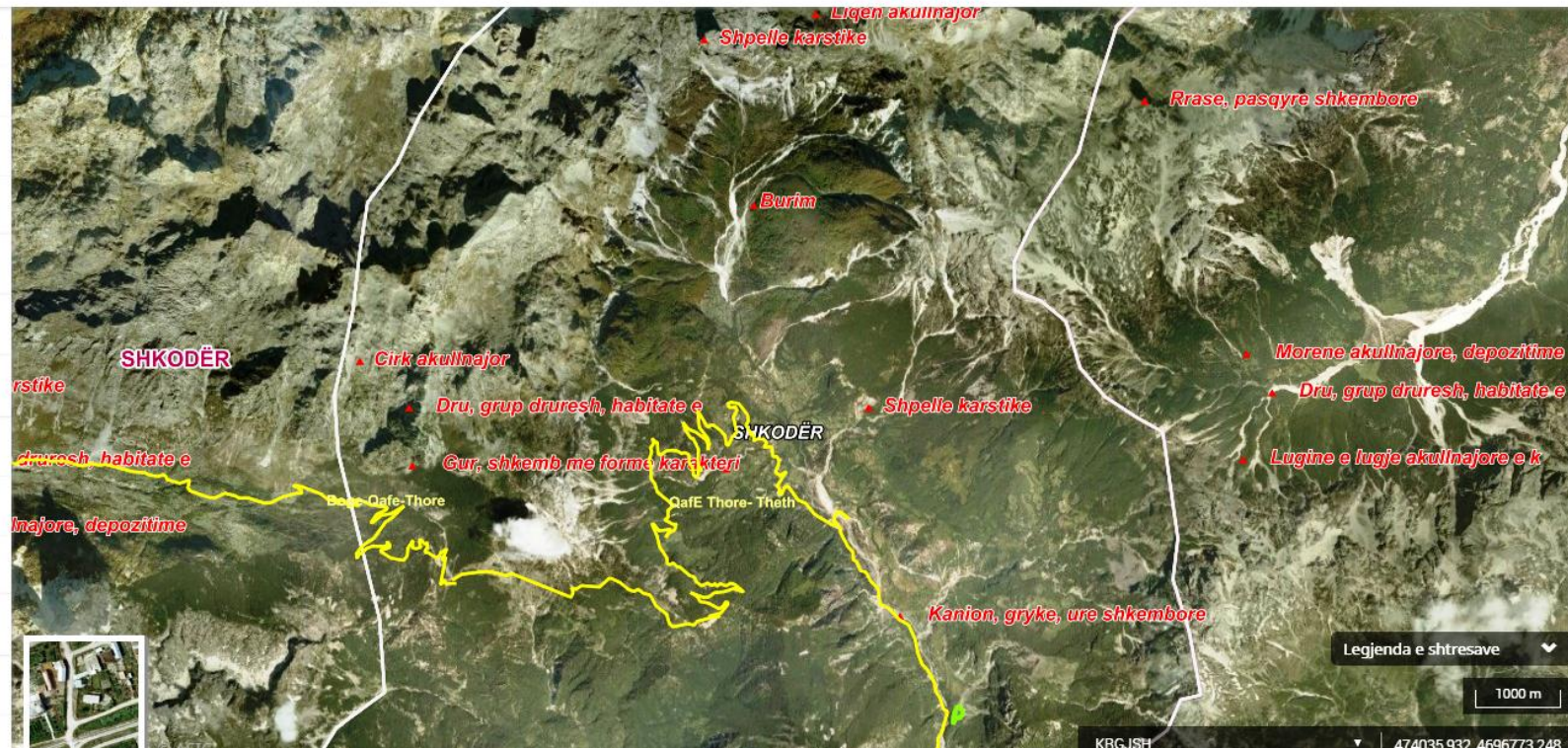
Shpella Maja e Harapit (20): E vendosur 840 m mbi nivelin e detit, pranë majës së Harapit pranë Thethit, është një shpellë me formim gëlqeror të formuar nga periudha Triassic-jurasite mbi 3 km, gjerësi dhe lartësi 20-30 m., me pusët e ujit, format e mikro siphon dhe karst..

3.2. Hidromonumentet

- *Thethi ujëvarë*: ndodhet afër fshatit Theth rreth 900 m mbi nivelin e detit. Ujëvara është 30 m, me pamje mahnitëse, sidomos ditët me diell kur është e mundur të dallosh ylberin.
- *Burimet Okoli*: ndodhen pranë fshatit Theth, pranë lumit Theth, rreth 900 m mbi nivelin e detit. Burimet vijnë në kontakt me gëlqeror, rreth 20 m në gjatësi.
- *Burimi i Shtrazes*: ndodhet pranë fshatit Theth, burimi rrjedh në të njëjtin vend ku fillon lumi Theth. Derdhjet e ujit dalin në toke në një sipërfaqe prej disa metra katrorë
- *Liqeni i Jezercës*: ndodhet 1200 m mbi nivelin e detit dhe është një liqen akullnajor, rreth 20ha, me ujë si kristal. Sipërfaqja e liqenit gjatë dimrit ngrin dhe formon ekosistemet alpine.
- *Kanioni Grunas* pranë fshatit Theth, formohet nga karstet dhe lumi Theth me gurë gëlqerorë. Është rreth 1.8 km e gjatë, 40-60 metra e gjerë dhe 4-6 metra i thelle. Ka vlera turistike, gjeomorfologjike dhe shkencore.
- *Shpella Katarakt* ndodhet pranë fshatit Theth. Është një shpellë karstike gëlqerore me gjatësi 170 m, me galeritë, pusët, zgjerimet e ngushta, ujërat e sifoneve, atraksionet turistike, vlerat gjeomorfologjike dhe shkencore.
- *Shpella e Thethit: (7)*: ndodhet pranë fshatit Thethi, është një shpellë karstike, e gjatë 150 m, me ngushtim dhe zgjerime, burime tërheqëse dhe rampa.

Këto monumente ndodhen në distanca të ndryshme nga rruga e propozuar (shih figurën më poshtë), me monumentin më të afërt të vendosur 300 m nga rruga, megjithëse nuk është i arritshëm në atë pikë, pasi që së pari duhet të mbërrijë në fshat.

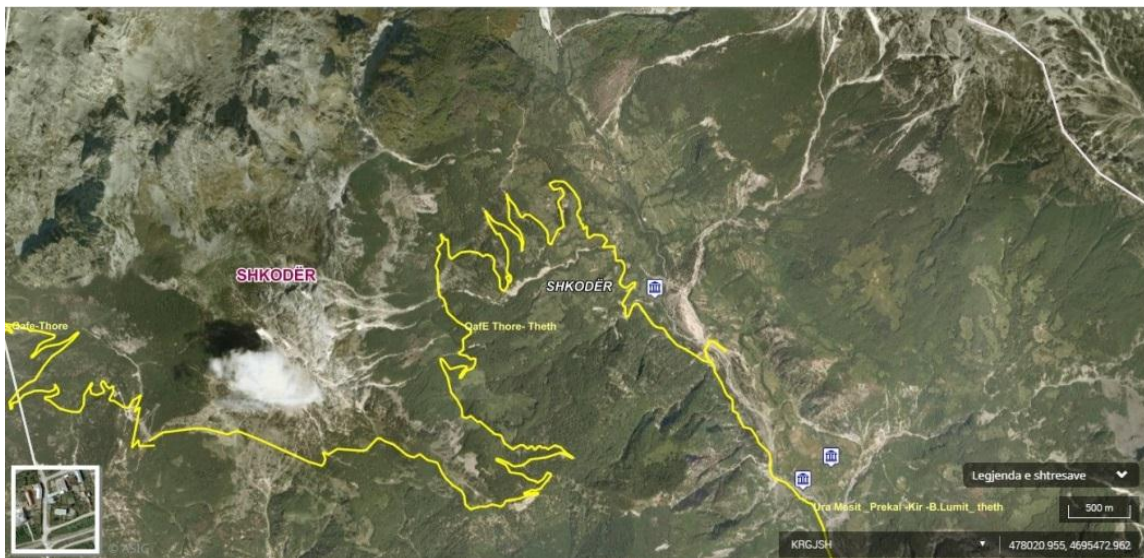

Vendndodhja e monumenteve te natyres (source ASIG Albania)

Në këtë zonë janë të pranishme disa ndërtesa të rëndësishme historike kulturore, duke përfshirë:

- Shtëpia e Sadri Lukas në Okol
- Kisha në Theth (1892), e projektuar në formën e një strukture konike, e vendosur në pjesën më të bukur të luginës, me vlerë vizitën.
- Kulla pushtuese ndoshta daton në shekullin e nëntëmbëdhjetë dhe është ndërtuar në një vend të qartë, është një kullë disa kate-kullë banese.
- Mulliri i Kolajve (Kola Mill) është një ndërtesë e vogël prej druri në anën e urës, e cila furnizohet me ujin e lumit Theth.

Monumentet e kultures (Source ASIG)

3.3. Mjedisi biologjik

3.3.1. Flora

Zona e projektit është zone mjaft e pasur, me larmi habitatesh dhe tipe vegjetacioni, ku pjesën më të madhe e zënë ato të pyjeve të ahut (*Fagus silvatica*), por ka dhe formacione shkurre me mbizotërim të boronicës (*Vaccinium myrtillus*) apo kullota alpine (*Poion alpinae*), të cilat bashkëshoqërohen dhe me shkurre xhuxhe dhe të zonave alpine si: (*Juniperus communis nana*; *Juniperus sibirica.*), driada tetëpetalshe (*Drias octopetala*), etj. Në park rriten rreth 1500 lloje bimësh, të cilat përfaqësojnë gati gjysmën e florës së vendit tonë. Nga bimët, rreth 100 lloje janë bimë mjekësore dhe tanifere shumë të dobishme ndërsa rreth 70 lloje bimësh janë të rrezikuara për zhdukje.

Nga shoqërimet më të zakonshme të Fagion illyricum janë:

- Fagetum oxalidosum,
- Fagetum vaccinosum,
- Tremuleto-Fageto asperulosum,

- Fageto-allietosum ursinum, etj.

Për t'u vlerësuar janë prania e drurit relik të tiset (*Taxus baccata*), brenda katit drunor të pyllit të ahut, megjithëse në ekzemplarë të rrallë, si dhe bimët endemike (*Wulfenia baldacci*; *Viola dukagjinica*; *Lilium albanicum.*), dhe bimët subendemike (*Aquilegia dinarica* dhe *Teucrium arduin*). Në Theth gjendet edhe *Gentiana*, lulja që përdorte mbreti Ilir Genti në mjekësi.

Megjithatë, këto bimë rriten në kullota alpine dhe jo afër segmentit rrugor.

Dallohen 3 kate bimorë

1. Kati i dushkut,

Shtrihet në lartësi 600-800 m dhe takohet në fundet e shpateve malore si në Fushë të Thethit, Gjellaj, etj. Ndër bimët më të rëndësishme të këtij kati janë: qarri (*Quercus cerris*), mëlleza (*Ostria carpinifolia*), shkoza (*Carpinus orientalis*), frashëri i bardhë (*Fraxinus ornus*), thana (*Cornus mass*), etj.

2. Kati i ahut

Shtrihet në lartësinë 700-1900 m. Si pasojë e kushteve të përshtatshme klimatiko-tokësore të favorshme, pyjet e ahut zënë pjesën më të madhe të parkut. Ndër bimët më të rëndësishme të këtij kati janë: ahu (*Fagus sylvatica*), bredhi i bardhë (*Abies alba*), panja e malit (*Acer pseudoplatanus*), etj.

3. Kati i kullotave alpine

Shtrihet në lartësitë 1900-2300 m mbi nivelin e detit. Ky kat përbëhet nga bimë barishtore dhe pak shkurrëza siç janë : dëllinjat (*Juniperus*), shelgjet (*salix*), etj. Ndër bimët më të rëndësishme të këtij kati janë: flokëzi (*Poa alpina*), pirrgjaksja (*Sesleria nitida*), bishtpelza (*Festuk sulkata*), asteri (*Aster alpinus*), tërfili i alpeve (*Trifolium alpestre*), thuepule (*Lotus cornicultus*) etj. Për shkak të largësisë nga zonat e mëdha të banuara, gjendja e pyllit të ahut është përgjithësisht e mirë. Por ka pasur dhe raste të dëmtimit nga zjarri, prerja, etj.

Speciet bimore me karakteristike per cdo kat jane:

(i) Kati i drureve: *Fagus sylvatica*, *Abies alba*, *Acer pseudoplatanus*, *Betula pendula*, *Populus tremula*, *Taxus baccata* etc.;

(ii) Kati i shkurreve: *Vaccinium myrtillus*, *Rubus idaeus*, *Sambucus racemosa* etc.;

(iii) **Kati barishtor:** *Galium odoratum*, *Mycelis muralis*, *Paris quadrifolia*, *Cardamine bulbifera*, *Dryopteris filix-mas*, *Lamiastrum galeobdolon*, *Lilium martagon*, *Atropa bella-donna*, *Oxalis acetosella*, *Sanicula europaea*, *Viola reichenbachiana*, *Euphorbia amygdaloides*, *Saxifraga rotundifolia*, *Actaea spicata*, *Impatiens noli-tangere*, *Convallaria majalis*, *Anemone nemorosa*, *Mercurialis perennis*, *Allium ursinum*, *Prenanthes purpurea*, *Melica uniflora*, *Asarum europaeum*, *Neottia nidus-avis*, *Ligusticum albanicum*, *Dryas octopetala* etc.

Kullotat ne terrene me bore: *Salix herbacea*, *Omalotheca casupina*, *Cerastium cerastoides* etc. (*Salicion herbacea*)

Kullotat Acidofilike Boreo-Alpine te dominuara nga: *Poa violacea* me *Linum capitatum*, *Antenaria dioica*, *Thymus sp.* etc. (*Geranio-Poetum violaceae*);

Kullotat alpine dhe subalpine me: *Bromus erectus* dhe *Lamium garganicum* (*Lamio-Brometum erecti*); si dhe me: *Agrostis alpina*, *Phleum alpinum*, *Poa alpina*, *Crepis aurea*, *Leontodon hispidus* etc. (*Poion alpinae*);

Kullotat mezofilike te dominuara nga: *Lolium perenne* shpesh i shoqeruar me *Cynosurus cristatus* (*Lolio-Cynosyretum cristati*);.

Në vende të sheshta me një farë shtrese toke e me lagështi mesatare me PH acid takohet xhufka (*Nardus stricta*), vlera ushqyese e së cilës është e dobët dhe kafshët nuk e hanë. Mbulesa bimore e kësaj pjese është e hapur, e ulët dhe relativisht e rrallë, prandaj dhe vlera ekonomike e këtyre kullotave është e pakët.

Karakteristike për thepat e Thethit në lartësi mbi 2300 m, mbi nivelin e detit, është dhe prania e kërlekës ose centinaku (*Pinus mughus*), një lloj pishë në formë shkurreje me gjatësi deri në 3 m.

3.3.2. Fauna

Fauna është e pasur dhe e larmishme. Ka rreth 20 lloje gjitarësh, 50 lloje shpendësh folenizues, afro 10 lloje zvarranikësh dhe rreth 8 lloje amfibësh.

Rëndësi paraqesin gjitarët dhe shpendët e lidhur me pyjet e larta dhe ekosistemet malore e alpine.

Herpetofauna

Sic u tha edhe me lart herpetofauna e zones ne studim eshte mjaft e larmishme. Ne zone jane te pranishem rreth 8 lloje amfibesh dhe rreth 10 lloje reptilesh. Pjesa me e madhe e tyre jane lloje te kercenuara si dhe lloje qe u perkasin kategorive te larta te rrezikimit sipas IUCN.

Ndër speciet kryesore amfibe në zonë janë: *Salamandra salamandra* (*least concern*), *Triturus vulgaris*, *Triturus cristatus* (*least concern*), *Bombina variegata* (*least concern*), *Bufo bufo* (*least concern*), *Bufo viridis* (*least concern*), *Rana dalmatina* (*least concern*), *Hyla arborea* *Least Concern*, etc.

Ndër llojet e zvarranikëve të pranishëm në zonë janë: *Testudo hermanni* (Near Threatened), *Lacerta trilineata* *Least Concern*, *Lacerta viridis* *Least Concern*, *Lacerta vivipara*, *Podarcis taurica* *Least Concern*, *Coluber jugularis*, *Vipera ammodytes* *Least Concern*, etj.

Individe te *Bufo bufo*, *Bufo viridis*, *Rana dalmatina*, *Lacerta viridis*, *Podarcis muralis*, *Anguis fragilis*, *Coronella austriaca*, *Coluber jugularis*, *Elaphe longissima* and *Vipera ammodytes* gjenden ne pyje.

Shpendet

Në pyllin e lartë nga shpendët mbizotërojnë kryesisht pjestarët e familjes së *Fragillidae* (4 lloje), dhe *Paridae* (4 lloje). Përbërës të tjerë më të rrallë janë elementë tipik të pyllit të lartë si: qukapikët (3 lloje), zvarritësi i drurëve (*Sitta europea*), etj.

Specie të tjera të pranishme në nivelin e shkurreve janë: *Erithacus rubecula*- *Least Concern*, *Turdus merula*, *Lanus collurio*, *Phylloscopus collybita* *Least Concern*, *Eritha cusrubecula*, *Troglodytes troglodytes* *Least Concern*, *Sylvia melanocephala*- *Least Concern*, *Saxicola rubetra*-

Least Concern, *Lanus collurio*, *Garrulus glandarius* - Least Concern, etc.. Statusi i përgjithshëm i habitatit është relativisht i mirë.

Gjitaret

Midis gjitarëve të mëdhenj janë ariu I murrme (*Ursus arctos*) Least Concern, ujku (*Canis lupus*)- Least Concern, dhia e eger (*Rupicapra rupicapra*)- Least Concern, dhe kaprolli (*Capreolus capreolus*) - Least Concern, etj.

3.3.3. Ndikimi në Habitat dhe Biodiversitet dhe Masat Zbutëse gjatë ndërtimit

Ndikimet gjatë ndërtimit do të jenë lokale dhe të përkohshme pasi rruga është duke u rehabilituar dhe asnjë segment i ri nuk do të ndërtohet dhe punimet do të kryhen brenda gjurmes ekzistuese. Megjithatë, në rast se fauna është e shqetësuar në fazën e ndjeshme të ciklit të jetës, kjo mund të ndikojë në popullsinë e saj. Serioziteti gjithashtu varet nga disa faktorë duke përfshirë dobësinë e specieve, disponueshmërinë e habitatit alternativ të përkohshëm dhe më shumë.

Tabela: Ndikimet potenciale të ndërtimit dhe masat lehtësuese

Bur imi	Komponenti i prekur	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtësimit
<i>Kampi i punetoreve</i>	<i>Mjediset dhe llojet</i>	<i>Shkatërrimi permanent I mjediseve natyrore, degradimi/pakesimi, Biodiversiteti humb gjate ndertimit, Migrimi I popullise se kafsheve si shkak I shqetesimit, Krijimi I mjediseve te reja per llojet e kafsheve dyndese/pushtuese</i>	<i>E vogel</i>	<i>Shmangia e vendeve te punes afer rrjedhave ujore, Puna e ndertimit gjate sezonit te thate dhe jashte sezonit te celjes se zogjve te riparohen mjediset pasi te mbaroje puna.</i>
<i>Mbetjet e ngurta dhe te lengshme nga kampi i punetoreve</i>	<i>Mjediset tokesore dhe me zakonisht mjediset ujore dhe fauna ujore, cilesia e ujit</i>	<i>Ndotja e tokes/baltes, Degradimi I mjediseve, Humbjet e biodiversitetit, demtimi ose shkaterrimi I vendeve shtuese per per peshk dhe specie te ndryshme.</i>	<i>E vogel</i>	<i>Krijimi I limaneve sedimentare, shmangia e punimeve ne shtratin e lumit, mbledhja dhe riciklimi I mbetjeve te ngurtadhe te lengeshme ne vendin e punes .</i>

Bur imi	Komponenti i prekur	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtësimit
<i>Karburanti I makinerive/rrje dhje e lubrifikanteve</i>	<i>Mjediset tokesore dhe me shume mjediset ujore dhe fauna ujore</i>	<i>Ndotja e tokes/baltes, prishja e cilesise se ujit, Degradimi/pakesimi I mjediseve, Humbjet e biodiversitetit, Prishja ose shkaterrimi I vendeve shtuese per per peshk dhe specie te ndryshme.</i>	<i>E vogel</i>	<i>shmangia e punimeve ne shtratin e lumit, masa per te shmangur rrjedhjen aksidentale te lubrifikanteve dhe karburanteve, mbledhja dhe riciklimi I lubrifikanteve, punet e ndertimit gjate sezonit te thate.</i>
<i>Aksidentet (karburant lubrifikante, mbetjet e rrezikshme)</i>	<i>Te gjitha grupet</i>	<i>Ndotja e tokes/baltes, prishja e cilesise se ujit, Degradimi/pakesimi I mjediseve, Humbjet e biodiversitetit, Prishja ose shkaterrimi I vendeve shtuese per per peshk dhe specie te ndryshme.</i>	<i>E vogel</i>	<i>Ndertimi I nje sistemi te duhur drenazhi/kullimi per tepricen e ujit, Mbledhje dhe riciklim I menjehershem I mbeturinave.</i>
<i>Zhurma</i>	<i>Shpendet, gjitaret, amfibet, zvarraniket</i>	<i>Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Pakesimi I rritjes/mbareshtim ne afersi te rruges</i>	<i>E vogel</i>	<i>Ndertimi I pargjeve te pazhurmshe per minimizuar ndikim e fuqishem te zhurmes ne kafshet e egra.ne nqs eshte i nevoshem</i>
<i>Lekundjet</i>	<i>Te gjithë grupet e faunes</i>	<i>Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Pakesimi I rritjes/mbareshtim ne afersi te rruges</i>	<i>E vogel</i>	<i>S'ka masa lehtësuese.</i>
<i>Ndricimi</i>	<i>Te gjithë grupet e faunes</i>	<i>Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Pakesimi I rritjes/mbareshtim ne afersi te rruges</i>	<i>E vogel</i>	<i>S'ka masa lehtësuese.</i>
<i>Shkarkimet e gazeve</i>	<i>Te gjithë grupet</i>	<i>Largimi I perkohshem nga zona, Pakesimi I rritjes/mbareshtim ne afersi te rruges</i>	<i>E vogel</i>	<i>S'ka masa lehtësuese.</i>
<i>Pluhuri</i>	<i>Te gjithë grupet</i>	<i>Degradimi I mjediseve, ulja e burimeve te ushqimit per llojet e faunes.</i>	<i>E vogel</i>	<i>Ujitja e rruges gjate sezonit te thate.</i>

Bur imi	Komponenti i prekur	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtësimit
<i>Pastrimi I bimesise</i>	<i>Pyjet dhe shkurrret e degraduara/te pakesuara</i>	<i>Shkaterrimi i mjediseve, Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Krijimi I mjediseve te reja per llojet e kafsheve dyndese/pushtuese</i>	<i>E vogel</i>	<i>Riparimi I zonave te prekura.</i>
<i>Depozitimi I materialeve te germuara</i>	<i>Habitatet ujore</i>	<i>Shkaterrimi dhe degradimi I mjediseve, Largimi/levizja I/e faunes,</i>	<i>E vogel</i>	<i>Punimet gjate sezonit te thate.</i>
<i>Furnizimi me materiale inerte</i>	<i>Habitatet ujore dhe tokesore</i>	<i>Shkaterrimi dhe degradimi I mjediseve, Largimi/levizja I/e faunes, Dentiimi ose shkaterrimi I vendeve shtuese per pesh dhe lloje te ndryshme.</i>	<i>E vogel</i>	<i>Mos shfrytezimi i materialeve inerte nga lumenjte .</i>
<i>Nxjerrja e ujit</i>	<i>Habitatet ujore</i>	<i>Shkaterrimi dhe degradimi I mjediseve, Largimi/levizja I/e faunes, Dentiimi ose shkaterrimi I vendeve shtuese per pesh dhe lloje te ndryshme. Monitorimi I cilesise se ujit, Monitorimi I treguesve ujqor biota.</i>	<i>E vogel</i>	<i>S'ka masa lehtesuese.</i>
<i>Gjuetia</i>	<i>Shpendet dhe gjitaret e medhenj</i>	<i>Pakesimi I specieve dhe abondanca e tyre, Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit,</i>	<i>E vogel</i>	<i>Forcimi I rregullores se gjuetise.</i>
<i>Prerja/transportimi I drureve te zjarrit</i>	<i>Pyjet breglumore, mesdhetare dhe ato te pishes</i>	<i>Shkaterrimi dhe degradimi I mjediseve, Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit.</i>	<i>E vogel</i>	<i>Forcimi I rregulloreve perkatese</i>
<i>zjarri I rastesishem (I paqellimshem)</i>	<i>Bimesia tokesore</i>	<i>Shkaterrimi dhe degradimi I mjediseve, Humbja e biodiversitetit, Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit.</i>	<i>E vogel deri ne mesatare</i>	<i>Shmangia e zjarrit ne vendin e punes gjate sezonit te thate.</i>

3.3.4. Ndikimet ne habitatet dhe biodiversitetin dhe masat zbutese gjate funksionimit

Ndikimet e meposhtme jane vleresuar ne lidhje funksionimin:

Tabela 4: Ndikimi ne habitat dhe biodiversitet dhe masat zbutese gjate funksionimit

Burimi	Komponenti i prekur	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtesimit
<i>Depozitimi I mbetjeve te ngurta</i>	<i>Mjediset dhe llojet</i>	<i>Ndotja</i>	<i>Jo domethenese</i>	<i>Perforcim I ligjit.</i>
<i>Gjuetia</i>	<i>Shpendet, gjtaret e medhenj</i>	<i>Pakesimi I llojeve bolleku I tyre perkates, Migrimi I popullsise se kafsheve per shkak te shqetesimit.</i>	<i>E Vogel</i>	<i>Perforcim I rregullores se gjuetise.</i>
<i>Prerje-transportim trupash per drute e zjarrit</i>	<i>Pyjet breglumore, mesdhetare dhe ato te pishes.</i>	<i>Shkaterrimi I mjediseve dhe degradimi, Migrimi I popullsise se kafsheve per shkak te shqetesimit.</i>	<i>E Vogel</i>	<i>Perforcim I regullave perkatese.</i>
<i>Aksidentet (karburant, lubrifikante, mbeturina te rrezikshme)</i>	<i>Te gjithë grupet</i>	<i>Ndotja, prishja e cilesise se ujit, Degradimi I mjediseve, humbja e biodiversitetit, demtimi ose shkaterrimi I vendeve shtuese per peshk dhe lloje te tjera .</i>	<i>E Vogel</i>	<i>Ndertimi I nje sistemi te pershtatshem drenazhi per tepricen e ujit, Mledhja dhe riciklimi I menjhershëm I mbeturinave,</i>
<i>Zhurma</i>	<i>Shpendet, gjtaret, amfibet, zvarraniket</i>	<i>Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Ulja e suksesit te rritjes ne afersi te rruges.</i>	<i>E Vogel</i>	<i>Perforcimi I ligjit</i>
<i>Lekundjet</i>	<i>Te Gjithë Grupet E Faunes</i>	<i>Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Ulja e suksesit te rritjes ne afersi te rruges.</i>	<i>Jo domethenese</i>	<i>S'ka masa lehtesimi</i>
<i>Ndricimi</i>	<i>Te Gjithë Grupet E Faunes</i>	<i>Migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Ulja e suksesit te rritjes ne afersi te rruges.</i>	<i>Jo domethenese</i>	<i>S'ka masa lehtesimi</i>
<i>Shkarkimet e gazeve</i>	<i>Te Gjithë Grupet</i>	<i>Largimi I perkohshëm nga zona, Ulja e suksesit te rritjes ne afersi te rruges</i>	<i>Jo domethenese</i>	<i>S'ka masa lehtesimi</i>

Burimi	Komponenti i prekur	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtësimit
Zhvillimi urban Punimet ndertimore ne te ardhmen	Te Gjithe Grupet E Faunes	Shkaterrimi dhe degradimi I mjedisit, Humbjet e biodiversitetit, migrimi I popullsise se kafsheve si pasoje e shqetesimit, Konkurrenca per ushqim ne mes kafsheve te egra dhe atyre shtepijake.	E Vogel	Shmang zhvillimin urban afer shtratit te lumit, Punet e ndertimit gjate sezonit te thate,
Trafiku I renduar	Fauna	Vdekja aksidentale e kafsheve si pasoje e trafikut.	Mesatare	Tabela qe tregojne vendet me rendesi per levizjet dhe migrimin e kafshevel. Shenjat rrugore.

3.3.5. Ndikimet në burimet natyrore

Shfrytëzimi i rërës, zhavorrit dhe gurit për prodhimin e agregateve dhe materialeve të tjera minerale shkakton ndryshime të përhershme në mjedis për shkak të natyrës jo të rinovueshme të këtyre burimeve natyrore. Për të minimizuar këtë ndikim do të përdoren vetëm për guroret e licencuara dhe zonat e shfrytëzimit me lëshime të vlefshme.

3.4. HIDROLOGJIA, PRANIA E UJERAVE SIPERFAQESORE NE DHE PRANE ZONES SE PROJEKTIT

Drenazhet kryesore të ujërave sipërfaqësore në zonën e projektit janë Lumi Thethi, rryma Gjecaj. Lumi i Thethit vjen nga Okol, në pjesën veriore të vendit. Ajo bashkohet me rrëkenë Kaprrës afër fshatit Nderlyse; prandaj formon lumin Shala, i cili përfundimisht derdhet në Drin. Lumi i Thethit është i qartë kristal dhe i shkumëzuar në disa vende. Rrjedh me një gamë prej 1000-1300 L / sek dhe një temperaturë mesatare uji prej 7°C. Një nga karakteristikat më të shquara të këtij lumi është bollëku i troftës malore. Parku përmban shumë rrjedha të tjera të quajtura "Dele", "Gurra" dhe rryma e "Shkafit".

Lumi Theth, i cili rrjedh nga burimet e Okolit, në pjesën veriore të vendit, rrjedh përgjatë luginës. Në disa vende ka ujra kristaline dhe me gaz. Një nga karakteristikat më të spikatura të këtij lumi është sasia e madhe e troftës malore. Parku përmban shumë burime të tjera me emrin "Dele", "Gurra" dhe rryma e "Goditjes". Rrjedhat dhe liqenet përdoren kryesisht si burime të ujit të pijshëm, ujitjes dhe qëllime të tjera bujqësore. Burimet ujore janë përdorur gjithashtu në të kaluarën si hidrocentrale të vogla për banorët e zonës së furnizimit me energji elektrike; ato janë të rëndësishme për zhvillimin e turizmit dhe përdoren për peshkim.

3.4.1. Ndikimet gjate fazes se ndertimit per hidrologjine, ujerat siperfaqesore dhe nentokesore

Ujerat Nentokesore

Ekziston mundesia per ndotjen e ujrave nentokesore nga derdhjet e impiantit te ndertimit dhe derdhjet aksidentale te gazrave dhe karburanteve. Do te merren masa te pershtatshme per kontrollin e impianteve te cilat do kryhen nga Kontraktori gjate ndertimit per te zvogeluar sa me shume impaktet.

Ujerat Siperfaqesore

Rruga e propozuar do te kaloje pothuajse gjate gjithë rruges egzistuese dhe per kete arsye nuk do te kete efekte negative ne rrjedhat e perroi te Thate. Nje impakt negativ mund te ndodhe ne rrjetet e vogla dranzhuese.

Gjate ndertimit mund the ndodhin impaktet e meposhtme te mundshme:

- *ne ujerat nentokesore si rezultat I cpimeve dhe germimeve per themelet apo derdhjet aksidentale te karburanteve dhe vajrave gjate ndertimit nga automjetet e ndertimit dhe makinerite qe perdoren pa kriter gjate menaxhimit te veprimtarive te ndertimit;*
- *Ne ujrata siperfaqesore si rezultatat I nderprerjeve te vazhdueshme te perkohshme nga kanalet e dranzhimit apo ndotja pa kriter gjate menaxhimit te veprimtarive te ndertimit;*

Aty ku rruga kalon mbi nje kanal do te ngrihen mbikalesa ujerash. Keto kryqezime/vendkalime jane projektuar per te per te plotesuar nevojat per 1 deri ne 100 stuhi viti.

3.4.2. Masat e lehtesimit per hidrologjine, siperfaqet dhe ujerat nentokesore

Faza ndertimore

Masat e kontrollit te ndotjes do te vendosen ne vend gjate procesit te ndertimit. Kjo do te perfshije pajisjen e skelave dhe gardhimet prej balte.

Rezervat e materialeve te ndertimit, si asfalti, vaji dhe kimikatet nuk do te vendosen afer asnje siperfaqeje te vijave ujore, apo puse uji. Rezervat do te vendosen ne siperfaqe te mbyllura, te mbuluara me shtresa (carcarfe) mbyltese ose me nje cati me te qendrueshme ose e rrethuar nga nje porte per te parandaluar humbjeve. Rezervat do te mbrohen per te parandaluar vandalizmin dhe vjedhjen qe mund te coje ne humbje.

Gjate fazes se hedhjes se betonit, e nevojshme per ndertimin e strukturave (pircjeve, plintave, mureve mbajtese) ne menyre qe te shmaget shperthimi I ujit dhe prishja e betonit ne toke dhe ne ujera nentokesore, do te merren disa masa si psh pozicionimi I mbrojtjes se mbuleses per te mbajtur derdhjen.

Largimet nga vendndodhjet e shkaktuara nga aktivitetet e kantierit te ndertimit do te trajtohen ne perputhje me llojin e tyre. Uji qe vjen nga larja e makinave dhe nga pajisja, do te trajtohet me ane te

sedimentimit ne nje rezervuar stabilizimi (funderrimash) per pjese te rendomta dhe nderprerje vajerash per te lejuar pjeset e vockla dhe vajerash qe te eliminohen. Uji qe vjen nga larja e agregateve dhe nga prodhimi I konglomerateve do te trajtohet me ane te sedimentimit ne rezervuare dhe pastaj te perdoret perseri ose te dergohet ne nje vend tjeter.

Ne rastin e nje firoje te kimikateve ose rrjedhjeve gjate ndertimit, do te vendoset nga kontraktuesi nje program I masave te siperfaqeve dhe ujerave nentokesore.

Tabela : Permbledhje e ndikimeve dhe masave lehtesuese mbi ujerat siperfaqesore dhe nentokesore gjate ndertimit

Komponenti Prekur	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtesimit
<i>Cilesia e siperfaqes ujore</i>	<i>Shkarkimi I te carave ne kanalet ujore/rrjedhjet.</i>	<i>Ulja e cilesise se ujit.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Ndertimi I rrethimeve me mur.</i>
<i>Si me siper</i>	<i>Ndotje te tjera te lidhura me aktivitetet e ndertimit do te hyjne ne rreke.</i>	<i>Ulja e cilesise se ujit.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Masat e kontrollit te ndotjes qe do te vendosen aty gjate ndertimit.</i>
<i>Ujerat nentokesore gjate ndertimit</i>	<i>Nxjerrja e materialeve te siperfaqes do te rrite dobesine/cenueshmerine e ujerave nentokesore.</i>	<i>Rritja e cenueshmerise se ujerave nentokesore.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Sigurimi I masave te duhura per konrollin e ndotjeve qe do te vendosen aty nga kontraktuesi gjate ndertimit.</i>
<i>Si me siper</i>	<i>Impianti I ndertimit rrjedh.</i>	<i>Ferot aksidentale te vajerave dhe karburanteve te makinave.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Si me siper</i>
<i>Si me siper</i>	<i>Copeza balte dhe argjili te mobilizuara nga rreshjet dhe aktivitetet e ndertimit.</i>	<i>Ndikim ne cilesine e ujerave nentokesore ne nje afersi te menjehershme te puneve te ndertimit.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Si me siper</i>

Tabela :Permbledhje e ndikimeve dhe masave lehtesuese mbi ujerat siperfaqesore dhe nentokesore gjate veprimit/funksionimit

Komponente prekur	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtesimit
<i>Cilesia e ujit</i>	<i>Siperfaqja e ujit e mbledhur nga kanali I kullimit per t'u shkarkuar ne derdhjet e aferta</i>	<i>Ulja e cilesise se ujit nga shkarkimi I rruges dhe derdhjet e forta aksidentale</i>	<i>E lehte</i>	<i>Shih masat lehtesuese mbi gjeologjine, ndotjen dhe ujerat nentokesore gjate perpunimit.</i>

3.5. TRASHEGIMIA KULTURORE DHE PEISAZHI

3.5.1. ARKEOLOGJIA DHE TRASHEGIMIA KULTURORE

Kisha e Thethit

Në vitin 1917 ishte At Shtjefen Gjeçovi, i cili hapi shkollën e parë në gjuhën shqipe për fëmijët e Thethit. Një kishë e pazakontë dhe e bukur e ndërtuar në vitin 1892 dhe ende në të njëjtin vend me të njëjtat themele deri në ditët e sotme. Gjatë periudhës së ndërtimit, bashkangjitur murit lindor ishte edhe prezbiteria, ku prifti jetonte. Banorët e Thethit kanë qenë katolikë romakë. Pra, një nga ndërtesat e para këtu ishte kisha. Një nga priftërinjtë më legjendarë, jo vetëm për Thethin dhe Kishën Katolike, por e gjithë kultura shqiptare ishte babai Shtjefen Gjeçovi. Ai e hapi shkollën në vitin 1917 dhe i mësoi fëmijët të lexonin dhe të shkruanin në gjuhën shqipe.

Ndikimet mbi Arkeologjinë dhe Trashëgiminë Kulturore

Është e qartë nga studimet se rruga e propozuar nuk do të ketë një ndikim të rëndësishëm në vendet historike, kulturore apo arkeologjike për shkak të distancës ndërmjet rrugës së propozuar dhe vendeve me interes arkeologjik. Monumentet e trashëgimisë kulturore janë në një distancë të mjaftueshme nga rruga e propozuar dhe për këtë arsye nuk janë të nevojshme masa specifike mbrojtëse.

3.5.2. PEISAZHI DHE VIZUALITETI

Ky seksion përshkruan peizazhin ekzistues brenda zonës së studimit, ofron një vlerësim të peizazhit dhe ndikimeve vizive të dizajnit të propozuar, detajon metodologjinë e përdorur dhe propozon masa për zbutjen e ndikimeve negative.

Karakteret e peisazhit

Terreni gjate rrugës Qafë Thorë – Theth karakterizohet nga terreni kryesisht malor, me vargmale shumë të ashpra dhe me lugina shpesh herë të thella dhe më rrepina. Vetem ne pak vende ka vendbanime disa shtepi te vecuara dhe ferma jane te vendosur ne shpate. Rruga do te kaloje permes nje terreni qe ofron pamje te peisazhit malor. Mbulesa bimore e zonës në studim është e pasur dhe e shumëllojshme, pasi këtu gjenden që nga kati i shkurreve mesdhetare e deri tek kullotat të tarracave alpine Kjo njesi peisazhi eshte fare pak e banuar dhe projekti nuk do te kete te beje me pronat private.

Rruga mundeson shume pamje, qe te cojne ne nje ambient shume te kendshem udhetimi per udhetaret.

Ndikimet ne peisazh dhe vizualitet

Terreni dhe impaktet vizuale do te theksohen me shume gjate fazes se ndertimit dhe ne nje kohe te shkurter keshtu qe sherbimet nuk jane shume te nevojshme apo jane te limituara ne perdorimin e tyre. Pronat e aferta jane mjaft larg nga rruga. Interferenca e rruges me kontekstin vizual te tyre do te mbete e ulet. Godinat e trashgegimise si kishat jane gjithashtu mjaft larg rruges keshtu qe konteksti vizual i tyre nuk do te ndryshohet shume nga projekti.

Rruga kalon kryesisht ne rruge egzistuese dhe per kete arsye nuk ka peme qe mund te shkatërrohen nga projekti.

Impakti i pergjithshem nga afatshkurter deri ne afatmesem ne rrugen e propozuar te karakterit te terrenit eshte konsideruar te jete ne nivelin e ulet.

3.5.3. Masat Lehtesuese per Terrenin dhe Peisazhi

Te pergjithshme

Ne kete aspekt gjurma e rruges eshte perzgjedhur qe te kete sa me pak impakte ne pronat private, tiparet topografike, pemet dhe pyjet kudo qe eshte pare si e mundur. Megjithate, si me cdo ndertim tjeter disa lloje impaktesh jane te pashmangshme dhe kudo qe ato do shfaqen jane propozuar masa te nevojshme per t'i zbutur ato.

Faza e Ndertimit

Kontratat do te lidhen ne menyre qe te sigurohet nje praktike sa me e mire pune si edhe qe te zvogelohen impaktet negative qe vijne si rezultat i ndertimit ne nivelin me te ulet te mundshem dhe qe sigurojne makinerite qe operojne brenda skemes ne zonen e ndertimit i zbatojne ato.

Zonat e depozitimit do te pozicionohen ne menyre qe te menjanohen impaktet e metejshme ne pronat private e banesat ekzistuese, pemet, gardhimet, dranazhimet etj. dhe si te tilla do te kene prioritet per tu ndertuar.

Natyra e perhershme e impakti do te ndikojte gjithashtu ne pronat e shtepive private perreth vetem ne ato seksione ku kjo prone eshte ne afersi te rruges se propozuar. Megjithate, sherbimet lehtesuese jane kryer per te minimizuar ne maksimum impakte te tilla te banoret.

3.6. KLIMA

Zona e studimit ne perputhje me rajonalizimin klimaterik te Shqiperise, i takon klimes zones Mesdhetare Malore, nenzona veriore.

E ndodhur ne zemer te Alpeve te Shqiperise, me nje shtrirje ne nivele relativisht te larta mbi nivelin e detit, zona ne Projekt, si zone e krahines se Dukagjinit mbart karakteristika te vecanta klimaterike.

Per shkak te lartesis se madhe mbi nivelin e detit, te shtrirjes te saj ne veri te vendit, te drejtimit veri-jug te vargjeve malore dhe luginave lumore, te pranise se bllokut te Cukalit ne pjesen jugore te zones, zona ne Projekt dallon per tipare te veganta klimatike nga zonat e tjera malore te vendit tone. Keshtu kjo zone, ne perberje te krahines se Dukagjinit ka nje klime mesdhetare malore deri ne sub-kontinentale, tipike per zonen alpine te vendit tone, me dimer te ashper e te laget dhe te gjate, me ngrica e reshje te pasura ne forme shiu dhe debore, kurse vera eshte e fresket dhe relativisht me e lagesht se ne zonat e tjera te vendit tone.

Ne analizen e temperaturave te ajrit jane shfrytezuar te dhenat e dy stacioneve meteorologjike, Thethit, i cili ndodhet ne pjesen veriore te krahines se Dukagjinit, ne lartesine 740 m mbi nivelin e detit, dhe stacionin e Koder Shengjergjit, i cili ndodhet ne lartesine 513 m mbi nivelin e detit.

Rrezatimi diellor

Zona e Dukagjinit, duke pasur nje pozite gjeografike veriore dhe lartesi te konsiderueshme, krahas oreve me ndricim te mire shfaqet edhe fenomeni i vranesirave. Ne kete zone vranesira shfaqet per shume ore ne vit, por oret me diell jane te shpemdara sipas stineve e paraqiten si me poshte:

Stina e dimrit - 350 ore ose 14.8% e totalit vjetor

Stina e pranveres - 658 ore ose 27.8% e totalit vjetor

Stina e veres - 914 ore ose 38.7% te totalit vjetor

Stina e vjeshtes - 443 ore ose 18.7% e totalit vjetor

Tabela Sasia mesatare e oreve me diell sipas muajve

Stacioni	Muajt												Mesatare vjetore
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Thethi	293	314	252	216	145	109	59.9	92.4	133	298	488	515	2921
Koder Shengjerg	142	356	263	219	150	112	51.7	87.3	142	283	454	508	2978

Mund te thuhet se sasia totale e oreve me diell ne vit eshte ne parametra optimale per zonen dhe perben nje tregues mjaft i mire per zhvillimin e bimesise:

Temperatura e ajrit

Ne temperaturën e zonës ndikojnë në konfiguracionin e përgjithshëm të relievit, lartësia e tij dhe pozicionin gjeografik. Një rol të rëndësishëm luan edhe blloku i Cukalit, në pjesën jugore të zonës, që pengon depertimin e erërave jugore por edhe vetë relievi i zonës: kreshtat dhe qafat e larta të zonës. Edhe sasia e temperaturave aktive përben një tregues mjaft të mirë për zhvillimin e suksesshëm të shumë bimëve në këto zona që luhatet në diapazonin 2100-2300 ore.

Temperatura mesatare vjetore e gjithë zonës është 10.5°C , ndërsa e stacionin e Thethit është 10°C , e Koder Shengjergjit është 11°C , ndërsa për muajin Janar përkatësisht arrijnë 1°C dhe 1.5°C . Temperatura e muajit Korrik, për gjithë zonën është 20°C , ndërsa në Theth 19°C dhe e Koder Shengjergjit 20.6°C . Amplituda mesatare e vjetore të temperaturave është rreth 20°C , që është një vlerë e konsiderueshme.

Përsa i përket skajëve absolute të temperaturave, vërehet se maksimumi absolut për zonën ka shkuar në Koder Shengjergj, me 32°C , kurse minimumi absolut ka shkuar në Theth, me rreth -13.5°C . Temperatura mbi 10°C fillon në fillim të muajit Maj dhe mbaron në dhjetëditëshin e dytë të muajit Tetor. Kurse temperaturat mesatare mbi 10°C fillojnë në dhjetëditëshin e dytë të Prillit dhe mbarojnë në fund të dhjetëditëshit të parë të Nentorit.

Shuma e temperaturave aktive mbi 10°C për stacionin e Thethit është 2943.7°C , kurse për stacionin e Koder Shengjergjit 3368.2°C dhe për gjithë zonën e Dukagjinit si mesatare është 3156°C .

Shuma e temperaturave efektive mbi 10°C për stacionin e Thethit është 1319.4°C , kurse për stacionin e Koder Shengjergjit është 1400.9°C , dhe për zonën e Dukagjinit është 1360°C . Këto përbejnë shifra të cilat tregojnë për mundësinë e arritjes dhe dhenies së prodhimit në nivele të kënaqshme për mjaftlloje të bimëve të kultivuara.

Reshjet atmosferike

Zona e Dukagjinit ka mesatarisht 119 ditë me mbi 0.1mm reshje në vit duke marrë çdo vit mesatarisht 2952 mm. Në stacionin e Thethit bien 2921 mm dhe në Koder Shengjergjit është 2978 mm. Stina me e lageshtë është dimri, gjatë së cilës bien rreth 1062 mm reshje ose 36% e totalit vjetor; në vjeshtë 914.5 mm reshje ose 35% e totalit, në pranverë 649 mm reshje ose rreth 25% e totalit dhe në verë bien mesatarisht 324.5 mm reshje ose 12% e totalit.

Pavarësisht se në stinën e verës bie një sasi e kufizuar reshjesh, në zonë nuk mund të flitet për thatësirë, në kuptimin e vërtetë të kësaj fjale, por vetëm për një thatësirë relative, e cila zgjat nga dhjetëditori i tretë i korrikut e deri në dhjetëditorin e parë të shtatorit.

Mund të thuhet se sasia totale e orëve me diell në vit është në parametra optimale për zonën dhe përben një tregues mjaft të mirë për zhvillimin e bimëve.

3.7. RELIEVI, GJEOMORFOLOGJIA, GJEOLGJIA DHE TOKAT

Kushtet e tokës gjatë skemës së propozuar janë bazuar në studimin e ndermarrë. Dherat dhe gjeologjia e zonës janë një përberës i shumë aspekteve të mjedisit duke përfshirë floren dhe faunen, terrenin, ujrat dhe klimën. Impaktet e këtyre aspekteve të vecanta u perkasin seksioneve përkatëse të këtij raporti të VNM.

3.7.1. STRUKTURAT GJEOLGJIKE

Zona nga pikepamja gjeologjike shtrihet teresisht ne Albanidet Veriore,te cilat perbehen nga dy zona tektonike:

- Zona tektonike e Alpeve
- Zona tektonike Kratat-Cukal

Segmenti rrugor perfshihet ne Zonen tektonike te Alpeve ,e cila ze rreth 90% te Albanideve veriore . Ajo paraqitet si nje vendosje e bute e formacioneve shkembore,me renie te pergjitheshme veriperendimore.

Ne strukturen rrudhosese e zones dallojme antiklinalin e Thethit, ne berthamen e te cilit gjenden depozitimet me te vjetra te rrethuara nga depozitime me te reja te triasik-jurasik.

Perberja litologjike

Formacionet gjeologjike ne zone formojne nje strukture te pergjitheshme,e cila pasqyrohet mire ne relief.Ne kete zone ndertimi litologjik ka ndikuar ne vetite e ndryshme ,te cilat jane cfaqur ne aftesite prodhuese,ne shumllojshmerine e bimesise spontane qe rritet ne zone,ne fenomenet e erozionit,etje.

Ne pjesen veriore te zones dominojne shkembinj gelqeror dhe dolomite te triasit,ku jane formuar malet me te larta te zones,si masivi i Jezerces,Bjeshket e Namura,etje

Ndertimi gjeologjik,ne pergjithesi ka nje rol te rendesishem ne kushtet e sotme ekonomike,per zhvillimin e saj dhe per kushte optimale jetese .

Zona ka nje ekosistem karstik shume te zhvilluar,me forma te ndryshme,e sidomos me shpella,cka stimulon terheqjen e grupeve te turisteve te huaj ,ne kuadrin e turizmit malor,kulturor,alpinizem,etje.

Si pasoj e ndertimit gjeologjik me shkembinj gelqeror ,zona perbehet nga male shume te thepisur dhe lugina te thella,cka krijon impresione te medha ne grupet e vizitoreve ne kete zone.

Morfometria e Relievit

Tipari me dallues i Zones ne Projekt eshte karakteri i theksuar malor ,i cili cfaqet ne largesi dhe ne te gjithe territorin ,ku kalon rruga.Lartesite e maleve arrijne deri ne 2692 metra,kurse lartesia me e ulet arrin ne 107 metra mbi nivelin e detit.

Fenomen karakteristike ne zone eshte erozioni ,ne te dy format e tij ,vertikal dhe horizontal,te cilet kane ndikuar ne fenomene te degradimit te zones.Me te theksuara fenomenet e erozionit cfaqen ne ne pjeset e poshteme te luginave ,te cilat perbejne edhe vatrat e erozionit ne kete zone.Gjithashtu ndryshimet e theksuara te temperaturave ne zone cfaqen me shembje nga blloqet masive shkembore dhe kreshtat e maleve

Sizmiciteti

Zona e studim është pjesë e një rajoni sizmik relativisht aktiv, me një aktivitet të njohur magnitude deri në 5.8 shkallë Rihter dhe me intensitet 9 Shkalle Mercali

Tokat

Shtirjet më të mëdha në zone e kanë tokat e murrme, pyjore dhe të kafenjta. Ato janë më pjellore në luginat dhe të varfra në shpatet e maleve të prekura nga erozioni

3.7.2. Ndikimi i ndertimit mbi tokat

Dherat dhe Ri-shfrytezimi i materialeve të germuara

Materialet e germuara që janë të menduara për rishfrytezim do të menaxhohen dhe trafikohen deri në minimum dhe do të depozitohen në një mënyrë që të minimizohet efekti i motit. Koha ndërmjet germimit dhe rishfrytezimit gjatë periudhave të thata do të mbahet në një minimum. Gjatë periudhave të zgjatura të thatësirës kontraktori do të ndalojë germimet dhe do vendosë këto materiale për të parandaluar degradimin për shkak të thatësirës.

Ndikimi gjatë Fazës së Funkcionimit dhe Masat Lehtësuese

Me përfundimin e rruges do të ndermerret me ndihmën e inspektimit vizual në të gjithë strukturat gjatë gjurmës rrugore duke përfshirë, bankinat dhe tobinot për të siguruar se strukturat rrugore nuk shkaktojnë erozion, dhe që të identifikojnë kërkesat për kryerjen e çdo punimi riparues. Kjo mund të ulë impaktin e mundshme në të ardhmen për humbjen e dherave dhe impaktet që lidhen me terrenin të shkaktuara nga erozioni.

Tabela :Ndikimet dhe masat lehtesuese per, Gjeologjine dhe Dherat gjate ndertimit

Veprimtaria	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Magnituda	Masat Lehtesuese
<i>Ri-shfrytezimi i materialeve te dherave</i>	<i>Ndertimi i rruges.</i>	<i>Zhurma dhe pluhuri qe vjen nga transportimi i materialeve. Humbja e dherave me vlere per shkak te transortimit dhe depozitimit te pasakte.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Dherat e germuar qe duhet te perdoren per rimbushje do te transportohen dhe depozitohen sic specifikohet ne dokumenta..</i>
<i>Kontaminimi i dherave</i>	<i>Ndertimi i impiantit te derdhjeve.</i>	<i>Derdhjet aksidentale te karburantit te automjeteve.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Masa te caktuara per kontrollin e ndotjes per tu zbatuar nga Kontraktor.</i>

Tabela : Ndikimet dhe masat lehtesuese per Gjeologjine dhe Dherat gjate funksionimit

Veprimtaria	Burimet e Ndikimit	Ndikimi	Magnituda	Masat Lehtesuese
<i>Gerryerja e dherave.</i>	<i>Nderhyrja e rruges dhe kushtet e motit nga derdhja e ujrave sipërfaqesore.</i>	<i>Mundesi per gerryerje rreth tobinove etj. per shkak te derdhjeve te ujrave te shiut qe nuk thithen tamam nga kanalet.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Inspektime mirembajtje rreth strukturave qe duhet te behet rregullisht pas perfundimit te rruges dhe cdo prezence gerryerje qe behet nga prefektura ose Bashkia perkatese</i>

3.8. MJEDISI NJEREZOR

3.8.1. CILESIA E AJRIT

Ne Shqiperijane publikuar: Inventari Shqiptar i shkarkimit te gazeve me efekt sere per vitin 1994 si dhe Inventari i gazeve serre për vitin 2000 dhe për seritë kohore 1994 – 2000. Transporti ishte pergjegjes bashke me industrine per pjesen me te madhe te CO₂ (25%), emetimet e sqfuri dhe oksideve te nitrogenit. Shumica e monoksideve te karbonit jane shkarkuar nga trafiku.

90% e te gjithe automjeteve te pasagjereve te regjistruara ne Shqiperi jane te pajisura me motor naftë dhe vjetersia e motorit te makines eshte e rendesishme meqenese Shqiptaret importojne sasi te medha makinash te vjetra nga Europa perendimore. Kjo shpejgon pse dioksidi I sqfurit (SO₂) dhe nxjerrjet e lendes se vecante (PM) emissions per automjet jane relativisht te larta. Vec kesaj, permbajtja e sqfurit ne karburantin e makines ka te ngjare qe eshte mbi standartet europiane (0.035%

in 2000, sqfuri-karburant I lire/I paster (vlera < 0.005%) programuar ne 2005), sikurse ai I thellesimatesit.

Detyrimi ligjor per te kontrolluar cilesine e ajrit dhe per te vezhguar emetimet industriale vjen nga ligji mbi "Per Mbrojtjen e Mjedisit" te 2011 dhe nga ligji i Mbrojtjes se Ajrit te miratuar ne 2002.

3.8.2. Ndikimet gjate fazes se ndertimit

Faza e ndertimit te nje projekti rruge eshte nje burim I mundshem I emetimeve te lendeve te vecanta te vogla qe mund te kene nje efekt te perkohshem mbi cilesine e ajrit ne zonen e vendndodhjeve te ndertimit.

Gjate fazes se ndertimit emetimi I pluhurit eshte I lidhur me aktivite te ndryshme si psh largimi I pemeve dhe I shtreses se punueshme, germimi I materialit tokesor dhe vendosja e te njejtit material ne argjinatura dhe ne ndertimin e strukturave. Emetimi I pluhurit varet separi ne kushtet e motit dhe ne nivelin e aktivitetit dhe te lojit te veprimeve qe po kryhen. Gjithashtu pluhuri ngrihet nga rrotat e automjeteve te renda te ndertimit ndersa ato kalojne pergjate vendit te ndertimit gjate kushteve te motit te keq.

Rezervat e materialeve te humbura mbahen zakonisht ne kushte te hapura per shkak te nevojës per akses te vazhdueshem tek to nga ekskavoret dhe ngarkuesit etj. Emetimi I pluhurit nga keto materiale rezerve mund te dale si shkak I ketyre aktiviteve:

- Formimi I rezervave duke perdorur metodat e rripit transportues;
- ndikimi I ererave te forta; dhe
- ngarkimi I kamioneve per transport ne vendet e punimeve.

Ne zonen e rruges ne fjale, zonat qe do te vuajne me shume per shkak te emetimit te mundshem te pluhurit gjate ndertimit jane ato te afer rruges. Megjithate rekomandohet qe vezhgimi I cilesise se ajrit ne zonat perreth vendeve ku eshte ndermarre ndertimi gjate procesit te ndertimit ne menyre qe te shfaqet sa me heret te jete e mundur cdo problem qe del nga emetimet si pasoje e procesit te ndertimit. Por duhet te theksohet se menaxhimi I mire I vendeve te ndertimit dhe planifikimi I punes duhet te organizohet ne nje menyre te tille qe te ruhen efektet/ndikimet nga emetimet e vendit deri ne periudhen me te shkurter te mundur.

3.8.3. Masat zbutëse për cilësinë e ajrit

Masat qe rekomandohen me shpesh ne lidhje me punimet tokesore konsistojne ne:

- Zbatimi I sistemeve te shuarjes se pluhurit: ujitja e anesoreve te rrugeve, perdorimi I mjeteve ruajtese per te kufizuar emetimet e pluhurit (per shembull: perdorimi I mekanizmeve/karuselve lares ne cdo zone magazine, te cilat mbahet per dite);
- Kufizimi I shpejtesise se mjeteve ne rruge.

Ne menyre qe te mbahet/ruhet cilesia e ajrit dhe te shmanget shkaktimi i ndonje ngaterrese tek banoret lokale, eshte e keshillueshme qe stabilizimi i tokes/baltes (gelqere e pashuar, kordonet hidraulike) duhet te behet vetem:

- Gjate periudhave me ere te ulet;
- Ne zonen e ekstradimit/prejardhjes;
- Ne sektoret e vecante ne mes zonave ku nuk ka mbjellje te ndjeshme, ne menyre qe te perfshihet ne menyre te natyrshme pluhuri ajror.

Reduktimi I ndikimeve te ndertimit perfshin gjithashtu:

- Linjat e transportit te perdorura per shperndarjen e materialeve.

Faza e funksionimit

Nivelet e trafikut te projektuara me afat te gjate jane relativisht te uleta dhe mundet te shkaktojne emetime te pakta duke marre parasysh edhe permiresimin ne emetimet unike te automjeteve ne te ardhem meqenese industria evjeter e gazrave te makines eshte zevendesuar.

Rruga ne fjale nuk duhet te krijojte nje rritje te emetimit qe vjen nga makinat, meqenese emetimet varen nga lloji I makines, mirembajtja e motorrit, dhe nga shpejtesia e makines. Nga njera ane, nje sipërfaqe uniforme rruge do te na coje ne shpejtesi me konstante, qe do te shkaktojte ulje te emetimeve. Edhe sasia e pluhurit qe perhapet nga kalimi I makinave do te ulet, meqenese do te zhduken gropat ne rruge. Nga ana tjetere pritet nje rritje e shpejtesise se makinave ne rrugen e re e cila mund te rrise lehte emetimet

Persa I perket niveleve te trafikut dhe karakterit te hapur te zonave te pershkuara nga propozimi, vete rruga nuk do te coje ne ndonje rritje domethenese ne nivelet e ndotesve.

Nuk jane propozuar masa lehtesuese persa I perket ndikimit ne projekt.

3.8.4. Konkluzionet, rekomandimet dhe ndikimet e mbetura

Tabela : Permbledhje e ndikimeve kryesore dhe e masave lehtesuese ne cilesine e ajrit

Faza	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat lehtesuese
Ndertimi	Trafiku I ndertimit dhe punimet tokesore.	Nivelet e trafikut te projektit jane relativisht te uleta dhe mund te shkaktojne emetime te uleta duke marre parasysh edhe permiresimin ne emetimet unike te automjeteve ne te ardhmen.	I mesem	Sistemet e shuarjes se pluhurit, Shpejtesia e kamioneve ne dhe jashte vendit te punes, Vendosja e duhur e magazinave dhe e rrugeve te transportit.

Faza	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat lehtesuese
Funksionimi	Rritje ne trafik, permiresim I siperfaqeve te rrugeve te transportit.	Nivelet e trafikut te projektit jane relativisht te uleta dhe mund te shkaktojne emetime te uleta duke marre parasysh edhe permiresimin ne emetimet unike te automjeteve ne te ardhmen.	I lehte	S'ka masa lehtesimi.

3.9. ZHURMAT

Ky paragraf permbledh qellimin dhe metodologjine per llogaritjen e efekteve te zhurmes te shkaktuara nga ndertimi dhe funksionimi I projektit Qafë Thorë – Theth - Nderlysaj duke perfshire aty edhe qellimin e VNM.

Definicioni I bezdise se zhurmes nga Organizata Boterore e Shendetit eshte 'nje ndjenje pakenaqesie shkaktuar nga zhurma'. Bezdia e shkaktuar nga zhurma kryesisht prek njerezit ne shtepite e tyre ose kur ato jane ne rruge. Megjithate zonat e hapesirs se hapur qe perdoren gjithashtu per qellimi rikrijuese mundet te vuajne dhe nga ndotja e zhurmes¹. Nje nga ndikimet me te vecanta shkaktuar nga trafiku eshte perhapja e zhurmes tek njerezit qe jetojne ne afersi te rruges. Sondzhet ne EU paraqesin dhe thone se nje numer I madh I popullisise jane te merzitur nga zhurma e shkaktuar nga trafiku rrugor². Zhurma eshte nje tingull I padeshirueshem dhe I papelqyeshem qe perceptohet/degjohet ne menyre subjektive nga individi. Niveli fizik I zhurmes nuk korrespondon direkt me nivelin e bezdise qe ajo shkakton. Llogaritja e ndikimit te zhurmes perfshin konceptin e percaktimit te sasise se reagimeve personale te njerezve.

Burimet dominante te zhurmes se makinave jane zakonisht gomat dhe marmitat. Burimet tjera te rendesishme te zhurmes jane motorret dhe marshet/kutite e shpejtesise. Nivelet aktuale te zhurmes ne rrugen do te ndryshojne me kushtet e trafikut dhe me crregullimin e makines.

Njesia e zakonshme per te matur zhurmen eshte decibel (dB). Decibelet paraqiten ne nje shkalle ne te cilen nje dopio-degjim I nivelit te zhurmes korrespondon me nje rritje prej rreth 10 decibele.

Nje numer faktoresh influencojne se sa efekt do te kete nje tingull ne receptorin e prekur fuqishem. Keto perfshijne:

- Dispersionin gjeometrik: meqenese njeri merr me shume nga nje burim tingulli, forca e tingullit nga burimi perhapet ne nje zone me te madhe dhe me te madhe. Vlera ne te cilen ndodh kjo eshte afersisht 3 dB per dyfishimin e distances per cdo burim te madh tingulli si ruget.

¹Departamenti I transportit, DMRB, Volumi 11, Paragrafi 3 Part 7: Zhurma e trafikut dhe Lekundja. Gusht 1994.

² Perhapja e zhurmes dhe stresi i zhurmes mund te shkaktojne nje sere semundjesh tek qeniet njerezore, si psh: shqetesime qaqrkulluese, veshtiresi degjimi, ose shqetesime te sistemit nervor. Vezhgimet e fundit mjekesore kane treguar lidhje te ndikimit te zhurmes me infarktin kardiak.

- Pengimi ne rrugen e perhapjes nga burimi I zhurmes tek marresi si psh nje ndertese e medhe ose tipare topologjike. Shkalla e lehtesimit varen ne gjeometrine e pengimit dhe ne karakteristikat e frekuences se burimit te tingullit.
- Tipi I tokes mbi te cilen po kalon tingulli mund te kete nje influence te konsiderueshme ne nivelin e zhurmes tek marresi psh: mbjelljet, pemet, etj krahasuar me siperfaqet e forta.
- Karakteristikat metereologjike si shpejtesia e eres dhe drejtimi mund te ndikojne nivelet e zhurmes.
- Nivelet e zhurmes se ambientit dhe mjedisit.

Gjate ketij studimi nuk jane bere matje per zhurmen e mjedisit.

Nuk ka matje precise te disponueshme per rrugen ne fjale por nuk eshte parashikuar te kete ndonje vend ku niveli I zhurmes do t'I afrohet atyre qe paraqesin nje bezdi te ndjeshme tek banoret lokale, ose qe do te paraqesin lloje kerconimesh per shendetin.

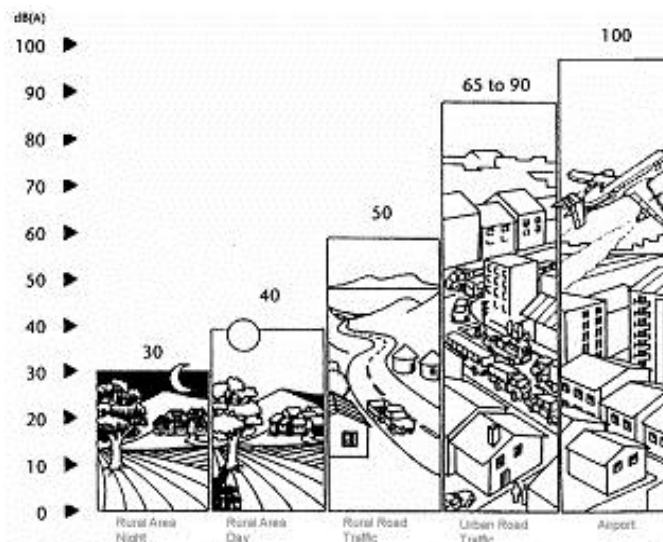
Sipas **Udhezimit Nr.8 date 27.11.2007 "Per nivelet kufi te zhurmave ne mjedise te caktuara"** nivelet kufi te zhurmes jane:

1. Nivelet kufi te zhurmes per mjedise te caktuara, te jene sipas Vlerave Udhezuese te Organizates Boterore te Shendetsise (OBSH).
2. Simjedise te caktuara, per efekt te zbatimit te ketij udhezimi, jane identifikuar mjediset ezonave te banimit, (jashte baneses, mjediset e brendshme te baneses), institucionet (arsimore, parashkollore e shendetesore), zona me aktivitet social-ekonomik, mjedise urbane dhe parqet publike.
3. Per zbatimin e ketij udhezimi ngarkohen Ministria e Shendetesise dhe Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit te Ujerave.

Mjedisi	Efekti kritik ne shendet	LAeq (dBA)	Koha baze (ore)	LAmx Fast (dB)
Zona banimi				
Jashte banese	Bezdi (shqetesim) serioze gjate dites dhe mbremjes	55	16	
	Bezdi (shqetesim) i moderuar gjate dites dhe mbremjes	50	16	-
Ne brendesi te banesave	Kuptueshmeri e bisedes dhe (bezdi) shqetesim i moderuar gjate dites dhe mbremjes	35	16	-
Ne brendesi te dhomes se fjetjes	Prishja e gjumit naten	30	8	-
Jashte dhomes se fjetjes	Prishje e gjumit, dritare e hapur (vlere nga jashte)	45	8	-
Institucione				
Klasa mesimi, institucione-mjedise parashkollore (brenda)	Kuptueshmeri e bisedes, veshtiresi ne kuptimin e informacionit, komunikimin e mesazhit	35	Gjate mesimit	
Dhomat e fjetjes ne kopshte (brenda)	Prishje e gjumit	30	Koha e gjumit	-
Oborri i shkolles, vendet e lojrave ne shkolle	Bezdi (shqetesim) - (burime te jashteme)	55	Koha e pushimit	-

Spitale, salla, dhoma (brenda)	Prishja e gjumit naten	30	8	40
	Prishja e gjumit ditën dhe në mbremje	30	16	
Spitale, salla trajtimi (brenda)	Ndikim në pushim, clodhje	# 1		
Zona me aktivitetet social- ekonomik				
Zona industriale, tregtare, qarkullimi trafiku (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm)	Dëmtim degjimi	70	24	110
Mjedis urban				
Mjedise publike, të jashtëme apo të brendshme	Dëmtim degjimi	85	1	110
Ceremoni, festivale dhe argetime	Dëmtim degjimi (klientet < 5 here/ vit)	100	4	110
Muzike nepermjet kufjeve të degjimit	Dëmtim degjimi	85 # 4	1	110
Tinguj – zhurmë impulsive nga fishekzjarret dhe armët e zjarrit	Dëmtim degjimi (te rriturit) Dëmtim degjimit (fëmijet)	-	-	140#2 120#2
Parqe publike				
Parqet natyrore dhe zonat e mbrojtura	Prishje e qetesise	#3		

Figura 5-1 Diagrame - Nivelet mesatare të zhurmës së trafikut

3.9.1. Ndikimi i zhurmës gjatë fazës së ndërtimit dhe masave të përshtatshme zbutëse

Emetimet e zhurmës nga vendet e ndërtimit do të ndikohen edhe nga përdorimi i makinerive të mëdha që mund të provokojnë bezdi dhe zhurmë si p.sh, venia e shtyllave të teju.

Zhurma mund të krijohet nga shumë veprime ndërtimi dhe varet nga faktorë si: lloji i pajisjes, veprimet që do të kryhen dhe makineritë që do të përdoren-kushtet e makinerive dhe makinat e përdorura. L_{eq} (niveli ekuivalent) për disa faza ndërtimi varet edhe nga gjatësia e kohës që aparti është në veprim.

Lloji dominues I zhurmes per shumicen e pajisjeve te ndertimeve eshte motorri, zakonisht me nafte dhe pa silenciator. Ne pak raste si psh per nje shofer-grumbullimi apo nje vegelthyses pneumatike betoni, dominon zhurma e shkaktuar nga kryerja e veprimit.

Masat lehtesuese

Dokumentat e kontrates do te specifikojne qartesisht qe kontraktuesi I cili do te ndertoj rrugen ne fjale do te jete I detyruar te marre masa specifike per pakesimin e zhurmes dhe te perputhet dhe me rekomandimet e komunitetit europian.

Keto masa do te sigurojne qe:

- Asnje impiant I perdour ne vend nuk do te lejohet te shkaktoje nje bezdi publike si pasoje e zhurmes,
- Me e mira eshte: zbatueshmeri duke perfshire mirembajtjen e duhur te impiantit dhe angazhimin per te ulur zhurmen e krijuar nga veprimet ne vend.
- Te gjitha makinat dhe impiantet mekanike do te pershtaten me silenciator efektive dhe te mbajtur ne funksion te mire gjate kohes se kontrates,
- Kompresoret do te jene modele lehtesuese te pershtatura me kapake akustike te duhur me viza dhe te mbyllur te cilet do te mbahen te mbyllur kurdo qe makina punon dhe te gjitha mjetet vartese pneumatike do te pershtaten me silenciatore.
- Makineria qe eshte perdorur pa nderprerje do te fiket ose t'i ulet shpejtesia ne minimum (ose t'i mbyllet valuvula) gjate periudhes kur nuk perdoret.
- Cdo impiant si psh gjenerator ose pompe, qe kerkohet te veproje para dhe pas oreve te ligjshme te punes, do te rrethohet nga nje mbyllje akustike ose nga ndonje mbylles portativ.

Gjate fazes se ndertimit te projektit, do te kete ca ndikim ne ose afer pronave te banimit dhe biznesit si pasoje e emetimeve te zhurmes nga vendi i trafikut dhe aktivitetet tjera. Kerkesa per heqjen e kufizimeve te zhurmes dhe oreve te punes, pergjate zbatimit te masave te duhura te kontrollit te zhurmes, do te siguroje qe efekti I zhurmes eshte mbajtur ne minimum.

Tabela : Permbledhje e ndikimeve kryesore dhe masat lehtesuese rreth zhurmes

Faza	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtesimit
<i>Funksionimi</i>	<i>Rritje ne trafik. Permiresim I sipërfaqeve te rrugëve te transportit.</i>	<i>Rritja e shpejtësisë trafikun potencialisht mund të rrisë nivelet e zhurmës.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Asnjë masë lehtësuese nuk eshte parashikur ne rrugen e propozuar sepse mbetet një rrugë me trafikuar rurale të ulët</i>

Faza	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat e lehtësimit
<i>Ndertimi</i>	<i>Trafiku I ndertimit, impianti, kompresoret, etj. Veprimi I hapjes.</i>	<i>Aktivitetet e vendeve te ndertimit mund te shkaktojne shqetesime lokale si pasoje e zhurmes se tepert.</i>	<i>E lehte deri ne lokalisht e mesme</i>	<i>Dokumentat e kontrates do te specifikojne qartesisht se kontraktuesi I cili ndermerr ndertimin e punimeve do te jete I detyruar te marre masa specifike te pakesimit te zhurmes dhe te perputhet me Sipas Udhezimit Nr.8 date 27.11.2007 "Per nivelet kufi te zhurmave ne mjedise te caktuara"</i>

3.10. KOMUNITETI LOKAL DHE SOCIAL-EKONOMIA

Nuk pritet te kete shpronesime gjate rikonstruksionit te kesaj rruge.

Ky seksion përshkruan fushëveprimin dhe metodologjinë e miratuar për vlerësimin e ndikimeve të mundshme në komunitetet lokale dhe në Socio-Ekonomik. Ai përqendrohet në ndryshimet në ofrimin dhe qasjen në mjediset e komunitetit. Këto janë përcaktuar si objekte që kontribuojnë në cilësinë e jetës në komunitet. Ato përfshijnë shkollat, spitalet, kishat, dyqanet kryesore dhe shërbimet, hapësirën e hapur dhe aksesin e këtyre objekteve për popullatën lokale.

3.10.1. Popullsia

Bashkia e Shkodrës

Pozita gjeografike e Bashkise së Shkodrës dhe kushtet klimatike i japin përparësi zhvillimit të bujqësisë dhe turizmit. Brenda një rreze prej 100 km, rajoni paraqet kushte optimale natyrore për turizmin bregdetar dhe liqenor (Velipoja dhe Liqeni i Shkodrës); turizmi malor (Thethi); turizmi kulturor (qyteti i Shkodrës dhe fortesa e Rozafës) si dhe agroturizmi. Burimet natyrore, afërsia e kësaj zone me Malin e Zi dhe lidhjet tradicionale me komunitetin kufitar përbëjnë një mjet tjetër të rëndësishëm për zhvillimin social dhe ekonomik të Shkodrës .

Gjatë viteve të fundit Bashkia Shkodër ka pasur një zhvillim të konsiderueshëm në infrastrukturë si dhe investime të mëdha si Ura e Bunës, Pika kufitare Muriqan, autostrada Shkodër-Hani i Hotit, përfundimi i rrugës së unazës së qytetit ose ndërtimi i këmbësorëve. Megjithatë, dështimi për të përfunduar Bypass po dëmton liqenin e Shkodrës.

Shërbimet sociale në bashkinë e re aktualisht janë të lidhura vetëm me shpërndarjen e ndihmës ekonomike për familjet e varfëra. Shërbimet e tjera sociale mbeten të mangëta. Në tërë bashkinë e re ekziston vetëm një qendër banimi për të moshuarit, ku personat me aftësi të kufizuara trajtohen në të njëjtën kohë.

Gjatë disa viteve të fundit, në Shkodër, ka pasur një barrë të biznesit të vogël të prodhimit, gjë që ka ndikuar pozitivisht në zbutjen e papunësisë. Megjithatë, shifrat e papunësisë në Shkodër vazhdojnë të mbeten të larta. Me reformën administrative është e nevojshme të krijohen më shumë vende pune dhe nevojitet rivalizimi i zonës industriale

Bashkia Shkodër

Qarku	Qendra e Bashkisë	Njësitë administrative përbërëse	Qytetet dhe fshatrat në përbërje të tyre	Popullsia sipas Census 2011	Popullsia sipas Regjistrat Civil	Sipërfaqja KM ²
Shkodër	Qyteti Shkodër	Shkodër	Qyteti Shkodër	135,612	200,889	872.71
		Ana e Malit	Fshatrat: Oblikë, Babot, Muriqan, Shtuf, Dramosh, Oblikë e sipërme, Obot, Vallas, Velinaj, Vidhgar			
		Bërdicë	Fshatrat: Bërdice e Madhe, Bërdice e mesme, Bërdice e sipërme, Trush, Beltoje, Mali Hebagj			
		Dajç	Fshatrat: Dajç, Samrisht i Ri, Samrisht i Sipërm, Belaj, Mali i Gjymtit, Pentar, Rrushkull, Mushan, Darragjat, Suka-Dajç, Shirq			
		Guri i Zi	Fshatrat: Guri i Zi, Juban, Ganjollë, Kuç, Rrencë, Vukatane, Gajtari, Rragam, Sheldi, Mazrek, Shpor			
		Postribë	Fshatrat: Mes, Dragoç, Boks, Kullaj, Myselim, Drisht, Ura e shtrenjtë, Domen, Shalkotë, Prekaj, Vilëz			
		Pult	Fshatrat: Pog, Kir, Gjuraç, Plan, Khan, Bruçaj, Mguill			
		Rrethinat	Fshatrat: Dobraç, Grudë e Re, Shtoj i Ri, Guci e Re, Shtoj i vjeter, Zues, Golem, Hot i Ri, Bleran, Bardhaj			
		Shalë	Fshatrat: Breg-Lumi, Abat, Nicaj-Shale, Lekaj, Vuksanaj, Pecaj, Theth, Nderlyaj, Gimaj, Nënnavriq, Lotaj			
		Shosh	Fshatrat: Ndrejaj, Nikaj-Shosh, Palaj, Pepsunaj, Brashtë			
Velipojë	Fshatrat: Velipojë, Pulaj, Luarzë, Baks-Rrjoll, Gomsiqe, Baks i ri, Pulaj, Reç i Ri, Ças, Mali Kolaj					

Ministria e Kulturës në bashkëpunim me IMK-në dhe institucionet e tjera të linjës pas një pune të gjatë në vlerësimin e pasurive kulturore dhe qendrave të rëndësishme të trashëgimisë në të gjithë Shqipërinë, në bazë të kriterëve të përmbushura, ka vendosur t'i japë Thethit statusin e një Qendre të Mbrojtur Historike dhe Kulturore, me Vendim të Këshillit të Ministrave 733 datë 08.12.2017, në këtë fshat të një bukurie të rrallë mes Alpeve në Shqipërinë e Veriut.

Thethi është 172 km në veri të kryeqytetit të Tiranës: 148 km prej të cilave është asfalt dhe 24 km e fundit nuk është asfaltuar. Lugina e Thethit vizitohet shpesh nga të gjithë turistët vendas dhe të huaj. Pikerisht në zemër të Alpeve veriore, midis maleve historike shkëmbore,

panoramave mahnitëse të gjelbra dhe burimeve të shumta kristallore, kjo luginë shtrihet 900 metra mbi nivelin e detit.

3.10.2. Ndikimi në Bashkësinë Lokale dhe Socio-Ekonomike dhe Masat Zbutëse gjatë ndërtimit

Ndikimet

Gjatë ndërtimit, furnizimet me ujë dhe energji elektrike për banorët, fermat dhe industrinë e lokalizuara mund të ndikohen nga punimet e ndërtimit të segmentit të propozuar rrugor.

Zhurmat dhe pluhurat e krijuara nga transportimi më i madh automjetesh, si zhavorri dhe rërë për qëllime ndërtimi, do të rrisin nivelin e zhurmës dhe do të krijojnë grimca pluhuri gjatë, veçanërisht gjatë stinëve të thata. Rruga duhet të lihet shpesh nga rezervuarët e ujit, për të shmangur grimcat e pluhurit.

Materialet ndërtimore do të merren nga kontraktuesit (ose kontratat me palë të treta) që janë të licencuara për këtë qëllim, duke përfshirë zhavorr, rërë, agregate, asfalt dhe materiale të tjera dhe me lëshime të vlefshme. Kriteret specifike për transportin e materialeve trajtohen në PMMS.

Masat

Gjatë ndërtimit do të ndërmerren masa specifike nga kontraktuesi, në përputhje me PMMS, për të ruajtur shërbimet e ujit dhe energjisë elektrike për banorët fqinjë dhe banorët e fermave dhe industrinë. Kanalet e ujitjes dhe kullimit gjithashtu do të vazhdojnë të funksionojnë.

Ndikimi në Komunitetin Lokal dhe Socio-Ekonomik dhe Masat Zbutëse gjatë Operimit

Shërbimet Publike

Në thelb shërbimet komunale kryesore të energjisë elektrike dhe ujit mund të ndikohen nga projekti. Përkohësisht gjatë periudhës së ndërtimit, zhvendosja e këtyre shërbimeve mund të krijojë probleme për përdoruesit. Këto probleme mund të ndikojnë më shumë përdorues gjatë procesit të lidhjes së kabllave dhe tubave të rinj me rrjetin ekzistues të përdoruesve përgjatë rrugës ekzistuese.

Në këto raste kontraktuesi duhet të përgatisë një plan veprimi të detajuar para çdo hapi të veprimtarisë së tij në vend. Ky plan duhet të parashikojë strehimin dhe mbrojtjen e të gjitha shërbimeve publike të vendosura në vendin e aktiviteteve, siç janë kabllot telefonike dhe elektrike, dhe tubacionet e furnizimit me ujë. Kontraktuesi duhet të bashkërendojë aktivitetet me ndërmarrjet përgjegjëse që kanë pronësinë e këtyre rrjeteve si KESH (Korporata

Elektrike) dhe Ndërmarrja e Ujit me qëllim që të zvogëlojë mundësinë e dëmeve dhe kohën e rikyçjes së lidhjeve të reja me rrjetin ekzistues. Ky plan duhet të rishikohet fillimisht nga Inxhinier i Mbikëqyrjes dhe Kontraktuesi duhet të fillojë zbatimin pas miratimit përfundimtar të Punëdhënësit. Një teknikë pune specifike (p.sh. gjatë punimeve tokësore) do të përcaktohet në PMMS për të parandaluar dëmtimin e shërbimeve.

Popullata

Ka një aktivitet të vogël përgjatë kësaj rruge. Megjithatë, përmirësimi i rrugës mund të çojë në përmirësimin e kushteve ekonomike për banorët pranë rrugës ekzistuese.

Rruga e përmirësuar mund të inkurajojë zhvillimin e zonës. Funksionimi i rrugës mund të ketë disa efekte të dobishme në ekonominë e zonës përmes rritjes së aksesit në tregje. Përmirësimi i qasjes në shërbimet shëndetësore dhe në mjedise të tjera do të kishte një efekt pozitiv në mirëqenien sociale.

Skema e propozuar mund të çojë në rritjen e zhvillimit të banimit dhe komercialit në afërsi të rrugës së re, por kjo nuk është e mundshme. Nëse zhvillimi zhvillohet në tokë të vlefshme bujqësore përgjatë rrugës, skema mund të ketë një ndikim të moderuar në këto burime. Zbatimi i shtuar kërkohet për të zvogëluar nivelet e larta të ndërtimeve të paligjshme dhe për të mbrojtur këtë tokë dhe për të parandaluar skemën që çon në një rritje të pemëve të pajustificuara dhe gurore dhe gjithashtu hedhjen e paligjshme të materialeve të mbetjeve përgjatë rrugës.

Përmirësimi i rrjedhës së trafikut përgjatë rrugës ekzistuese pritet të ketë një ndikim të dobishëm në aksesin në shërbimet publike. Këto do të përfshijnë spitale, klinika, shkolla, ndërtesa komunale, objekte të tjera të shërbimit publik. Kohët e udhëtimit për shërbimet publike mund të jenë më të shkurtra dhe punësimi mund të jetë më tërheqës për ta, por efekti pritet të jetë i vogël. Qasja në shërbimet publike do të jetë shumë më mirë për banorët e fshatrave.

Permbledhje e ndikimeve dhe e masave lehtësuese në komunitetin lokal dhe në social ekonomine

Faza	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat lehtësuese
<i>Ndikimi I veprimit në komunitetin lokal dhe në social-ekonomine.</i>	<i>Rritje në shpejtësinë dhe sasinë e trafikut.</i>	<i>Ashpersia e aksidenteve rrugore rritet. Siguri kembesore.</i>	<i>E mesme</i>	<i>Pajisja me shenjat e duhura të trafikut dhe me shenjat rrugore (vijezimet në rrugë).</i>
<i>Ndikimi I veprimit në komunitetin lokal dhe në social-ekonomine.</i>	<i>Akses në fshatrat ekzistuese.</i>	<i>Ndarje e aksesit në disa fshatra.</i>	<i>E lehte</i>	<i>Pajisja me kryqezime lokale rrugore për të ndihmuar mbajtjen e aksesit në të gjitha fshatrat.</i>

Faza	Burimet e ndikimit	Ndikimi	Rendesia	Masat lehtësuese
<i>Ndikimi I ndërtimit në komunitetin lokal dhe në social-ekonomine..</i>	<i>Rrjet uji, energjie elektrike,dhe sistem ujitje.</i>	<i>Banoret, fermat dhe industrite mund të përjetojnë një humbje të këtyre shterimeve gjatë ndërtimit të planit/projektit.</i>	<i>E lehtë deri në lokalisht e mesme</i>	<i>Dokumentat e kontrates specifikojnë që kontraktuesi I cili ndërmerr ndërtimin e punimve- është I detyruar për të marrë masat e nevojshme në mënyrë që t'i mbajë këto veshitësi në minimum.</i>

3.11. Trafiku Dhe Siguria në Rruge

Ndikimi gjatë fazës së ndërtimit dhe masat zbutëse për trafikun dhe sigurinë rrugore

Ndikimi në trafikun dhe sigurinë rrugore gjatë ndërtimit të rrugës së propozuar nuk pritet të jetë një problem. Megjithatë kjo deklaratë është bërë duke u bazuar në të kuptuarit se Kontraktuesi do të jetë në përputhje të plotë me PMMS dhe në këtë aspekt do të përgatisë një plan menaxhimi të trafikut me masat e duhura për të kontrolluar dhe drejtuar trafikun dhe këmbësorët. Plani i përgaditur i menaxhimit të trafikut do të përfshijë masat e duhura për të kontrolluar dhe përcjellë trafikun dhe këmbësorët që janë lehtësisht të dukshme ose të lehta për tu ndjekur. Gjithashtu, ndriçimi i përshtatshëm dhe shenjat e përcaktuara mirë të rrugëve duhet të përfshihen në planin e menaxhimit të trafikut të Kontraktorit, i cili duhet të miratohet nga Konsulenti Mbikëqyrës.

Ndikimi dhe Masat Zbutëse për Trafikun dhe Sigurinë Rrugore gjatë operacionit

Rruga e përfunduar do t'i dorëzohet komunës së Bashkisë, duke qenë një rrugë lokale. Një marrëveshje e mirëmbajtjes do të nënshkruhet ndërmjet FSHZH-së dhe Bashkisë, duke përcaktuar masat që duhet të merren nga Bashkia. Masat përfshijnë:

Pas ndërtimit të skemës së propozuar, kur rruga është funksionale, Autoriteti Ruajtës duhet të inspektojë rregullisht rrugën për të kontrolluar shenjat e trafikut rrugor të dëmtuar ose të humbur dhe pengesat e sigurisë në rrugë. Sa herë që këto janë identifikuar si të zhdukur apo të dëmtuara, departamenti i mirëmbajtjes duhet të rregullojë zëvendësimin e tyre të menjëhershëm. Një programues i sigurisë rrugore duhet të përfshijë auditimin gjatë fazave të mbetura në vijim:

Në përfundim të ndërtimit dhe fillimit të funksionimit të rrugës, një ekspert i sigurisë do të kërkohet të inspektojë rrugën për të siguruar që elementet e sigurisë janë inkorporuar dhe zbatuar. Përveç kësaj, auditori do të rekomandojë masa të tjera administrative, të tilla si kufijtë e shpejtësisë. Auditori do të dorëzojë një raport të auditimit që konfirmon miratimin e rrugës dhe rekomandimet e tij / saj për masat administrative që do të ndërmerren gjatë fazës së operimit.

Përafërsisht dy vjet pas fillimit të fazës së operimit, eksperti i sigurisë do t'i kërkohet të inspektojë rrugën dhe të shqyrtojë procedurat e sigurisë me autoritetet dhe policinë. Auditori

do të përgatisë një raport të auditimit dhe do të rekomandojë masa të mëtejshme për përmirësimin e sigurisë nëse është e nevojshme.

Shendeti dhe siguria ne pune

Kontraktori i ndërtimit do t'i ofrojë punëtorëve një mjedis pune të sigurt dhe të shëndetshëm, duke marrë parasysh rreziqet e natyrshme në sektorin e tij të veçantë dhe klasat specifike të rreziqeve në zonat e punës së klientit, duke përfshirë rreziqet fizike, kimike, biologjike dhe radiologjike. Kontraktuesi do të ndërmarrë hapa për të parandaluar aksidentet, dëmtimet dhe sëmundjet që dalin, lidhen me ose ndodhin gjatë punës me:

- Identifikimi dhe minimizimi, për aq sa është e arsyeshme, shkaqet e rreziqeve të mundshme për punëtorët
- sigurimin e masave parandaluese dhe mbrojtëse, duke përfshirë modifikimin, zëvendësimin ose eliminimin e kushteve apo substancave të rrezikshme
- sigurimin e pajisjeve të përshtatshme për të minimizuar rreziqet dhe duke kërkuar dhe zbatuar përdorimin e tij
- Trajnimi i punëtorëve dhe sigurimi i stimujve të përshtatshëm për ta për t'u përdorur dhe në përputhje me procedurat e shëndetit dhe sigurisë dhe pajisjet mbrojtëse
- dokumentimin dhe raportimin e aksidenteve, sëmundjeve dhe incidenteve në punë
- parandalimi emergjent, përgatitja dhe rregullimet e reagimit.

Punimet do të jenë në përputhje me kërkesat përkatëse të OHS të BE-së dhe, kur këto kërkesa nuk ekzistojnë, udhëzimet relevante të OHC të IFC-së.

Për të arritur kërkesat e mësipërme, kontraktuesi do të mbajë një sistem të menaxhimit OHS i përshtatshëm për madhësinë dhe natyrën e biznesit të saj dhe në përputhje me praktikatat e mira ndërkombëtare.

Kur kontraktuesi siguron strehim për punëtorët, strehimi duhet të jetë i përshtatshëm për vendndodhjen e tij dhe të jetë i pastër, i sigurt dhe, së paku, t'i plotësojë nevojat themelore të punëtorëve. Në veçanti, sigurimi i akomodimit duhet të plotësojë legjislacionin kombëtar dhe praktikën e mirë ndërkombëtare në lidhje, por jo të kufizuar, me sa më poshtë: praktikën për pagesën e akomodimit; sigurimin e shumave minimale të hapësirës për secilin punonjës; sigurimi i objekteve sanitare, lavanderi dhe gatimi dhe uji i pijshëm; vendndodhjen e akomodimit në lidhje me vendin e punës; çdo shëndet, siguri nga zjarri ose rreziqe të tjera ose shqetësime dhe lehtësira lokale; sigurimi i ndihmës së parë dhe i pajisjeve mjekësore; dhe ngrohje dhe ventilim. Liria e lëvizjes së punëtorëve në dhe nga strehimi me kusht që punëdhënësi nuk do të kufizohet padrejtësisht.

4. REKOMANDIME TE PERGJITHSHME

4.1. REKOMANDIME PER TERRENIN DHE PEISAZHIN

Kontratat do të nënshkruhen për të siguruar praktika të mira pune dhe gjithashtu për të zvogëluar çdo ndikim negativ që vjen nga ndërtimi në nivelin më të ulët të mundshëm dhe për të siguruar që makineritë veprojnë brenda zonës së ndërtimit të Skemës.

Zonat e magazinimit do të vendosen në mënyrë që të shmangin ndikimin e mëtejshëm në pronat rezidenciale ekzistuese, pemët, gardhët, modelet e kullimit etj. Dhe zona të tilla do të ripërtëriten plotësisht para ose më së voni, në fund të kontratës së ndërtimit.

Natyra e përhershme e ndikimit, nga rindërtimi i rrugës, do të ndikojë edhe në pronat banesore përreth, ku prona e tillë është afër rrugës së propozuar, për shkak të:

- Ndryshimet në madhësinë dhe strukturën e rrugëve, siç janë shtigjet në këmbë,
- Ndryshime në rrugën e hyrjes afër portës së shtëpive
- Ndryshimet e mbrojtjeve dhe gardheve,
- Lidhja me rrjetet infrastrukturore të përmirësuara

Megjithatë, në zbutjen e përpjekjeve të konsiderueshme është dhënë për të minimizuar ndikimet e tilla të pafavorshme ose të mbetura. Në kuptim të kësaj dispozite për peizazhin, Skema ka potencial për ndikim të dukshëm pozitiv në drejtim të përmirësimit të diversitetit të habitateve dhe integritimit vizual.

4.2. Rekomandime per tokat

Materialet e gërmuara për ri-përdorim do të trajtohen dhe trafikohen në minimum dhe do të magazinohen në një vend të përshtatshëm të caktuar nga mbikëqyrësi, të paktën 100 metra larg zonave të banuara dhe larg habitateve natyrore, në marrëveshje me bashkinë, në mënyrë të tillë si për të minimizuar efektet e klimës. Koha midis gërmimit dhe ripërdorimit gjatë periudhave të lagura do të mbahen në minimum. Gjatë periudhave të zgjatura të lagësht, kontraktuesi do të pezullojë gërmimin dhe vendosjen e këtyre materialeve, për të parandaluar degradimin për shkak të lagështimit.

Me përfundimin e rrugës, do të ndërmerren inspektime vizuale të të gjitha strukturave përgjatë shtrirjes, duke përfshirë urat, argjinat dhe kulmimet për të siguruar që strukturat rrugore nuk shkaktojnë erozion dhe të identifikojnë kërkesat për dhe për të kryer ndonjë punë riparuese.

Kjo do të minimizonte ndikimin e mundshëm të ardhshëm të humbjes së tokës dhe ndikimeve të peizazheve të shkaktuara nga erozioni.

4.3. Rekomandime per ujerat nentokesore dhe siperfaqesore

4.3.1. Faza e ndertimit

Rregullimi i kontrollit të ndotjes do të vendoset gjatë procesit të ndërtimit. Këto do të përfshijnë sigurimin e kontejnerëve të provave të rrjedhjes, gardheve të argjilës në vendet e punës ku ruhen makineritë dhe lëngjet e rrezikshme, duke përfshirë edhe mbeturinat, për të izoluar materialet e ndërtimit siç këshillohet nga ekipi i monitorimit mjedisor të FSHZH gjatë ndërtimit. Rezervat e materialeve të ndërtimit, siç janë asfaltet, nafta dhe kimikatet, nuk duhet të vendosen pranë ndonjë rrjedhjeje të ujit, lagunave, liqeneve ose puseve të ujit. Rezervat do të vendosen në sipërfaqe të mbyllura, të mbuluara me fletë kanavacë ose një çati më të përhershme dhe të rrethuar nga një bund për të parandaluar rrjedhjen e derdhjeve. Rezervat duhet të mbrohen / të izoluar dhe të ruhen për të parandaluar vandalizmin dhe vjedhjet që mund të çojnë në derdhje etj.

Gjatë fazave të hedhjes së betonit, të domosdoshme për ndërtimin e strukturave (shtyllave, bazamenteve, mureve), për të shmangur shpërndarjen e ujit dhe betonit në tokë dhe ujë nëntokësor, do të miratohen disa masa, të tilla si pozicionimi e mbrojtjes së fletës për të mbajtur hedhjen.

Rrjedhjet nga kantieri do të trajtohen në përputhje me llojin e tyre. Uji që vjen nga larja e makinave dhe nga pajisjet do të trajtohet nga sedimentimi në një rezervuar për grimcat e grumbulluara dhe interceptorët e vajit për të lejuar grimcat e imta dhe vajrat që më pas të eliminohen. Uji që vjen nga larja e agregateve dhe nga prodhimi i konglomerateve do të trajtohet me sedimentim në tanke dhe pastaj do të përdoret përsëri ose do të shkarkohet në kanalet e rrugëve pas sedimentimit.

Në rast të një derdhje të rëndë të kimikateve ose lëngjeve gjatë ndërtimit, një program i matjeve të sipërfaqeve dhe ujërave nëntokësore është krijuar në PMMS (Tabela e zbutjes dhe monitorimit në fund të këtij dokumenti, nën "Ndotja potenciale e tokës dhe ujit nga mirëmbajtja e pahijshme dhe karburantit të pajisjeve

". dhe do të zbatohet nga Kontraktuesi. Programi përbëhet nga ngritja e pellgjeve të sedimentimit, të tankeve septike; grumbullimi dhe riciklimi i mbeturinave të ngurta dhe të lëngëta në vendet e kampit; Riciklimi ose izolimi i lubrifikantëve; Ndërtimi i një sistemi të përshtatshëm kullimi për ujë të tepërt, grumbullimi i menjëhershëm dhe riciklimi i mbeturinave; Mbani lëngje të rrezikshme në derdhje dhe kontejnerët e provave të rrjedhjes. Plani i gatishmërisë emergjente do të përmbajë procedura për aksidente të tilla (derdhje dhe rrjedhje).

Plani i Monitorimit gjithashtu përmban kërkesa monitoruese lidhur me "cilësinë e ujit dhe tokës (solide të pezulluara, vaj dhe yndyrat", matja e cilësisë së ujit që duhet të sigurohet nga kompania mbikëqyrëse.

Në kontratën e mbikëqyrjes, duhet të përcaktohet qartë se kjo është përgjegjësi e mbikëqyrësit në frekuencën e përcaktuar.

Në rast të derdhjeve aksidentale, inspektorati rajonal i mjedisit do të kontaktohet për këshilla për masat e duhura, si një procedurë normale e Planit të Reagimit të Emergjencave që do të zhvillohet para fillimit të punimeve.

Objektet sanitare do të ofrohen për punëtorët në kamp dhe vend. Ujërat e ndotura do të grumbullohen dhe trajtohen në objektet e trajtimit të ujërave të ndotura para shkarkimit.

4.3.2. Faza e funksionimit

Gjatë funksionimit, pak impakte janë parashikuar në ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore. Rrugët rrugore do të rregullojnë rrjedhjen e ujit në përputhje me shtrirjen e rrugës dhe koeficienti i përmytjes do të merret parasysh gjatë projektimit të detajuar. Kanalet e ujitjes gjithashtu do të ri-vendosen duke përdorur kabull ose mund të shmangen sipas nevojës si pjesë e dizajnit të detajuar. Plani i gatishmërisë emergjente do të përfshijë menaxhimin e derdhjeve nga aksidentet dhe të tjera gjatë operimit të rregullt të rrugëve.

4.4. REKOMANDIME PER CILESINE E AJRIT

Faza e ndertimit

Masat me te shpeshta te rekomanduara per punimet tokesore jane:

- Zbatimi i sistemeve të thyerjes së pluhurit: ujitje të rrugëve të vendit, përdorimi i pajisjeve mbajtëse për të kufizuar emetimet e pluhurit (për shembull: përdorimi i larjes së rrotave në çdo zonë magazinimi, të cilat mbahen çdo ditë);
- Kufizimi i shpejtësisë së bimëve mobile në rrugët e vendit.

Për të ruajtur cilësinë e ajrit dhe për të shmangur dëmtimin e banorëve lokalë, është e këshillueshme që stabilizimi i tokës (gëlqere, binder hidraulik) të bëhet vetëm:

- gjatë periudhave të erës së ulët;
- në zonën e nxjerrjes;
- në seksionet e prera midis zonave ku nuk ka plantacione të ndjeshme, në mënyrë që të përmbajnë natyrisht pluhur ajror.

Reduktimi i ndikimeve të ndërtimit gjithashtu përfshin:

- Rrugët e transportit të përdorura për shpërndarjen e materialeve.

Faza e funksionimit

Në mënyrë të ekuilibruar, rruga e propozuar nuk duhet të shkaktojë një rritje në emetimet e krijuara nga automjetet, një sipërfaqe e njëtrajtshme rrugore do të çojë në shpejtësi më të vazhdueshme, të cilat do të shkaktojnë zvogëlim të emisioneve për automjetet, pasi mund të shmanget përshpejtimet që shkaktojnë emisionin Nga ana tjetër, numri i veturave që përdorin këtë segment do të rritet për shkak të përmirësimit të qasjes në plazh dhe në vendet e kulturës. Gjithashtu sasia e pluhurit që po përhapet me kalimin e automjeteve do të reduktohet, pasi që gropat do të zhduken. Një rritje në shpejtësinë mesatare të automjeteve pritet edhe në rrugën e re, e cila mund të rrisë pak emetimet.

4.5. REKOMANDIME PER ZHURMAT

Faza e ndertimit

Dokumentet e kontratës do të specifikojnë qartë që Kontraktuesi, gjatë fazës së ndërtimit, ndërmarrja e ndërtimit të punëve do të jetë e obliguar të marrë masa specifike për zvogëlimin e zhurmës dhe të jetë në përputhje me rekomandimet e Bashkimit Evropian. Këto masa do të sigurojnë që:

- Asnjë makineri e përdorur në vend nuk do të lejohet të shkaktojë një telash publik për shkak të zhurmës.
- Mjetet më të mira të praktikueshme, përfshirë mirëmbajtjen e duhur të impiantit, do të përdoren për të minimizuar zhurmën e prodhuar nga operationet në terren.
- Të gjitha automjetet dhe impiantet mekanike do të pajisen me silenciatore efektive të shkarkimit dhe do të mbahen në gjendje të mirë pune për kohëzgjatjen e kontratës
- Kompresorët do të jenë modele të pajisura me mbulesa akustike të rreshtuara dhe të mbyllura, të cilat do të mbahen të mbyllura sa herë që makinat janë në përdorim dhe të gjitha veglat pneumatike ndihmëse duhet të pajisen me zhurmues të përshtatshëm.
- Makineritë që përdoren me ndërprerje do të mbyllën ose mbahen në një minimum gjatë periudhave kur nuk janë në përdorim.
- Çdo impiant, siç janë gjeneruesit ose pompat, që kërkohet të operojë para dhe pas orarit të punës, do të rrethohet nga një mbyllje akustike ose një ekran portativ.
- Punimet e natës do të shmangen.

Faza e zbatimit

Kontrolli i qarkullimit të trafikut dhe zvogëlimi i bllokimit të trafikut është çelësi për ruajtjen e niveleve të pranueshme të zhurmës gjatë operimit. Kjo është përgjegjësi e Bashkisë Shkoder.

4.6. REKOMANDIME SOCIAL-EKONOMIKE

Utilitetet publike

Përmirësimet në rrugë dhe në rrugë, nëse janë përmirësuar brenda drejtimit ekzistues ose tërësisht në të drejtën e re, në përgjithësi përfshijnë rregullimin e objekteve të shërbimeve. Në varësi të vendndodhjes së një projekti, shërbimet e përfshira mund të përfshijnë linjat e furnizimit me ujë, gazin, fuqinë dhe linjat e komunikimit duke përfshirë kabllo me fibra optike, sistemin e ngrohjes etj. Studimi në terren dhe inspektimi vizual përgjatë rrugëve të projektit, si dhe diskutimet që do të mbahen me administratën e komunitetit do të identifikojnë vendndodhjen dhe gjendjen e shërbimeve.

Në fazat e tjera do të jepen në detaje të gjitha ndërhyrjet e shërbimeve.

Përkohësisht gjatë periudhës së ndërtimit, zhvendosja e këtyre shërbimeve mund të krijojë probleme për përdoruesit. Këto probleme mund të ndikojnë më shumë përdorues gjatë procesit të lidhjes së kabllave dhe tubave të rinj me rrjetin ekzistues të përdoruesve përgjatë rrugës ekzistuese.

veprimtarisë së tij në vend. Ky plan duhet të parashikojë strehimin dhe mbrojtjen e të gjitha shërbimeve publike të vendosura në vendin e aktiviteteve, si kabllo telefonike, elektrike dhe tubacionet e furnizimit me ujë. Kontraktuesi duhet të bashkërendojë aktivitetet me ndërmarrjet përgjegjëse që kanë pronësinë e këtyre rrjeteve si KESH (Korporata Elektrike) dhe Ndërmarrja e Ujit me qëllim që të zvogëlojë mundësinë e dëmeve dhe kohën e rikyçjes së lidhjeve të reja me rrjetin ekzistues. Ky plan duhet të rishikohet fillimisht nga Inxhinier i Mbikëqyrjes dhe Kontraktuesi duhet të fillojë zbatimin pas miratimit përfundimtar të Punëdhënësit.

4.7. REKOMANDIME PER SIGURINE E TRAFIKUT

Faza e ndërtimit

Ndikimi në trafikun dhe sigurinë rrugore gjatë ndërtimit të rrugës së propozuar nuk pritet të jetë një problem. Megjithatë kjo deklaratë është bërë duke u bazuar në të kuptuarit se Kontraktuesi do të jetë në përputhje të plotë me PMMS dhe në këtë aspekt do të përgatisë një plan menaxhimi të trafikut me masat e duhura për të kontrolluar dhe drejtuar trafikun dhe këmbësorët. Plani i përgatitur i menaxhimit të trafikut duhet të përfshijë masat e duhura për të kontrolluar dhe përcjellë trafikun dhe këmbësorët që janë lehtësisht të dukshme ose të lehta për tu ndjekur. Gjithashtu, ndriçimi i përshtatshëm dhe shenjat e përcaktuara mirë të rrugëve duhet të përfshihen në planin e menaxhimit të trafikut të Kontraktorit, i cili duhet të miratohet nga Konsulenti i Mbikëqyrjes.

Faza e zbatimit

Pas ndërtimit të skemës së propozuar, kur rruga është funksionale, autoriteti i mirëmbajtjes duhet të inspektojë rregullisht rrugën për të kontrolluar shenjat e trafikut rrugor të dëmtuar ose të humbur dhe pengesat e sigurisë në rrugë.

5. PLANI I MENAXHIMIT SOCIAL DHE MJEDISOR

5.1. MASA TE PERGJITHSHME

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social (ESMP) paraqet një sërë masash zbutëse, monitoruese dhe institucionale që duhet të miratohen gjatë fazave të ndërtimit dhe operimit për të eliminuar ose zvogëluar ndikimet e pafavorshme mjedisore dhe sociale që dalin nga rindërtimi i rrugës QafëThore-Theth.

- PMMS kryesisht përbëhet nga komponentët e mëposhtëm: Masat zbutëse të mjedisit janë një sërë masash specifike të zhvilluara në bazë të kuptimit të ndikimeve të ardhshme të ndërtimit dhe funksionimit të rrugës. Masat zbutëse janë të dizajnuara për të zbutur këto ndikime potencialisht negative dhe për t'i zvogëluar ato në nivele të pranueshme, siç mund të përcaktohen nga standardet e aplikueshme, aty ku është e përshtatshme. Masat zbutëse i referohen fazës së projektimit (kur është e përshtatshme), fazës së ndërtimit dhe fazës së funksionimit;
- Plani i monitorimit të mjedisit, do të jetë shumë i rëndësishëm për mbikëqyrjen dhe menaxhimin e mjedisit dhe do të kryhet në mënyrë periodike për të monitoruar komponentët specifik dhe për të dhënë të dhëna kuantitative të nivelit të ndikimeve. Plani i monitorimit përfshin krijimin e bazës (nëse nevojitet) dhe monitorimin gjatë ndërtimit dhe operimit;
- Marredheniet nderinstitucionale, për të përfshirë përcaktimin e përgjegjësive për zbatimin dhe monitorimin e masave zbutëse

Masat zbutese mjedisore

Për të zvogëluar nivelet e ndikimeve negative mjedisore, janë identifikuar masa zbutëse. Masat zbutëse do të zbatohen gjatë fazave të ndërtimit dhe të operimit. Do të tregohen masa të tilla si kërkesat për kampin e ndërtimit. Përfshihen komponentët e mëposhtëm të zbutjes (të paraqitura në detaje në tabelën 15), që do të plotësohen vetëm në Planin e Plotësisimit Mjedisor dhe Social, Tabela A, faqe 96 që është e detyrueshme për zbatim:

Tabela: Vështrim i shkurtër i aspekteve dhe ndikimeve gjatë projektimit, ndërtimit dhe funksionimit

Faza e projektimit	Faza e ndërtimit	Faza e projektimit
Hartimi i masave zbutëse në lidhje me: - Siguria e këmbësorëve dhe automjeteve - Punimet që planifikojnë të përshtaten me modelet natyrore të mbarështimit të specieve - Përgatitja e planeve dhe marrja e lejeve	Furnizimi i materialeve Materiale Transporti Zhurma dhe Pluhuri Përçarja e trafikut Siguria e automjeteve / këmbësorëve Shkatërrimi i Mbetjeve të Ndërtimit Mbetjet e Ngurta dhe Sedimentet në Drains Ndotja e ujit Erozioni i tokës Flora & Fauna Zbulimet Arkeologjike Ngritja e Kampeve të Ndërtimit dhe Objekteve të Lidhura Shëndeti dhe siguria në punë Trajnimi i punëtorëve	Mirembajtja e rruges Siguria rrugore

Plani i menaxhimit mjedisor ofron një sintezë të ndikimeve dhe masave përkatëse zbutëse për fazat e projektimit, ndërtimit dhe operimit. Sidoqoftë, bazuar në seksionin specifik të rrugës, masat e rekomanduara si në vijim duhet të përfshihen dhe monitorohen gjatë zbatimit të kontratës:

- Mbeturinat (riciklimi dhe asgjësimi)

Meqenese një nga ndikimet kryesore të këtij projekti është mbeturinat e ngurta që prodhohen gjatë aktiviteteve të ndërtimit, është e rëndësishme që para fazës së ndërtimit të ndërmerren veprime në bashkëpunim me Bashkinë e Shkodrës, autoritetin kompetent (MoTE) dhe aktorët e tjerë që aktualisht kryejnë aktivitete të ngjashme, ose kanë nevojë për këto materiale, për riciklimin e tyre. Mbetjet e mbetura të ngurta që nuk mund të riciklohen, do të asgjësohen në deponinë më të afërt të licencuar (MoTE), siç caktohet nga Bashkia Shkodër.

Para fillimit të punimeve, të gjithë mbeturinat urbane dhe shtëpiake përgjatë segmentit, përfshirë shpatet, duhet të pastrohen nga kontraktuesi.

- Gjetjet rastesore me interes kulturor dhe historik

Sipas ligjit shqiptar, në rast të ndonjë zbulimi të rastësishëm gjatë gërmimeve dhe punëve të përgjithshme, punët do të pushojnë menjëherë, zona do të sigurohet dhe autoritetet përkatëse do të informohen brenda tri ditëve nga gjetjet e mësipërme. Autoritetet do të kenë pesëmbëdhjetë ditë për t'u përgjigjur dhe të tregojnë cilat masa duhet të ndërmerren për të vazhduar me punimet. Gërmimet gjatë fazës së ndërtimit do të mbikëqyren nga arkeologët e Institutit të Monumenteve të Kulturës.

- Biodiversity

Rruga pjesërisht hyn në një zonë të mbrojtur. Pjesa më e madhe e rrugës kalon nëpër një terren që përbëhet kryesisht nga shkurre dhe shkurre, ka segmente rrugore që kalojnë nëpër pyje, edhe pse jo pyje të dendura. Gjendja e dizajnit është që të mos zgjerohet rruga përtej gjërësisë ekzistuese të rrugës. Asnjë pemë nuk parashikohet të pritet, bazuar në dizajnin.

Siguria e këmbësorëve dhe automjeteve

Plani i menaxhimit të trafikut të planifikuar me kujdes gjatë ndërtimit për të siguruar siguri për të gjithë pjesëmarrësit e trafikut dhe për të shmangur mbingarkimin do të sigurohet nga projektuesi. Për të shmangur ndikimet në komunitetin lokal, punimet do të zbatohen jashtë sezonit të turizmit, që është korrik-gusht, ose do të minimizohet gjatë kësaj periudhe.

Faza e ndërtimit

Furnizimi i materialeve: Kontraktuesve do t'u kërkohej të përdorin ose blejnë materiale nga impiantet ekzistuese të asfaltit, gurorët e gurëve dhe huazohen gropa që veprojnë me leje dhe licenca të vlefshme mjedisore dhe të tjera. Dispozitat e duhura për këtë qëllim do të bëhen në dokumentet e kontratës si më poshtë.

Transporti i Materialeve: Operatorëve të kamionëve do të kërkohej që të mbulojnë ngarkesat e ngarkesave të kamionëve, të shmangin transportimin e materialeve, në rrugët publike, gjatë orëve të trafikut në mëngjes (ora 8:00 deri në 9:00) dhe të përdorin rrugë alternative kudo që është e mundur për të minimizuar bllokimet e trafikut. Kontraktorit do të kërkohej që të përgatisë dhe të dorëzojë tek mbikëqyrësi i punimeve një plan të menaxhimit të trafikut para fillimit të punimeve, duke treguar rrugët dhe kohët që do të përdoren për shpërndarjen e materialeve jashtë dhe në vend. Asnjë transport material nuk do të lejohet deri në miratimin e planit të menaxhimit të trafikut.

Zhurma dhe pluhuri: Kontraktuesit e ndërtimit do të kërkohej që të kufizojnë aktivitetet në orët e punës të orarit të ditës (jo ndërmjet orës 7 deri në orën 7 ose siç është rënë dakord me publikun dhe autoritetet) dhe të përdorin pajisje me zhurmë. Vendet e ndërtimit dhe vendet e magazinimit të materialeve do të ujiten sipas nevojës për të kontrolluar pluhurin.

Ndërprerjet e trafikut dhe siguria e automjetit / këmbësorëve: Kontraktuesit do të përgatisin një plan të menaxhimit të trafikut me masat e duhura për të kontrolluar dhe drejtuar trafikun dhe këmbësorët.

Shkatërrimi i mbeturinave të ndërtimit: Asfaltet e thërrmuara dhe mbeturinat e prishjes nga vendi i ndërtimit do të hidhen në përputhje me rregulloret lokale të mjedisit dhe në vendet e miratuara nga autoriteti mjedisor.

Mbeturinat e ngurta dhe sedimentet në kanalizime: Pastrimi i mbeturinave të ngurta do t'u besohet operatorëve të licencuar, me dispozita në dokumentet e tyre të kontratës për të kryer inspektime vizuale për materialet toksike përpara se të trajtohen, të ndahen fraksionet e mbeturinave sipas nevojës, të përdorin masat e sigurisë gjatë trajtimit dhe transportimit të mbeturinave, dhe deponimi në deponitë e autorizuara me miratimin e autoriteteve lokale.

Ndotja e ujit: Kontraktuesit do të kërkohet që të organizojnë siç duhet dhe të mbulojnë zonat e ruajtjes së materialeve; izoloni beton, asfalt dhe vepra të tjera nga çdo rrjedhë uji duke përdorur formwork të mbyllur; izoloni larë zonat e kamionëve të betonit dhe asfaltit dhe pajisjeve të tjera nga rrjedha e ujit duke përzgjedhur zonat për larje që nuk janë të lirë kullues direkt ose indirekt në ndonjë rrjedhë ujore. Kontraktorët do të sigurojnë më tej trajtimin e duhur të lubrifikantëve, lëndëve djegëse dhe tretës nga ruajtja e sigurt; sigurojnë ngarkimin e duhur të karburantit dhe mirëmbajtjen e pajisjeve; mbledhë të gjitha mbeturinat dhe vendosni në objektin e lejuar të rikuperimit të mbeturinave.

Erozioni i tokës: stabilizimi i pjerrësisë gjatë punimeve është një domosdoshmëri për të parandaluar erozionin dhe është një kërkesë e Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Social.

Flora dhe fauna: Punimet nuk do të ndodhin gjatë sezonit të mbarështimit (maj-qershor).

Cilësia e ajrit: Makineria nuk duhet të lihet e papunë e ndezur.

Zbulimet arkeologjike: Në rastin e gjetjeve të rastësishme gjatë gërmimeve dhe punëve të përgjithshme, punët do të pushojnë menjëherë, zona do të sigurohet dhe autoritetet përkatëse do të informohen brenda tri ditëve nga gjetjet e gjetura. Autoritetet do të kenë pesëmbëdhjetë ditë për t'u përgjigjur dhe të tregojnë cilat masa duhet të ndërmerren për të vazhduar me punimet. Gërmimet gjatë fazës së ndërtimit do të mbikëqyren nga arkeologët e Institutit të Monumenteve të Kulturës.

Vendndodhja e kampeve ndërtimore dhe pajisjeve përkatëse, siç janë vendet e magazinimit / magazinimit: Specifikimet e kontratës së projektit parashikojnë që restaurimi, ndërtimi dhe restaurimi mjedisor i objekteve për strehimin e personelit ndërtimor, ruajtja e pajisjeve dhe automjeteve, kampet e punës dhe objektet e ngjashme të kryhet në mënyrë të kënaqshme dhe i nënshtrohen miratimit të KS. Duhet të jetë e qartë se dispozitat zbatohen për të gjitha objektet e tilla, duke përfshirë ato që janë negociuar privatisht.

Shëndeti dhe siguria në punë: Provimet shëndetësore parandaluese për punëtorët, trajnimi për parandalimin e sëmundjeve, sigurimi i arsimit / informimit dhe shëndetit lidhur me reduktimin e sëmundjes së lidhur me seksin, Informimin e popullatës lokale në vendet e lira. Përfshirja maksimale e mundshme e punës në vend; Nevojat për strehim do të vlerësohen në të gjitha kampet e punëtorëve. Sigurimi i standardeve për akomodim; u sigurojnë punëtorëve udhëzime sigurie dhe pajisje mbrojtëse (syze, maskë, helmeta, çizme, etj); Sigurimi i trajnimit të punëtorëve të ndërtimit; Mekanizmi i ankesave për punëtorët për të ngritur shqetësime të arsyeshme në vendin e punës (komentet ose ankesat).

Faza e funksionimit

Mirëmbajtja e rruges: Autoriteti Lokal do të jetë përgjegjës për ruajtjen e rrugës së përmirësuar gjatë fazës së operimit. ADF do të përgatisë procedurat e mirëmbajtjes që do të jenë pjesë e dorëzimit të kontratës. Masat do të përfshijnë procedurat e mirëmbajtjes dhe masat zbutëse mjedisore të rekomanduara në këtë dokument lidhur me Fazën e Operimit.

Menaxheri i Sigurisë Rrugore do të inkorporojë auditimin gjatë fazave në vijim:

Në përfundim të ndërtimit dhe fillimit të funksionimit të rrugës, një ekspert i sigurisë do të kërkohet të inspektojë rrugën për të siguruar që elementët e sigurisë janë inkorporuar dhe zbatuar. Përveç kësaj, auditori do të rekomandojë masa të tjera administrative, të tilla si kufijtë e shpejtësisë. Auditori do të dorëzojë një raport të auditimit që konfirmon miratimin e rrugës dhe rekomandimet e tij / saj për masat administrative që do të ndërmerren gjatë fazës së operimit.

Përafërsisht dy vjet pas fillimit të fazës së operimit, eksperti i sigurisë do të kërkohet të inspektojë rrugën dhe të shqyrtojë procedurat e sigurisë me autoritetet dhe policinë. Auditori do të përgatisë një raport të auditimit dhe do të rekomandojë masa të mëtejshme për përmirësimin e sigurisë nëse është e nevojshme.

Menaxhimi i marrëdhënieve të punëtorëve:

Kontraktuesi do të mbajë politika të burimeve njerëzore të përshtatshme për madhësinë dhe forcën e punës që përcakton qasjen e saj drejt menaxhimit të fuqisë punëtore në përputhje me kërkesat e ligjit shqiptar. Këto politika do të jenë të qarta, të kuptueshme dhe të arritshme për punëtorët:

- Krijimi dhe mbajtja e marrëdhënieve të shëndetshme ndërmjet punonjësit / punëmarresit:
- Promovimi i trajtimit të drejtë, mosdiskriminimit dhe ofrimi i mundësive të barabarta për punonjësit
- Ligjet e punës dhe punësimit në vend, si dhe parimet kryesore dhe standardet rregullatore të përcaktuara në Kodin e Procedurës së Republikës së Shqipërisë
- Të mbrojnë dhe promovojë shëndetin e punëtorëve, duke promovuar në veçanti kushte më të shëndetshme dhe më të sigurta të punës.

Marredheniet e punes: Kontraktuesi do të dokumentojë dhe do t'u komunikojë të gjithë punëtorëve kushtet e tyre të punës dhe kushtet e punës duke përfshirë të drejtën e tyre për paga, orët e punës, rregullimet jashtë orarit dhe kompensimin jashtë orarit, si dhe çdo përfitim (si pushimi për sëmundje, lindje / atësi ose pushim).

Duhet të zbatojnë parimet dhe standardet e shprehura në Kodin e Punës të Republikës së Shqipërisë si:

- heqjen e punës së fëmijëve
- eliminimin e punës së detyruar
- eliminimin e diskriminimit në lidhje me punësimin
- liria e shoqërimit dhe marrëveshja kolektive.

Punesimi i femijeve: Kontraktuesi do të pajtohet me të gjitha dispozitat ligjore përkatëse kombëtare lidhur me punësimin e të miturve. Në çdo rast, klienti nuk do të punësojë fëmijë në një mënyrë që është ekonomikisht shfrytëzuese, ose ka të ngjarë të jetë e rrezikshme ose të ndërhyjë në edukimin e fëmijës, ose të jetë e dëmshme për shëndetin e fëmijës ose fizik,

mendor, shpirtëror, moral ose zhvillim social. Të rinjtë nën moshën 18 vjeç nuk do të punësohen në punë të rrezikshme dhe të gjitha punët e personave nën moshën 18 vjeç do të jenë objekt i vlerësimit të duhur të rrezikut.

Puna e detyrueshme: Kontraktuesi nuk do të beje punësim të detyruar, qe përbëhet nga çdo punë apo shërbim që nuk kryhet në mënyrë vullnetare që kërkohet nga një individ nën kërcënimin e forcës. Kjo mbulon çdo lloj pune të pavullnetshme ose të detyrueshme, të tilla si puna e detyruar, puna e detyruar ose marrëveshje të ngjashme të kontraktimit të punës.

Mosdiskriminimi dhe mundësia e barabartë: Në veçanti, kontraktuesi nuk do të marrë vendime për punësim në bazë të karakteristikave personale, kërkesat e punës bazojnë marrëdhënien e punës në parimin e mundësive të barabarta dhe trajtimit të drejtë dhe nuk do të diskriminojnë në lidhje me të gjitha aspektet e marrëdhënies së punës, duke përfshirë rekrutimin dhe punësimin, kompensimin (duke përfshirë pagat dhe përfitimet), kushtet e punës dhe kushtet e punësimit, qasja në trajnim, promovimi, ndërprerja e punësimit ose dalja në pension dhe disiplina.

Pagat, përfitimet dhe kushtet e punës: Pagat, përfitimet dhe kushtet e punës së ofruar duhet të jenë përgjithësisht të krahasueshme me ato të ofruara nga punëdhënësit ekuivalentë në rajonin përkatës të atij vendi / rajoni dhe sektori në fjalë.

Shëndeti dhe siguria në punë (OHS): Punëdhënësi do t'u sigurojë punëtorëve një mjedis pune të sigurt dhe të shëndetshëm, duke marrë parasysh rreziqet e qenësishme në sektorin e tij të veçantë dhe klasat specifike të rreziqeve në fushat e punës së klientit, duke përfshirë rreziqet fizike, kimike, biologjike dhe radiologjike. Kontraktuesi do të ndërmarrë hapa për të parandaluar aksidentet, dëmtimet dhe sëmundjet që dalin, lidhen me ose ndodhin gjatë punës me:

- identifikimin dhe minimizimin, për aq sa është e arsyeshme, shkaqet e rreziqeve të mundshme për punëtorët
- sigurimin e masave parandaluese dhe mbrojtëse, duke përfshirë modifikimin, zëvendësimin ose eliminimin e kushteve apo substancave të rrezikshme
- sigurimi i pajisjeve të përshtatshme për të minimizuar rreziqet dhe duke kërkuar dhe zbatuar përdorimin e tij
- Trajnimi i punëtorëve dhe sigurimi i stimujve të përshtatshëm për ta për t'u përdorur dhe në përputhje me procedurat e shëndetit dhe sigurisë dhe pajisjet mbrojtëse,
- sigurimi i trajnimit dhe edukimit adekuat,
- dokumentimin dhe raportimin e aksidenteve, sëmundjeve dhe incidenteve në punë

6. Organizimi i punës për zbatimin e nenprojektit

Të gjitha masat zbutëse të renditura në tabelën e PMMS në fund të këtij dokumenti do të monitorohen gjatë hartimit, zbatimit të punimeve dhe fazave të operimit.

Fondi Shqiptar i Zhvillimit do të jetë autoriteti kontraktues për zbatimin e këtij nënprojekti, i cili do të financohet nga Banka Botërore. Përgjegjësitë e FSHZH gjatë zbatimit përfshijnë, ndër të tjera, përmbushjen e masave të përcaktuara në Raportin e Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social, Planin e Menaxhimit Mjedisor dhe Social dhe Lejen e Mjedisit. PMMS është një detyrim kontraktual për shkak të të qenit pjesë e anekseve të kontratës.

Njësia e FSHZH-së, e përbërë nga specialistë mjedisorë dhe socialë të dedikuar, do të monitorojë vendin e punës në përputhje me masat monitoruese dhe do të sigurojë një listë kontrolli për secilën vizitë në terren në përmbushjen e kritereve të përcaktuara në dokumentet e lartpërmendura. Njësia mjedisore e FSHZH-së do të përgatisë raporte mujore mjedisore, duke trajtuar të gjitha problemet e vërejtura gjatë vizitave në terren dhe duke ofruar rekomandime dhe masa që duhet të ndërmerren.

Një aprovim i raportit të VNM kërkohet nga Ligji Shqiptar dhe prandaj raportimi periodik duhet të përgatitet nga përfituesi dhe të dorëzohet në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, siç përcaktohet në dokumentin e miratimit.

Punët ndërtimore do të mbikëqyren nga një mbikëqyrës i licencuar për këtë lloj punimesh, si dhe nga Bashkia e Shkodrës.

Sidoqoftë, meqenëse instrumentet mbrojtëse mjedisore dhe sociale konsiderohen një komponent integral dhe i rëndësishëm gjatë zbatimit të projekteve të financuara nga Banka Botërore, monitorimi dhe raportimi do të kryhen sipas kërkesës.

6.1. Forcimi i kapaciteteve për zbatimin e VNMS dhe PMMS

Operatori i ndërtimit dhe / ose mbikëqyrësi duhet të jenë plotësisht në dijeni të dispozitave të VNMS / PMMS dhe të jenë të trajnuar në lidhje me zbatimin e tij. Staf i FSHZH-së do të ofrojë trajnime për zbatimin e PMMS dhe raportimin, në përputhje me udhëzimet e Bankës Botërore dhe Kornizën e Menaxhimit Mjedisor dhe Social. Punëtorët do të trajnohen para fillimit të punimeve (dhe punësimit, për të sapoardhurit) lidhur me çështjet e sigurisë dhe gjithashtu nga stafi i FSHZH gjatë vizitave në vendin e ndërtimit.

6.2. Raportimi dhe monitorimi

Inxhinieri / kontraktor mbikëqyrës do të raportojë për zbatimin e VNMS / PMMS në FSHZH çdo muaj, si dhe në zbatimin e punimeve. Raporti duhet të përfshijë një kapitull mbi ecurinë e mjedisit, bazuar në çështjet e VNMS / PMMS. Përmbajtja e raportit do të miratohet nga FSHZH (subjekt i rishikimit nga BB). Në rast aksidenti ose ndikimi negativ në mjedis (nuk parashikohet nga VNMS/PMMS), inxhinier mbikëqyrës do t'i raportojë menjëherë FSHZH-së.

Kontraktuesi duhet të zbatojë masat zbutëse për fazën e ndërtimit dhe instituti mirembajtjes për fazën e funksionimit.

6.3. Informimi dhe prezantimi në publik

E drejta e publikut për t'u informuar është një proces i detyrueshëm i kërkuar nga Konventa Aarhus, nga të cilat Shqipëria është palë nënshkruese, si dhe Udhëzimet e Politikave të Bankës Botërore.

Me miratimin e financimit të projektit, Bashkia e Shkodrës, në bashkëpunim me FSHZH-në, do t'i vë në dispozicion publikut projektin teknik për rishikim publik.

Meqenëse ky projekt nuk kërkon një leje mjedisore, por vetëm një miratim të VNMS-së paraprake, konsultimi publik për VNMS-në nuk është i detyrueshëm nga ligji shqiptar. Megjithatë, në përputhje me politikën operacionale të Bankës Botërore (OP 4.01 dhe shpalosja e informacionit), drafti VNMS / PMMS do të zbulohet në gjuhën shqipe dhe angleze në Shkodër (Bashkia e Shkodrës dhe në faqen e internetit të FSHZH-së si dhe një kopje në dispozicion në pritjet). Përgjigja që mbledhet në bazë të konsultimit publik, ndërsa komentet do të merren parasysh në versionin më të fundit të VNMS / PMMS (në procesverbalin e mbledhjes së VNMS-së të bashkangjitur si dhe ndryshimet e nevojshme), të cilat vetëm atëherë do të finalizohen.

Në përfundim, ky nënprojekt bie nën projektet e Kategorisë B, meqë ndikimet e tij mjedisore dhe sociale mund të menaxhohen përmes zbatimit të masave adekuate zbutëse të përshkruara në Raportin e Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social dhe Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Social.

Asnjë zhvendosje e pavullnetshme nuk pritet të ndodhë gjatë zbatimit të këtij projekti.

6.4. Mekanizmi i ankimit

Mekanizmi i ankesave që nevojitet për të zgjidhur problemet dhe për të menaxhuar çështjet e paparashikuara që mund të lindin gjatë zbatimit do të organizohen në mënyrë të tillë që ato të jenë të arritshme për të gjithë, me një shqetësim të veçantë për situatën e grupeve vulnerabël. Monitorimi do të jetë një ndërmarrje e përbashkët nën drejtimin e FSHZH-së për të matur dhe vlerësuar ndryshimin në statusin e familjeve të komuniteteve të prekura nga projekti.

Përveç kësaj, kontraktori do të sigurojë një mekanizëm të ankesave për punëtorët (dhe organizatat e tyre, ku ato ekzistojnë) për të rritur shqetësimet e arsyeshme në vendin e punës. Kontraktuesi do të informojë punëtorët e mekanizmit të ankesave në kohën e punësimit dhe do ta bëjë atë lehtësisht të arritshëm për ta. Mekanizmi duhet të përfshijë një nivel të duhur të menaxhimit dhe adresimit të shqetësimeve menjëherë, duke përdorur një proces të kuptueshëm dhe transparent, i cili siguron reagime ndaj atyre që janë të interesuar, pa asnjë ndëshkim. Mekanizmi nuk duhet të pengojë qasjen në mjetet e tjera gjyqësore ose administrative që mund të jenë në dispozicion sipas ligjit ose nëpërmjet procedurave

ekzistuese të arbitrazhit, ose zëvendësimin e mekanizmave të ankesave të siguruara nëpërmjet marrëveshjeve kolektive.

Gjatë zbulimit të VNMS-së, mekanizmi i dëshmperblimit të ankesave do t'u shpjegohet palëve të interesuara. Specialisti i angazhimit të qytetarëve të FSHZH-së do të ndjekë të gjitha ankesat në përputhje me rrethanat dhe adreson shqetësimet (pikat e kontaktit, email, telefon, etj).

Mekanizmi i ankesave do të vihet në dispozicion edhe nëpërmjet faqes zyrtare të internetit të FSHZH-së.

7. Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social

A. Plani i masave zbutese mjedisore dhe sociale

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
Faza e projektimit	<i>Mbrojtja e pemëve</i>	Planifikoni me kujdes projekti për të shmangur prerjen e pemëve. Në rast se është e nevojshme të marret një leje nga autoriteti kompetent.	Projektuesi		Projektuesi/ FSHZH	Projektuesi / FSHZH	
Faza e projektimit	<i>Rritja e trafikut, vështirësitë e qasjes</i>	Përgatit planin e menaxhimit të trafikut. Plani duhet të miratohet nga autoriteti kompetent (p.sh. Ministria e Brendshme ose policia lokale e trafikut)	Projektuesi		Projektuesi / FSHZH	Projektuesi / FSHZH	
Para ndertimit	<i>Zhvendosja e pavullnetshme</i>	Përgatitja e Planit të Veprimit për Riristim në rast se nevojitet rivendosja e pavullnetshme	Perfshihet ne koston e projektit		FSHZH / Projektuesi / Bashkia		FSHZH / projektuesi për të përgatitur planin e zhvendosjes dhe bashkine për të ndjekur
Para ndertimit	<i>Situata aksidentale</i>	Përgatitja e Planit të Gatishmërisë Emergjente (që përfshin procedurat në rast të derdhjeve)	Perfshihet ne koston e projektit		FSHZH/ Projektuesi / Bashkia		FSHZH / projektuesi për të përgatitur planin e zhvendosjes dhe bashkine për të ndjekur
Para ndertimit	<i>Menaxhimi i mbeturinave</i>	Identifikimi i venddepozitimeve të licencuara për rrjedhat kryesore të mbetjeve - mbeturinat e rrezikshme dhe jo të rrezikshme	Perfshihet ne koston e projektit		FSHZH / Projektuesi/ Bashkia		FSHZH/ projektuesi për të përgatitur planin e zhvendosjes dhe bashkine për të ndjekur
Para ndertimit	<i>Pastrimi i vendit të punës nga materiale inerte, pluhuri, betoni, asfalt i vjetër etj</i>	Në konsultim me Bashkinë e Shkodrës, sigurojnë një metodë të përshtatshme për riciklimin e materialeve të ndërtimit dhe materialeve të hekurishteve. Mbeturinat nga pastrimi i vendit do të ndahen dhe transportohen dhe përpunohen / deponohen në deponitë e licencuara.	NA		FSHZH/Bashkia Shkoder	Kontraktori	Sic jepet ne preventiv

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
Projektimi	<i>Lejet</i>	Të gjitha lejet e kërkuara ligjërisht (ndërtimi, mjedisi dhe të tjera) janë marrë para fillimit të punimeve. Kontraktorët dhe nënkontraktorët kanë licenca të vlefshme operative.	NA	Perfshihet ne koston e projektit	FSHZH, bashkia dhe kontraktori		
Projektimi	<i>Organizimi i trafikut gjatë ndërtimit</i>	Trafiku është organizuar përmes Planit të përkohshëm të Menaxhimit të Trafikut në mënyrë që të ketë ndërhyrje minimale dhe siguri maksimale të pjesëmarrësve. Përgatitja e sinjalizimit të trafikut dhe masave të sigurisë. Janë siguruar pasazhe të sigurta për këmbësorë.	NA		FSHZH, bashkia dhe kontraktori		
Projektimi	<i>Njoftimi i institucioneve publike dhe relevante</i>	Të gjitha institucionet relevante (p.sh. policia e trafikut, ndërtimi, inspektorati i mjedisit dhe H & S, etj.) Janë njoftuar për punët e ardhshme. Publiku ka marrë informacione në kohë dhe relevante përmes mjeteve të përshtatshme dhe hapësirës gjeografike dhe kohore të saj.	NA	Perfshihet ne koston e projektit	FSHZH, bashkia dhe kontraktori		
Projektimi	<i>Materialet e furnizuara nga vende të paligjshme ose të paautorizuara mund të ushtrojnë presion mbi burimet natyrore</i>	Përdorni gurët ekzistues dhe të licencuar guroret; kërkesa për miratimin zyrtar, leja mjedisore dhe / ose licenca e vlefshme operuese (cilado që kërkohet nga rregullorja kombëtare) Në rast të heqjes së pashmangshme dhe të paparashikuar të pemëve, përcaktohen procedurat për zhvendosjen e pemëve individuale të mbrojtura gjatë konsultimeve me një botanist. Largimi / zhvendosja e pemëve të veçanta duhet të aprovohet nga autoriteti	NA	NA	gurore	Kontraktori për të marrë të gjitha lejet	Siç kërkohet në lejen mjedisore Për t'u specifikuar në dokumentet e ofertës.

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		kompetent.					
Projektimi	<i>Peizazhi dhe mbrojtja e natyrës</i>	Në rast të heqjes së pashmangshme dhe të paparashikuar të pemëve, përcaktohen procedurat për zhvendosjen e pemëve individuale të mbrojtura gjatë konsultimeve me një botanist. Largimi / zhvendosja e pemëve të veçanta duhet të aprovohet nga autoriteti kompetent.	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	
Projektimi	<i>Mbrojtja e ujit dhe tokës, aksidentet</i>	Plani i Gatishmërisë Emergjente që përfshin planin e veprimit të kontrollit të rrjedhjeve / rrjedhjeve dhe procedurat për aksidentet dhe rrjedhjet / rrjedhjet aksidentale.	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	
Projektimi	<i>Mbrojtja e biodiversitetit</i>	Organizoni që punët të ndodhin jashtë sezonit të mbarështimit të llojeve të rrezikuara ose të rrezikuara.	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	FSHZH	
Projektimi	<i>Pjesemarrja e publikut</i>	Komentet e rëndësishme nga (i) hartimi paraprak dhe (ii) konsultimet publike të VNMS do të trajtohen në hartimin përfundimtar dhe VNMS-në e rishikuar.	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	FSHZH, projektuesi	FSHZH	
Projektimi/zbatimi	<i>Dëmtimi i infrastrukturës</i>	Punimet në seksionet që kalojnë infrastrukturën e shërbimeve do të koordinohen me ofruesit e shërbimeve komunale (energji elektrike, kanalizimi, furnizimi me ujë, telekomunikacioni etj.). Pozitat e sakta të infrastrukturës / instalimeve aktuale do të përcaktohen para fillimit të punimeve në një pjesë të veçantë	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	
Projektimi/zbatimi	<i>Qendrueshmeria e tokes</i>	Janë kryer studime të përshtatshme gjeoteknike	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
Faza e zbatimit							
<u>Ndertimi</u>	Pluhuri i krijuar gjatë transportit të gurit, agregatit ose materialeve të tjera	ngarkesat me kamion të lagen ose të mbulohen. Te shkarkohen kamionët ndërkohë që parandalohen pluhurat, Vendet duhet të ruhen në gjendje të rregullt,	NA	NA	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	Sic kerkohet ne lejen e mjedisit Te specifikohet ne dokumentet e tenderit
<u>Ndertimi</u>	Pluhurat qe gjenerohen gjate punimeve te ndertimit	Vendi i ndertimit të ujit dhe vendet e magazinimit të materialeve sipas rastit. Përdorni ekranet e pluhurit nëse është e nevojshme. Gjatë pluhurit pneumatik të shpimit / zbërthimit duhet të shtypet pluhuri i vazhdueshëm me ujë dhe / ose instalimi i mbylljeve të ekranit të pluhurit në vend. Mjedisi përreth (së fundi një rruge) duhet të mbahet i lirë nga mbeturinat për të minimizuar pluhurin. Shpejtësia e automjeteve është e kufizuar në 40 km / h. Rruga te mbahet e pastër.	NA	NA	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	Sic kerkohet ne lejen e mjedisit Te specifikohet ne dokumentet e tenderit
<u>Ndertimi</u>	Ndotja e ajrit dhe zhurma nga makineritë në vend, transport dhe djegie në vend	Mos lejoni që automjetet ose makineritë të jenë të papunë në vend. Përdorni vetëm pajisjet e certifikuara dhe të duhura. Nuk lejohet djegia e hapur ose djegia e ndonjë lloji në vend.	minimale, të përfshira në koston e projektit	minimale, të përfshira në koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
<u>Ndertimi</u>	<i>Çrregullimi i zhurmës tek njerëzit dhe kafshët</i>	<p>Kontrolloni që zhurma e emetuar gjatë rehabilitimit të rrugës nuk i kalon normat kombëtare të përcaktuara në rregullore (85 dB për mjedisin urban, jashtë siç përcaktohet në legjisllacionin kombëtar).</p> <p>Gjatë operacioneve mbylli motorët e gjeneratorëve, kompresorëve të ajrit dhe pajisjeve të tjera mekanike të fuqishme, dhe pajisjet e vendosura në kampin e terrenit.</p> <p>Asnjë punin gjate natës nuk do të kryhet pa një leje të veçantë nga autoritetet kompetente dhe për një periudhë të kufizuar kohore. Punimet e natës në zonat e mbrojtura kërkojnë leje nga NAPA. Punimet do të shmangen gjatë sezonit të pikut turistik (korrik-gusht)</p>	minimale, të përfshira në koston e projektit	minimale, të përfshira në koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	Te specifikohet ne dokumentet e tenderit
<u>Ndertimi</u>	<i>Trafiku që mund të krijojë zhurmë, gazra automjetesh, mbingarkesë rrugore në dhe përreth zonës</i>	Organizoni transportin material në orë të trafikut minimal. Përdorni rrugë alternative për të minimizuar bllokimet e trafikut. Punimet duhet të kryhen në mënyrë alternative në gjysmën e gjatësisë së rrugës ose në grupe me qëllim që të lejojnë hyrjen në kalim	NA	minimale, të përfshira në koston e projektit	Kontraktor Ndërtimi: Menaxheri i Transportit dhe Operatori i kamionëve	Kontraktor Ndërtimi: Menaxheri i Transportit dhe Operatori i kamionëve	
<u>Ndertimi</u>	<i>Çrregullim trafiku gjatë aktivitetit të ndërtimit</i>	Plani i menaxhimit të trafikut me masa të përshtatshme për të përcjellë trafikun dhe është i lehtë për t'u ndjekur (shenjat dhe sinjalizimet); në bashkëpunim me autoritetet lokale, përfshijnë policinë e trafikut. Informoni rregullisht komunitetet lokale dhe agjencitë informative të trafikut për ndërprerjet e trafikut. Sigurimi i aksesit	siç përcaktohet në dokumentet e tenderit, të përfshira në koston e projektit	minimale, të përfshira në koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	Masat që duhet të përfshihen në Planin e Menaxhimit të Trafikut (Dokumentet e Ofertës)

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		alternativ në vendet kryesore (shkollat, hospitalistët).					
<u>Ndertimi</u>	<i>Siguria e mjeteve dhe kembesoreve</i>	Ndriçim të përshtatshëm dhe shenja sigurie të përcaktuara mirë. Njoftim me kohë në media kur ndërtimi do të zhvillohet. Kalimet e sigurisë për këmbësorët sigurohen nëse nevojitet.	siç përcaktohet në dokumentet e tenderit, të përfshira në koston e projektit	minimale, të përfshira në koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	
<u>Ndertimi</u>	<i>Shfrytëzimi i burimeve jo te rinoveshme dhe krijimi i stresit ndaj mjedisit</i>	Përdorni lëndët e para (rërë, zhavorri, guri) vetëm nga furnizuesit që kanë licenca të vlefshme dhe koncesione të lëshuara nga autoritetet kompetente.	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	
<u>Ndertimi</u>	<i>Rrezik nga erozioni sipërfaqësor i tokës dhe rrëshqitjet e tokës</i>	Inspect site për rrëshqitje të mundshme të tokës dhe erozionit sipërfaqësor. Sipërfaqja nga zona e punës do të zhvishet dhe do të magazinohet për përdorim të mëvonshëm në peizazhin e vendit; Pastrimi i kanaleve, i rrymave / kutive dhe mirëmbajtja e mirë e sistemit të kullimit do të sigurojë mbrojtje efektive të rrugës nga erozioni dhe sedimentimi; Sistematizimi i pjerrësisë do të kryhet në një mënyrë që nuk do të ndikojë në efektivitetin dhe efikasitetin e mbrojtjes nga erozioni. Aty ku punimet janë të nevojshme, ato do të ndërmerren në mënyrë të tillë që të minimizohet ndodhja e erozionit të tokës,	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		<p>madje edhe për periudha të shkurtra. Ata do të rehabilitohen (gjelbëruar) sa më shpejt të jetë e mundur. Rezervat nuk do të vendosen në këto toka.</p> <p>Gjatë punimeve do të ndërmerren masa të domosdoshme për parandalimin e erozionit dhe rrëshqitjeve të dheut (përdorimi i gardheve të mureve, balte me sanë dhe të tjera).</p> <p>Automjetet dhe manipulimet e makinerive dhe hapësira e lëvizjes do të përcaktohen paraprakisht dhe do të shënohen qartë.</p> <p>Në rastin e rrezikut të rrëshqitjeve të dheut, zbatoni masat adekuate, siç janë vlerësimi dhe dizenjimi gjeoteknik, instalimi i gabioneve, masat përforcuese etj.</p>					
<u>Ndertimi</u>	<i>Ndotja e ujit dhe tokës nga punimet, menaxhimi dhe përdorimi i makinave ndërtimore</i>	<p>Izoloni të gjitha veprat nga rrjedhat e ujit. Aty ku është e nevojshme përdorimi i pompave të ujit, filtrave dhe pajisjeve të tjera për të parandaluar turbullira. Lumjet e vendit të punës me ngarkesë të mundshme me lëndën e pezulluar duhet të filtrohen para se të shkarkohen në rrjedhat natyrore.</p> <p>Kujdes duhet patur për të mos përzjerë shtresën dhe nëntokën gjatë zhveshjes. Shtresa e sipërme duhet të ripërdoret aty ku është e mundur. Zhveshja e tokës bëhet vetëm në zonat e nevojshme.</p>	siç specifikohet në dokumentet e ofertës, të përfshira në koston e projektit	50 / muaj, përfshire ne koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	Rekomandohet që gurët dhe materialet tjera që do të hiqen, të ripërdoren dhe të riciklohen në këshillën e Institutit të Monumenteve të Kulturës dhe Bashkisë.

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		<p>Instaloni pajisjet e kontrollit të rrjedhjeve Mbani një mekanizëm të kontrollit të rrjedhjes (kontejnerët e provave të rrjedhjes, sistemet e kontrollit, etj.) dhe ndërhyrjet / procedurat emergjente për të kontrolluar rrjedhjet.</p> <p>Vendi do të krijojë masa të përshtatshme për kontrollin e ujit dhe sedimenteve të tilla si p.sh. për të parandaluar sedimentet e ujit nga lëvizja jashtë vendit dhe duke shkaktuar turbullim të tepruar në kanalin.</p> <p>Kolektoret do të përshtaten përkohësisht për të shmangur shpërndarjen e ujit sipërfaqësor në rast të lotimit të rërës ose zhavorrit për të kontrolluar pluhurat. Mund të parkohen dhe manipulohen pajisjet e ndërtimit dhe automjetet (mirëmbajtja e rregullt dhe kontrolli i rezervuarëve të naftës dhe gazit, makineritë dhe automjetet) dhe të lahen vetëm në sipërfaqe të asfaltuara ose betoni me sistemin e mbledhjes dhe trajtimit të ujërave sipërfaqësore.</p> <p>Nuk do të ketë shkarkimin e ujërave të zeza ne natyre pa një trajtim paraprak.</p> <p>Objektet sanitare do të ofrohen për punëtorët dhe asnjë ujë i ndotur nuk do të shkarkohet tek marrësi natyror pa një trajtim të përshtatshëm.</p> <p>Nuk do të ketë përdorim të paautorizuar të burimeve ujore. Shfrytëzimi do të</p>					

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		kërkojë marrjen e lejes së veçantë nga autoritetet kompetente.					
<u>Ndertimi</u>	<i>Ndotja nga hedhja e pahijshme e materialeve të mbeturinave</i>	<p>Vendosni përkohësisht materialin e mbeturinave të tokës dhe të mineraleve në lokacionin përkatës të caktuar të mbrojtur nga përmytjet, në bashkëpunim me bashkinë e Shkodrës. Mbeturinat minerale (shtresë e sipërme dhe të tjera) duhet të ripërdoren ose të deponohen / përpunohen në lokacionet / impiantet e licencuara. Asnjë mbeturinë nuk mund të qëndrojë në vendin e përkohshëm ose të punës pas përfundimit të punimeve.</p> <p>Për ruajtje të përkohshme dhe të shkurtër të mbeturinave, zgjidhni një zonë në sipërfaqen e padepërtueshme me sistemin e grumbullimit të balotazhit, larg çdo rrjedhjeje potenciale në rrjedhën ujore. Është siguruar numër i mjaftueshëm i kontejnerëve të mbeturinave për grumbullim të veçantë dhe vëllim / kapacitet adekuat.</p> <p>Të gjitha mbeturinat, duke përfshirë mbeturinat e ndërtimit dhe materialet e gërmuara, do të transportohen rregullisht dhe në kohë jashtë vendit dhe do të menaxhohen përmes një agjencie / kompani të licencuar dhe do të hidhen në një depon të licencuar / fabrikë përpunimi për llojin e mbeturinave.</p> <p>Rrugët dhe vendet e grumbullimit dhe hedhjes së mbeturinave do të identifikohen për të gjitha llojet kryesore</p>	Minimale, përfshihet në koston e projektit	Siç është specifikuar në BOQ, përfshirë në koston e projektit	Kontraktori I ndertimit	Kontraktori I ndertimit	Pjesa më e madhe e mbetjeve të gjeneruara mund të ricikohet

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		<p>të mbetjeve që priten nga aktivitetet e prishjes dhe ndërtimit.</p> <p>Mbeturinat e përgjithshme, mbeturinat e riciklueshme, mbetjet organike, të lëngëta dhe kimike nga klasifikimi në vend dhe të ruajtura në kontejnerë të përshtatshëm.</p> <p>Kurdo që është e mundur, kontraktuesi do të ripërdorë dhe riciklojë materialet e përshtatshme dhe të qëndrueshme</p> <p>Të gjitha mbeturinat e rrezikshme dhe toksike (p.sh. vajra dhe material vajore të grumbulluara) do të grumbullohen ndaras, në kazanët që janë të papërbushura dhe do të trajtohen në menaxhimin dhe deponimin e autorizuar në deponinë e licencuar / kompaninë përpunuese, faturat për të cilat do të mbahen .</p> <p>Do të mbahen manifestimet e mbeturinave / të dhënat që informojnë për vendndodhjen / përpunimin e mbetjeve, sasishtë, llojin e mbeturinave dhe të tjera.</p> <p>Të gjitha llojet e mbeturinave do të grumbullohen veç e veç dhe nuk do të përzihen (të rrezikshme me lloje të mbetjeve të rrezikshme dhe të ndryshme të rrezikshme).</p> <p>Depozitimi i çdo lloji të mbeturinave të lëngshme ose të ngurta në mjedisin natyror (veçanërisht uji) është rreptësisht i ndaluar.</p>					

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
<u>Ndertimi</u>	<i>Kontaminimi i mundshëm i tokës dhe ujit nga mirëmbajtja e papershtatshme, ruajtja e papershtatshme e materialeve dhe karburantit të pajisjeve</i>	<p>Organizimi dhe mbulimi i zonave të ruajtjes së materialeve; Trajtimi i duhur i lubrifikanteve, karburanteve dhe tretësve nga magazinimi i sigurt; sigurojnë ngarkimin e duhur të karburantit dhe mirëmbajtjen e pajisjeve; të grumbullohen të gjitha mbeturinat dhe të vendosen në objektin e lejuar të rikuperimit të mbetjeve ose në deponitë e licencuara. Në rastin e rrjedhjes, toka e ndotur duhet të mblidhet dhe si mbetje të rrezikshme të deponohen si mbetje të rrezikshme. Mbeturinat duhet të grumbullohen në kontejnerë të veçantë dhe të rrjedhshëm.</p> <p>Keni një mekanizëm të kontrollit të rrjedhjes, procedurat dhe pajisjet (p.sh. thithësit, çantat e papërshkueshme, gardhet e derdhjes, etj.) Dhe ndërhyrjet emergjente për të kontrolluar rrjedhjet.</p> <p>Sigurohuni që punëtorët të njihen me rregulloret e sigurisë dhe kërkesat e ruajtjes për secilin product.</p> <p>Substancat e rrezikshme (duke përfshirë mbeturinat e rrezikshme) duhet të mbahen në kontenierë të mbrojtur nga depërtimi i përkohshëm gjatë magazinimit të përkohshëm. Ose kontenieri ose depoja duhet të pajiset me sistemin e kontrollit sekondar.</p> <p>Asnjë sasi e madhe karburantesh nuk do të mbahet në vend. Në rastin e ripërdorimit në vend, do të ndërmerren masa parandaluese për të parandaluar derdhjen aksidentale (p.sh. përdorimin e</p>	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	Bashkia e Shkodrës duhet të ofrojë një leje me shkrim për një deponi të përshtatshme të mbeturinave përpara se të fillojnë punimet e ndërtimit. Deponia e përzgjedhur duhet të jetë e licencuar në barrë me rregulloren kombëtare dhe të mbajë të gjitha lejet e nevojshme (ndërtimi, mjedisi, etj.)

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		tabelave). Në rast të ndonjë rrjedhjeje që vjen nga zona e punëve eventualisht e ndotur nga substanca të rrezikshme, mblidhet në vend në një pellg të përkohshëm të mbajtjes dhe transportohet në një impiant adekuat të trajtimit. Puna dhe menaxhimi i tokës do të marrin në konsideratë të dhënat dhe kushtet metrologjike kur të planifikohen dhe kryhen (p.sh., shmangen punimet gjatë shirave të dendura). Ujrat nuk mund të shkarkohet në natyrën përreth pa trajtim paraprak					
<u>Ndertimi</u>	Mbrojtja nga përmbytjet	Te pastrohen kanalet dhe elemente të tjera të kullimit për të siguruar kapacitet të mjaftueshëm të marrjes. Nëse është e mundur, në bashkëpunim me agjencitë dhe institucionet e tjera relevante, largohen shkaqet tjera për përmbytje (p.sh. kanalet e bllokuara).	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	
<u>Ndertimi</u>	Ndërprerja e modeleve të kullimit sipërfaqësor dhe nëntokësor gjatë ndërtimit, krijimi i ujit të pijshëm.	Ne perputhje me projektin, te ruhen rrjedhat natyrore	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	
<u>Ndertimi</u>	Shendeti I punonjesve dhe siguria e shendetit ne pune	Pajisja e punonjësve me udhëzimet e sigurisë dhe pajisjet mbrojtëse (syzet, maskat, helmetat, çizmet, dhe në përputhje me praktikat më të mira ndërkombëtare të H & S. Pajisja mbrojtëse është e veshur gjatë gjithë kohës	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Minimale, perfsihet ne koston e projektit	Kontraktori i ndertimit	Kontraktori i ndertimit	

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		<p>Punëtorët janë të trajnuar / certifikuar në mënyrë adekuate dhe kanë përvojë në përdorimin e pajisjeve të rrezikshme dhe për pozita / punë më të larta të rrezikut.</p> <p>Të gjitha punët do të kryhen në mënyrë të sigurt dhe të disiplinuar, të dizajnuara për të minimizuar ndikimet dhe rreziqet për punëtorët, komunitetet përreth dhe mjedisin.</p> <p>Në rast të ndodhive aksidentale, ndaloni menjëherë të gjitha punët dhe hiqni shkaktarin e aksidentit (p.sh. ndaloni rrjedhjen), njoftoni autoritetet e duhura dhe rregulloni emergjencat e rrjetit të dëmtuar në përputhje me kërkesat e Ligjit për emergjencat civile. Çdo incident do t'i raportohet menjëherë të projektit të menaxherit dhe rregullisht në mbikëqyrjen e inxhinierit. Gjatë pastrimit, sigurohuni që punëtorët të jenë të pajisur me pajisje mbrojtëse. Punëtorët do të shmangin kontaktin direkt me zonat e ndotura. Në rastin e tokës së ndotjes së ujit, toka ose uji i ndotur duhet të mblidhet dhe të merret për trajtimin / deponimin e duhur (si mbetje të rrezikshme).</p>					
<u>Ndërtimi</u>	Organizimi I kantierit te punimeve	<p>Kantieret e ndërtimit janë të rrethuara ose të mbrojtura nga barrierat, shiritat dhe postimet informative dhe paralajmërimet. Vendi i ndërtimit është i pajisur me pajisje të përshtatshme sanitare (tualet kimike) dhe zona pushimi për punëtorët; kit mjekësor dhe pajisjet e zjarrit është i</p>	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori I ndertimit	Kontraktori I ndertimit	

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
		<p>pranishëm në vend, me përdorim të punësuarve të trajnuar. Vendi dhe kampi i ndërtimit mbeten të paarrtshme për publikun.</p> <p>Është vendosur informacioni i duhur për njoftimin e punonjësve për rregullat dhe procedurat kryesore që duhet të ndiqen.</p> <p>Zonat potencialisht të rrezikshme (puset, gërmimet dhe të tjera) duhet të mbrohen / të mbulohen dhe të shënohen qartë.</p>					
<u>Ndertimi</u>	Ndikimet mbi flore dhe faune	<p>Zona e punës duhet të reduktohet në hapësirën e nevojshme. Pastrimi i vegjetacionit duhet të mbahet në minimum, me mbjelljen e zëvendësimit të planifikuar dhe kryer, dhe do të bëhet në koordinim me masat për mbrojtjen e habitateve dhe bankave të lumenjve.</p> <p>Aktivitetet e projektit nuk do të përfshijnë përdorimin e pesticideve.</p> <p>Nuk do të ketë shqetësime për asnjë lloj kafshësh.</p> <p>Mbledhja e drurit, druve të zjarrit, bimëve, produkteve pyjore dhe gjuetisë është rreptësisht e ndaluar.</p> <p>Gjuetia është rreptësisht e ndaluar. Vetëm speciet vendase përdoren në gjelberimin dhe rehabilitimin e vendndodhjes;</p> <p>Vendi i punës rikthehet në gjendjen e mëparshme</p>	NA	Perfshihet në koston e projektit	Kontraktori i ndertimit; Drejtoria e Pyjeve, Bashkia Shkoder		<p>Siç specifikohet në lejen mjedisore dhe në specifikimet teknike</p> <p>Sipas rregulloreve të mjedisit, për 1 pemë që pritet, duhet të mbillen 3</p>

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
<u>Ndertimi</u>	Gjetjet rastesore me interes kulturor dhe shkencor	Në rastin e gjetjeve të rastësishme, të sigurohet se të gjitha punët ndahen, zona do të sigurohet dhe autoritetet relevante (Ministria e Kulturës / Drejtoria Rajonale e Kulturës) do të informohen brenda tri ditëve nga gjetjet e përmendura. Autoritetet do të kenë pesëmbëdhjetë ditë për t'u përgjigjur dhe të tregojnë cilat masa duhet të ndërmerren për të vazhduar me punimet.	NA	Në rast të gjetjeve të rastësishme, pronari i projektit do të paguajë për të gjitha hetimet e kërkuara	Kontraktori I ndertimit, FSHZH, Bashkia Shkoder		Legjislacioni shqiptar detajon veprimet e nevojshme në rast të gjetjeve rastesore
<u>Ndertimi</u>	Kushtet e punes dhe te punesimit a) Parandalimi i sëmundjes dhe ekzaminimet shëndetësore b) Krijimi i vendeve të punës shtesë c) Strehim fuqi punëtore d) Siguria e punëtorëve në vend	a) Provimet shëndetësore parandaluese për punëtorët, trajnimi për parandalimin e sëmundjeve, sigurimi i arsimit / informacionit dhe shëndetit në lidhje me zvogëlimin e sëmundjes së lidhur me seksin. b) Informimi i popullsisë lokale në vendet e lira. Përfshirja maksimale e mundshme e punës vendore. c) Nevojat për strehim do të vlerësohen në të gjitha kampet e punëtorëve. Sigurimi i standardeve për akomodim. d) u sigurohen punëtorëve udhëzime sigurie dhe pajisje mbrojtëse (syze, maskë, helmeta, çizme, etj); b) Sigurimi i trajnimit të punëtorëve të ndërtimit. c) Mekanizmi i ankesave për punëtorët për të ngritur shqetësime të arsyeshme në vendin e punës (kommentet ose ankesat)	Sic specifikohet ne preventiv, përfshihet ne koston e projektit	Minimale, përfshihet ne koston e projektit	Kontraktori, ADF	Kontraktori	Është një kërkesë ligjore për të siguruar pajisje mbrojtëse për sigurinë në punë

Faza	Ceshtja	Masa zbutese	Kosto (euro)		Pergjegjesia institucionale		Komente (psh ndikime sekondare)
			Instalimi	Funksionimi	Instalimi	Funksionimi	
<u>Ndertimi</u>	<i>Ankimimet</i>	Ngritja e mekanizmit te ankimimit			FSHZH	Bashkia	
<u>Ndertimi</u>	<i>Dëmtim I rrjeteve ekzistuese te elektricitetit, ujesjellesit dhe ujerave te zeza</i>	Gjatë punimeve afër dhe në vendosjet e shërbimeve (p.sh., energji elektrike, furnizimi me ujë, kanalizime, etj.) shërbimet mund të mbyllen ose të kufizohen. Popullsia lokale do të informohet dhe, në rast të periudhave më të gjata të mbylljes, do të sigurohet furnizimi alternativ. Kur punoni në afërsi të instalimeve elektrike dhe të tjera, për të shmangur dëmtimet, punimet do të jenë manuale me pajisje të lehta dhe pa përdorur makineri dhe në konsultime me pronarin e shërbimeve (p.sh. kompanitë e ujit, kompanitë e energjisë elektrike, IT etj.).	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori	Kontraktori	
<u>Funksionimi/mirembajtja</u>	<i>Shqetesimi prej zhurmës ndaj popullatës lokale dhe punëtorëve të shkaktuar nga punimet e rregullta dhe të planifikuara të mirëmbajtjes në rrugë</i>	Limit activities to daylight working hours (as agreed with local authorities.)	Perfshihet ne koston e projektit	Perfshihet ne koston e projektit	Kontraktori I mirembajtjes/NjV V	Kontraktori I mirembajtjes/NjV V	për t'u specifikuar në dokumentet e kontratës së mirëmbajtjes- Specifikimet teknike për realizimin e punëve të mirëmbajtjes

"SPHAERA" sh.p.k
PROJEKTIM
SUPERVIZION
KOLAUDIM

Rr. "Qazim Vathi", Nr.106, Tiranë

Mobile: +355 69 20 38 848

Email: ajkidtopore@sphaera.al

Pjesa B: Plani i monitorimit mjedisor dhe social

Faza	Cili aktivitetet/ndikim do te monitorohet?	Ku do te monitorohet?	Si do te monitorohet?/ lloji i pajisjeve monitoruese	Kur do te monitorohet ? (Frekuenca e monitorimit ose e vazhdueshme)	Pse do te monitorohet parametri? (optional)	Indikatorët	Kosto		Pergjegjesia institucionale	
							Instalimi	Funksi onimi	Instalimi	Funksionimi
Para ndertimit	Të gjitha lejet janë marrë para fillimit të punimeve. Posedimi i miratimit zyrtar ose lejes së vlefshme operative për guroret e gurëve dhe subjektet e tjera të furnizimit me materiale (p.sh. kompanitë e shfrytëzimit të zhavorrit dhe rërës).	në vendndodhjen e guroreve të gurëve, kompanive shfrytëzuese të mineraleve	inspektimi i të gjitha dokumenteve të nevojshme	Perpara fillimit te punimeve	për të siguruar përdorim të qëndrueshëm të materialeve	posedimin e miratimit zyrtar ose të licencës dhe koncesionit të vlefshëm operativ	NA	NA	Operatori i gurores	Operatori i gurores
Para ndertimit	Institucionet publike dhe relevante janë njoftuar për punimet	Zyra e kontraktorit	inspektimi i të gjitha dokumenteve të nevojshme	Perpara fillimit te punimeve	Per te siguruar ndergjegjesimin e publikut	Njoftime në media dhe shpërndarje të drejtpërdrejtë të informacionit	përfshirë në koston e projektit	përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH
Para ndertimit	Përgatitja e planit të gatishmërisë emergjente dhe plani i organizimit të trafikut. Është përcaktuar pozicioni i infrastrukturës ekzistuese në seksionet përkatëse. Është përgatitur Plani i Menaxhimit të Trafikut	Zyra e kontraktorit	inspektimi i të gjitha dokumenteve të nevojshme	Perpara fillimit te punimeve	Të zvogëlojë rreziqet dhe ndikimet e situatave aksidentale dhe dëmtimin e infrastrukturës.	Planet dhe projektet në vend	përfshirë në koston e projektit	përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH
Para ndertimit	Punimet e organizuara dhe të planifikuara për të shmangur shqetësimet e kafshëve gjatë periudhave të rëndësishme të ciklit të jetës.	Zyra e kontraktorit	inspektimi i të gjitha dokumenteve të nevojshme	Njehere perpara fillimit te punimeve	Per te reduktuar risqet dhe impaktet ne biodiversitet	Planet dhe projektet në vend	përfshirë në koston e projektit	përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH

Ndertimi	Mbulimi ose qetësimi i materialeve të transportuara që mund të gjenerojnë pluhur, si guri, rëra apo zhavorri, duke e mbajtur vendin të lagur dhe të mbrojtur nga përhapja e pluhurit. Mbrojtja nga pluhuri gjatë shkarkimit.	Kantier-cdo automjet	mbikeqyrja	Ne vijimesi	sigurojnë përçarje minimale për cilësinë e ajrit	Raporti i mbuluar i kamionit nga inxhinieri mbikëqyrës	NA	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	FSHZH	Kontraktori I mbikeqyrjes
Ndertimi	mbingarkesa në vend, ndërprerjet e trafikut, ankesat për menaxhimin e trafikut. Te jepen kalime te sigurta per kembesoret	Ne terren	Mbikëqyrja vizuale	rregullisht nga mbikëqyrja	Për të siguruar ndërprerje minimale për trafikun lokal, parandalimin e aksidenteve dhe sigurimin e sigurisë	Numri I ankimeve te marra		Minimale, e përfshirë në koston e projektit	FSHZH	Kontraktori I mbikeqyrjes
Ndertimi	Dëmtimi i strukturës së dheut, rrëshqitja e tokës dhe rrëshqitjet, argjinaturat. Në vend të ekzistojnë masat e parandalimit të erozionit të tokës dhe të rrëshqitjes së dheut (p.sh. gardhet e mureve, studimet gjeoteknike, përforcimet dhe masat e tjera të nevojshme).	Kantier	Mbikëqyrje	inspektime të paparalajmëruara gjatë punës, pas shiut të dendur; rregullisht para dhe gjatë punimeve të tokës në një seksion të caktuar	Per te siguruar impakte minimale ne toke	rrëshqitjet e tokës, erozioni, argjinat e dëmtuara, masat në vend, studimet e përfunduara para punimeve në zonën e prekur	NA	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	FSHZH	Minimal
Ndertimi	Shqetësim i zhurmës ndaj popullatës njerëzore dhe kafshëve, dhe punëtorëve në vend	Kantier, shtepite me te aferta	Mates dhe analizues zhurme, inspektim	një herë për çdo makinë dhe pajisje kur fillon puna. Në rast të mos-pajtushmërisë - rregullisht	siguro pajtushmërinë e performancës me mjedisin rregullorja dhe standardet e shëndetit dhe sigurisë	Mosperputhje (>85dB), Ankesa, Gjetje negative gjate inspektimit	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	FSHZH	Kontraktori i supervizimit

Ndertimi	Parametrat e ndotjes së ajrit të pluhurit, lëndë të grimcuar	Ne dhe prane kantierit	Marrja e mostrave nga agjencia e autorizuar	Pas ankesës ose gjetjes negative të inspektimit	Për të siguruar asnjë emision të tepruar gjatë punimeve	Mosrespektimi, ankesa, gjetja e inspektimit negativ, raportet e ARM	minimale, të përfshira në koston e projektit	100/muaj	FSHZH	Kontraktori mbikeqyres
Ndertimi	cilesia e ujit dhe tokes (solide te suspenduara, vaj dhe yndyre)	Ne dhe prane kantierit (siper dhe poshte rrjedhes)	Marrja e mostrave nga agjencia e autorizuar Inspektimi vizual i rrjedhjeve, turbullira dhe kontaminimi	Pas ankesës ose venies re të derdhjes / rrjedhjes / derdhjes / turbullirave në trupin e lumenjve / ujit ose në tokë afër trupit të ujit.	Te mos teprohen shkarkimet gjate punimeve	Mosrespektimi, ankesa, gjetja e inspektimit negativ, raportet e ARM	minimale, të përfshira në koston e projektit	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	FSHZH	Kontraktori mbikeqyres
Ndertimi	Siguria e trafikut dhe sinjalistika	Ne zonen e gjere rreth kantierit	Inspektimi vizual, konsultimet me policinë e trafikut, konsultimet me banorët vendas	Me fillimin e punimeve ne nje seksion te caktuar, pas ankimeve	Për të parandaluar aksidentet dhe për të siguruar qasje në shërbime dhe jetesë	Nr. I ankimeve te regjistruara	të përfshira në koston e projektit	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	FSHZH
Ndertimi	Shenjat e sigurisë dhe procedurat në vend. Gardhi është në vend. Shenjat paralajmëruese në vend.	Ne dhe prane kantierit	Vizualisht nga supervizori	Rregullisht	Per te siguruar vendosje te sakte te shenjave te sigurise	Nr. I shenjave	minimale, të përfshira në koston e projektit	ADF	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	FSHZH
Ndertimi	Shkatërrimi i materialeve të mbetjeve në deponitë e licencuara të deponive / proceseve, të transportuara nga kompanitë e transportit të licencuar.	Në vend për mbledhjen në kohë dhe deponimin në vendin e asgjësimit përfundimtar	Kontrolloni dokumentet (licenca, të dhënat e mbeturinave), vizita në terren, vizualisht	Para fillimit të punimeve dhe rregullisht	Për të siguruar menaxhimin e duhur të mbetjeve duke parandaluar ndotjen	Licencat e lëshuara nga organet kompetente, sasi të mbeturinave të larguara	të përfshira në koston e projektit	FSHZH	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	FSHZH

Ndertimi <i>/mbetjet</i>	Mbledhja e vecuar e mbeturinave	Ne terren	Vizualisht, numri, etiketimi dhe kapaciteti i kontejnerëve, përzierja e mbeturinave, kontejnerët e sigurisë	Rregullisht	Parandalim i ndotjes	Nr i kontejnerëve, përzierjes së mbeturinave, etiketimit, procedurave	Përfshire ne koston e projektit	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres	FSHZH
Ndertimi <i>/ substance te rrezikshme (përfshire menaxhimin e mbetjeve)</i>	Kontejnerët janë të papërshtueshëm nga rrjedhën dhe me sistemin e kontrollit sekondar. Kontejnerët janë të aksesueshëm vetëm për personelin e autorizuar. Gjatë përdorimit, sistemet e mbrojtjes së derdhjes janë në vend Kontejnerët janë etiketuar në mënyrë adekuate. Kontrolloni tanket, makineritë dhe automjetet për rrjedhje	Vendi I punimeve	Vizualisht	Rregullisht	Parandalim i ndotjes	Numri dhe madhësia e derdhjeve, sasia e tokës ose ujit të ndotur, rrjedhjet	Përfshire ne koston e projektit	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres	FSHZH

Ndertimi <i>/ Siguria e punonjesve</i>	Pajisjet mbrojtëse (syzet, maskat, helmetat, çizmet, et) paralajmërojnë në çdo kohë, paralajmërim dhe udhëzim të sigurisë janë në vend; organizimi i anashkalimit të trafikut, masat e tjera të Shëndetit dhe Sigurisë (H & S). Punëtorët janë të trajnuar dhe certifikuar në mënyrë adekuate për pozicionet dhe punën që kryejnë. Plani i gatishmërisë emergjente dhe procedurat emergjente janë në dispozicion në terren dhe u komunikohen të gjithë punëtorëve nëpërmjet trajnimit H & S.	Vendi I punimeve	Inspektim	Inspektime te paparalajmeruara gjate punes	Parandalim i aksidenteve	numri i aksidenteve në punë të regjistruara, procedura në dispozicion, pajisjet mbrojtëse në dispozicion	NA	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	NA
Ndertimi <i>/ Organizimi i kantierit</i>	Site is well organized: fences, warnings, sign postage in place. Dangerous areas fenced and marked. Sanitary facilities available in sufficient number. Camp inaccessible for public.	Kantier, kamp	Inspektim	Inspektime te paparalajmeruara gjate punes	Parandalim i aksidenteve	Nr. I aksidenteve ne pune te regjistruara	NA	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	NA
Ndertimi/ <i>Shkatërrimi i të lashtëve, livadheve të pemëve etj</i>	humbja / ndikimi në vegetacion, dëmtimi i pemëve ekzistuese gjatë ripërzatimit (ndiqen procedurat e rimbjelljes)	Vendi I punimeve	Supervizim, raporte fotografike	Gjate furnizimit me materiale dhe ndertimit	Vlera e peisazhit dhe mbrojtja e natyres	Raportet e vizitave të shpeshta në vend nga eksperti I mjedisit	NA NA	Minimale, e përfshirë në koston e projektit	Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH	ADF

<p>Ndertimi / ndikimi në biodiversitetin dhe natyrën</p>	<p>Vetem speciet vendase perdoren ne gjelberimin dhe rehabilitimin e vendndodhjes;</p> <p>Faqja është rikthyer në gjendjen e mëparshme.</p> <p>Janë marrë lejet për heqjen e pemëve.</p> <p>Shqetësimi i kafshëve dhe grumbullimi / shkatërrimi i florës nuk është i pranishëm.</p>	<p>Vendi I punimeve</p>	<p>Inspektimi vizual i një vendi, inspektimi i dokumenteve;</p>	<p>rregullisht; lejet para fillimit të punimeve.</p>	<p>Vlera e peisazhit dhe mbrojtja e natyres</p>	<p>Ankimimet</p>	<p>Minimale, e përfshirë në koston e projektit</p>	<p>Minimale, e përfshirë në koston e projektit</p>	<p>Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH</p>	<p>FSHZH</p>
<p>Ndertimi / Gjetjet rastesore</p>	<p>Cilesite kulturore, zbatohet paragrafi per gjetjet rastesore</p>	<p>Kantier, dokumentacion</p>	<p>Vizita ekspertësh nga Instituti i Monumenteve Kulturore, mbikëqyrje e rregullt</p>	<p>E vazhdueshme, ne rast gjetjesh</p>	<p>Ruajtja e trashegimise kulturore</p>	<p>Katalogu i artikujve të gjetur, përfshirë dokumentacionin fotografik dhe tekstual; raportet e gjetjeve të rastësishme</p>	<p>Duhet të jetë pjesë e aktiviteteve të planifikuara rregullisht</p>	<p>Minimale, e përfshirë në koston e projektit</p>	<p>Inxhinieri mbikeqyres, FSHZH, IMK</p>	<p>Kontraktori mbikeqyres, Drejtoria e Kultures, FSHZH</p>

<p>Ndertimi / <i>a) Parandalimi i sëmundjes dhe ekzaminimet shëndetësore</i></p> <p><i>b) Krijimi i vendeve të punës shtesë</i></p> <p><i>c) Strehim fuqi punëtore</i></p> <p><i>d) Siguria e punëtorëve në vend</i></p>	<p>1) Ekzaminimet shëndetësore për punëtorët,</p> <p>2) Trajnimi për parandalimin e sëmundjeve, përfshirë STD</p> <p>1) Informimi i popullsisë lokale në vendet e lira</p> <p>2) Përfshirja e punës vendore</p> <p>1) Nevojat për strehim do të vlerësohen 2) standardi për strehim</p> <p>1) udhëzimet e sigurisë dhe pajisjet mbrojtëse (syzet, maskat, helmetat, çizmet, etj); i sigurt 2) organizimi i trafikut anashkalues</p> <p>3) Disponueshmëria e mekanizmave të ankesave dhe pika qendrore e ankimit</p>	<p>Ne kantier ose prane tij</p>	<p>vizitat në vend dhe komunikimi me punëtorët dhe komunitetin</p>	<p>Njehere ne jave nga FSHZH</p>	<p>Të sigurohet zbatimi i duhur i kërkesave të shëndetit dhe sigurisë</p>	<p>Fuqia punëtore e njohur me procedurat, Pajisur me pajisje sigurie</p>	<p>Duhet të jetë pjesë e aktiviteteve të planifikuara rregullisht</p>	<p>Minimale, e përfshirë në koston e projektit</p>	<p>FSHZH, kontraktori I supervizimit</p>	<p>Supervizor, kontraktor</p>
<p>Funksionimi/ <i>Siguria e automjeteve dhe e këmbësorëve</i></p>	<p>dukshmëria dhe përshtatshmëria e shenjave</p>	<p>Ne kantier ose prane tij</p>	<p>Observacion</p>	<p>Njehere ne jave ne darke</p>	<p>Siguria</p>	<p>Numri i shenjave paralajmëruese të instaluara, përshtatshmëria, numri i aksidenteve të regjistruara</p>	<p>minimal</p>	<p>Minimale, e përfshirë në koston e projektit</p>	<p>FSHZH</p>	<p>Kontraktori I mirembajtjes, FSHZH</p>

<i>Funksionimi / Rritja e mbeturinave të ngurta shtëpiake për shkak të rritjes së numrit të vizitorëve në vend</i>	Impakt visual	Ne kantier ose prane tij	vizitat në vend dhe komunikimi me autoritetet lokale	Një herë në çdo dy ditë nga NJQV-ja për arsye të mirëmbajtjes	Për arsye estetike	Mungesa e mbeturinave në tokë, kazanët e mbeturinave të zbrazëta	Duhet të jetë pjesë e aktiviteteve të planifikuara rregullisht		NjVV	NjVV
--	---------------	-----------------------------	--	--	--------------------	---	---	--	------	------

"SPHAERA" sh.p.k
PROJEKTIM
SUPERVIZION
KOLAUDIM

Rr. "Qazim Vathi", Nr.106, Tiranë

Mobile: +355 69 20 38 848
Email: ajkidtopore@sphaera.al
